
Protokoll

Regionfullmäktige

18 november 2024

Regionfullmäktiges protokoll

Plats och tid

Ljusgården, Rådhuset Visborg, 18 november 2024,
klockan 10.00–20.15

Beslutande

Håkan Onsjö (M), Ordförande
Christer Engelhardt (S), 1:e vice ordförande
Gunnel Lindby (C), 2:e vice ordförande
Eva Nypelius (C)
Johan Malmros (C)
Jörgen Benzler (V)
Saga Carlgren (V)
Meit Fohlin (S)
Filip Reinhag (S)
Jesper Skalberg Karlsson (M)
Andreas Unger (M)
Lars Thomsson (C), §§ 164-180, 182-203
Kjell Genitz (C), tjug ersättare, för Lars Thomsson (C) § 181
Fredrik Gradelius (C)
Victoria Öjefors-Quinn (V)
Per Edman (V), §§ 164-181
Filippa Maurin (V), tjug ersättare, för Per Edman (V)
§§ 182-203
Jenny Larsson (S)
Oscar Lindster (S)
Kristiina Hansson (S)
Thomas Karlström (S)
Sara Vilhelmsson (M)
Mariette Nicander (M)
Eva Ahlin (C)
Gabriella Hammarskjöld (C), §§ 164-175
Ingrid Engström (C), tjug ersättare, för Gabriella Hammarskjöld (C) §§ 176-203
Peter Barnard (V)
Peter Jankert (V), tjug ersättare, för Linda Wagenius (V)
Maria Alstäde (S), tjug ersättare, för Aino Friberg Hansson (S)
Tommy Gardell (S)
Hanna Westerén (S)
Håkan Ericsson (S)
Berit Cedergren Onsjö (M), tjug ersättare, för Inger Harlevi (M)
Ayman Aboulaich (M)
Stefan Nypelius (C)
Bibbi Olsson (C)
Lena Lind (MP), tjug ersättare, för Jennifer Medin (MP)

Micke Seid (MP), §§ 164-179, 181-203
Greger Eneqvist (S)
Tony Johansson (S)
Helena Bogsjö (S)
Linus Gränsmark (S)
Lina Runander (M)
Niklas Carlberg (M)
Karl-Johan Boberg (C)
Abdulalim Alkatea (C), tjug ersättare, för Malin Karlberg (C)
Maya Arfvidson (MP), §§ 164-185
Ola Matthing (MP), tjug ersättare, för Martin Nilsson (MP)
Magnus Ekström (S), tjug ersättare, för Helen Coughlin
Sjögren (S)
Mikael Nilsson (S)
Katrina Ansarfwe (S), §§ 164-167, 169-203
Anneli Klovsjö (S), tjug ersättare, för Katrina Ansarfwe (S)
§ 168
Bo Björkman (S), §§ 164-197
Rolf Öström (M)
Michaela Challnius (M)
Eva Gahnström (C), tjug ersättare, för Anna Andersson (C)
Björn Dahlström (C)
Sara Lidqvist (KD)
Charlotte Andersson (S)
Kjell Wahlström (S)
Patrik Gardelin (S)
Bertil Virgin (S), tjug ersättare, för Jessica Palmgren (S)
Mikael Blad (M)
Kjell Broander (M), §§ 164-175
Elisabet Herlitz (M), tjug ersättare, för Kjell Broander (M)
§§ 176-203
Anna Hrdlicka (L)
Frans Brozén (L), §§ 164-196
Lars Engelbrektsson (SD)
Björn Hansson (SD)
Wolge Ståhl (SD)
Per Vretling (SD), tjug ersättare, för Cecilia Lange Rosén (SD)
Anita Ljustell (SD), tjug ersättare, för Peter Oliveskog (SD)
Jimmy Nilsson (SD)
Michael Stenberg (--)
Sara Westberger (KD), tjug ersättare, för Johan Asplund (--)
§§ 164-193

Frånvarande
Kim Palm Modig (--)

Ersättare

Ingemar Lundqvist (M)
Roger Wärn (M)
Bobo Writler (M)
Jimmy Larsson (M)
Anna Haack (KD)
Gisela Wood (L)
Marina Berg (S)
Peter Björk (S)
Conny Kristensen Gahnström (S)
Mikael Bogsjö (S)
Peter Lassander (V)

Övriga

Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF
Malin Östre, stadssekreterare, RSF
Anna Evensen, stadssekreterare, RSF
Helena Hagstedt, stadssekreterare, RSF
Linda Jacobsson, kanslisekreterare, RSF
Rosita Siggelin, kanslisekreterare, RSF
Anna Malm, kanslichef, RSF
Barbro Hejdenberg Ronsten, revisor, § 165

Datum för justering

27 november 2024

Paragrafer

§ 164–203, varav § 164 och 190–191 justerades omedelbart

Underskrifter

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför
signaturer.

Sekreterare Malin Östre

Ordförande Håkan Onsjö

Justerare Saga Carlgren

Justerare Tommy Gardell

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionfullmäktige
Sammanträdesdag	2024-11-18
Protokollet anslås	2024-11-28
Anslaget tas ned	2024-12-20
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RF § 164	Fyllnadsval till regionfullmäktige	8
RF § 165	Revisorernas information	9
RF § 166	Delårsrapport 2 2024 Region Gotland	11
RF § 167	Partistöd 2025	14
RF § 168	Förslag till reviderad hamntaxa 2025 gällande Region Gotlands hamnar	17
RF § 169	Återrapportering av uppdrag. Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat	18
RF § 170	Återrapportering av uppdrag. Ideell kvinnojoursverksamhet på Gotland genom idéburet offentligt partnerskap (IOP)	21
RF § 171	Förändrad organisationstillhörighet ungdanshuset Fenix	26
RF § 172	Återrapportering av uppdrag. Förstudie ishall	30
RF § 173	Återrapportering av uppdrag. Inrättande av familjecentral	38
RF § 174	Budgetäskande revisionen	42
RF § 175	Mål och budget 2025 - 2027	44
RF § 176	Låneram och anvisningar av eget kapital 2025	55
RF § 177	Återrapportering av uppdrag. Översyn av regler för överföring av resultat	57
RF § 178	Revidering Finanspolicy	59
RF § 179	Ändring av tillämpningsreglerna för arbetsresekortet i färdtjänsten	61
RF § 180	Hemställan om stadgeändringar för Gotlands musikstiftelse	63
RF § 181	Föreläggande från Mark- och miljödomstolen om yttrande över Ran Vindpark, öster om norra Gotland	65
RF § 182	Återrapportering av uppdrag. Fördjupad utredning gällande etablering av laddplatser på hela Gotland	68
RF § 183	Utveckling av Region Gotlands interna hållbarhetsarbete	72
RF § 184	Överlåtelse Lickershamns hamn	73
RF § 185	Motion. Information, utbildning och skolning för nyanlända på Gotland inom demokrati och politik	76
RF § 186	Motion. Återinför en kultur- och fritidsnämnd	78
RF § 187	Motion. Kulturbank	80
RF § 188	Motion. Skapa förutsättningar för delaktighet i kulturpolitiken på Gotland	82
RF § 189	Motion. Gratis utlån av idrottsbiljetter på biblioteken	84
RF § 190	Avsägelse till regionfullmäktige	86

RF § 191	Avsigelser och fyllnadsval	87
RF § 192	Medborgarförslag; beslutade	89
RF § 193	Medborgarförslag; nya	91
RF § 194	Interpellation. Företagsklimat	93
RF § 195	Interpellation. Resekostnader för uppdrag inom Hansan	94
RF § 196	Interpellation. Avtalsrörelsen och politikens arbetsgivaransvar	95
RF § 197	Interpellation. Angående Gotlandshem	96
RF § 198	Interpellation. Gotlands företagsklimat	97
RF § 199	Interpellation. Cykling i Visby	98
RF § 200	Interpellation. Implementering av undervisning kring sexualitet, relationer och samtycke.	99
RF § 201	Frågor	100
RF § 202	Nya motioner	101
RF § 203	Nya interpellationer	102

RF § 164 Fyllnadsval till regionfullmäktige

Regionfullmäktiges beslut

- Länsstyrelsens protokoll läggs till handlingarna.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Länsstyrelsens sammanräkning 2024-10-04 (Dnr 4050-2024, 4051-2024, 4052-2024)

Som ny ersättare i regionfullmäktige efter Reber Kala Min Shareef (SD) utses Anita Ljustell (SD).

Som ny ledamot i regionfullmäktige efter Towe Landin (S) utses Jessica Palmgren (S).

Som ny ersättare i regionfullmäktige efter Jessica Palmgren (S) utses Roger Möllerström (S).

Som ny ledamot i regionfullmäktige efter Annamaria Bauer (V) utses Linda Wagenius (V).

Som ny ersättare i regionfullmäktige efter Linda Wagenius (V) utses Peter Lassander (V).

Att inträda enligt gällande mandatordning.

Beslutsunderlag

Länsstyrelsen 2024-10-04

Skickas till

politikerarvoden@gotland.se

RF § 165

Revisorernas information

Sammanfattning

Barbro Hejdenberg Ronsten, ordförande för revisionen, informerar regionfullmäktige om revisionens granskning av Region Gotlands delårsrapport 2 för perioden 2024-01-01 till 2024-08-31. Grundat på revisionens översiktliga granskning, med undantag för nedan punkter, har det inte kommit fram några omständigheter som ger revisionen anledning att anse att delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av regionens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR).

- Regionen har per 2024-08-31 redovisat samtliga leasingkontrakt kopplat till lokaler som operationell leasing utan att ha gjort en bedömning om vissa av dessa ska redovisas som finansiell leasing vilket skulle kunna ha haft väsentlig påverkan på räkenskaperna.
- Inrapporterade bokslut för regionkoncernens dotterbolag har inte varit föremål för revisorsgranskning och därmed kan revisorerna inte uttala sig om de sammanställda räkenskaperna.
- Regionen presenterar i resultaträkningen i enlighet med RKR R17 prognos och budget för respektive rad i resultaträkningen. Såväl prognos som budget presenteras emellertid inklusive interna poster vilket innebär att dessa inte går att relatera till utfallskolumnerna vilket är avsikten med informationen.

Regionfullmäktige informeras vidare om följande rapport:

Granskning av samverkan i hemsjukvården.

Granskningens syfte var att säkerställa att hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden har en ändamålsenlig samverkan mellan kommunal hälso- och sjukvård samt regionens hälso- och sjukvård avseende hemsjukvård. Den samlade bedömningen utifrån granskningens syfte är att hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden delvis har en ändamålsenlig samverkan mellan kommunal hälso- och sjukvård samt regionens hälso- och sjukvård avseende hemsjukvård. Bedömningen baseras på att det finns konstaterade brister i informationsöverföring och samordning vid samverkan mellan hemsjukvården och hälso- och sjukvårdsförvaltningen, bland annat utifrån att användande av olika journalsystem. Utifrån resultatet av granskningen ger revisorerna hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden ett antal rekommendationer, bland annat gällande att se över aktuella överenskommelser, riktlinjer och rutiner och säkerställa att dessa fungerar som stöd i det dagliga arbetet, säkerställa systematisk uppföljning sker av aktuella överenskommelser, riktlinjer och rutiner och att fortsätta arbetet med att

säkerställa att avvikelser i samverkan rapporteras, analyseras och leder till förbättringar och utveckling i samverkan.

Anförande hålls av Filip Reinhag (S).

RF § 166

Delårsrapport 2 2024 Region Gotland

Ärendenummer: RS 2024/11

Regionfullmäktiges beslut

- Delårsrapporten godkänns.
- Återrapportering av uppdraget att samtliga nämnder fick i uppdrag att vidta nödvändiga åtgärder under 2024 för att den beslutade budgeten inte ska överskridas (RF § 63, 2024-04-29) tas emot.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att vidta ytterligare åtgärder för att begränsa underskottet 2024 och bromsa den höga kostnadsutvecklingen i verksamheterna samt att anpassa verksamheten inför 2025 års ekonomiska utmaningar.

Sammanfattning

Delårsrapporten har i allt väsentligt upprättats enligt de krav som ställs på en delårsrapport i kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Det ekonomiska resultatet i perioden uppgår till -180 miljoner kronor, mnkr (59 mnkr, 2023). Det är en försämring jämfört med motsvarande period föregående år. Det prognostiserade resultatet för helåret är -264 mnkr, vilket innebär en budgetavvikelse på -137 mnkr. Balanskravsresultatet för perioden uppgår till -262 mnkr efter justeringar. Balanskravsresultatet för helåret beräknas till -347 mnkr. Om detta underskott ska regleras med hjälp av Region Gotlands resultatutjämningsreserv (RUR) så skulle stora delar av reserven behöva användas.

Årsprognosen för nämnderna uppgår till -164 mnkr. För helåret är det fem nämnder som bedömer att de inte kommer att klara att hålla sin budget. Nämndernas nettokostnadsökning i perioden är 5,9 procent. Det är lägre än motsvarande period föregående år då nettokostnadsökningen var 9,9 procent.

Investeringsutgifterna uppgår i perioden till 413 mnkr. Investeringsprognosen för hela året uppgår till 650 mnkr.

Det ackumulerade sjuktalet för perioden januari-juli uppgår till 5,6 procent. Jämfört med samma period föregående år, ses en sänkning av sjuktalet med 0,4 procentenheter. Antal anställda uppgår i juli till 6 900 vilket är 64 fler än i juli 2023.

För år 2024 har regionfullmäktige beslutat om 39 mål. Vissa mål gäller fler nämnder samt bolag och vissa mål gäller specifikt för en nämnd eller ett bolag. I rapporten redovisas målen med tillhörande analys av det arbete som görs för att nå måloppfyllelse.

I november 2023 tog regionfullmäktige beslut om nya riktlinjer för God ekonomisk hushållning. Då fastställdes att den långsiktiga målbilden är att Region Gotland ska bedriva en verksamhet med god kvalitet, ha en stabil ekonomi och en ekonomisk buffert för oförutsedda händelser. Det fastställdes även att Region Gotland ska arbeta med god framförhållning för att anpassa verksamheten till samhällsförändringar och medborgarnas behov.

I samband med delårsrapporten ska en samlad bedömning göras av huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås samt om balanskravet är uppfyllt. Endast två av de fyra finansiella målen uppnås och det är låneskuldens andel av skatteintäkter och bidrag samt självfinansieringsgraden för investeringar i skattefinansierad verksamhet. De finansiella mål som inte uppnås är årets resultat i förhållande till skatteintäkter och bidrag som blir -3,8 procent och målet för soliditet där soliditeten sjunker från 9,8 procent till 5,0 procent. Sammantaget är bedömningen att det blir svårt att uppnå en god ekonomisk hushållning för år 2024.

Bedömningen av måluppfyllelse i verksamhetsperspektivet är i dagsläget svår att göra då periodresultat saknas för många mål.

Inom Region Gotland mäts kvalitet genom olika undersökningar. Utifrån resultat som redovisas i delårsrapporten kan konstateras att Region Gotland har ett utvecklingsarbete att göra gällande den service som Region Gotland ger våra medborgare i kontakt via telefoni och e-post.

Bedömning

År 2024 är första året som målen i den nya styrmodellen följs upp. Det kan konstateras att aktiviteter pågår inom samtliga mål. Bedömning av måluppfyllelse bygger på aktuella resultat för år 2024. I flera fall inväntas resultat för helåret 2024 vilket gör att det inte går att bedöma måluppfyllelse för samtliga mål.

Endast två av de fyra finansiella målen uppnås vid periodens utgång. Dessa är *Låneskulden får uppgå till högst 15 procent av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag samt Självfinansieringsgrad av investeringar i skattefinansierad verksamhet uppgår till minst 100 procent.* De övriga två målen uppnås ej. Det stora negativa resultatet på -264 mnkr innebär att årets resultat i förhållande till skatteintäkter och bidrag blir -3,8 procent och avviker mycket från målnivån. Även soliditet förändras mycket på kort tid. Soliditeten minskade redan år 2023 relativt mycket men under år 2024 sker en snabb och kraftig minskning från 9,8 procent till 5,0 procent. Det ger en tydlig signal om en obalans i ekonomin. Orsaken är det stora underskottet och höga investeringsutgifter.

Regionen har begränsade möjligheter att öka sina intäkter men desto större möjligheter att påverka sina kostnader. Åtgärder behöver vidtas för sänka verksamhetens kostnader så att resultatmålet uppnås. Investeringarna behöver prioriteras hårdare så att de årliga investeringsutgifterna hamnar på en lägre

nivå. Båda åtgärderna är nödvändiga för att klara de finansiella målen och uppnå en god ekonomisk hushållning framöver.

Utifrån de resultat som redovisas i delårsrapporten kring service kan konstateras att Region Gotland behöver förbättra den service vi ger våra medborgare i kontakt via telefoni och e-post.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Eva Nypelius (C), Andreas Unger (M), Lars Engelbrektsson (SD), Saga Carlgren (V), Sara Lidqvist (KD), Anna Hrdlicka (L), Johan Malmros (C), Filip Reinhag (S), Oscar Lindster (S), Lars Thomsson (C), Mariette Nicander (M), Jörgen Benzler (V), Håkan Ericsson (S), Rolf Öström (M), Eva Ahlin (C), Lena Lind (MP), Fredrik Gradelius (C), Mikael Blad (M), Peter Barnard (V) och Stefan Nypelius (C).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Eva Nypelius (C), Andreas Unger (M), Saga Carlgren (V), Filip Reinhag (S), Oscar Lindster (S), Mariette Nicander (M), Rolf Öström (M), Lena Lind (MP), Mikael Blad (M) och Peter Barnard (V).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Region Gotland Delårsrapport 2 2024
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-30
Regionstyrelsen 2024-10-24, § 299

Skickas till

Samtliga nämnder

RF § 167 Partistöd 2025

Ärendenummer: RS 2024/1961

Regionfullmäktiges beslut

- Regionstyrelsen ska i början av januari 2025 betala ut partistöd inklusive utbildningsbidrag till partierna med mandat i regionfullmäktige enligt följande.
 - Till Arbetarepartiet-Socialdemokraterna, 2 358 890 kronor.
 - Till Centerpartiet, 1 420 242 kronor.
 - Till Kristdemokraterna, 387 730 kronor.
 - Till Liberalerna, 348 957 kronor.
 - Till Miljöpartiet de gröna, 517 913 kronor.
 - Till Moderaterna, 1 420 242 kronor.
 - Till Sverigedemokraterna, 855 826 kronor.
 - Till Vänsterpartiet, 763 189 kronor.
 - Regionstyrelsen ska fördela 813 660 kronor enligt beslutade regler för stöd till de partipolitiska ungdomsorganisationerna på Gotland.
 - Utgifterna för partistöd enligt ovan ska belasta konto 6071.
-

Sammanfattning

Av 4 kap. kommunallagen (2017:725), KL, framgår bl.a. följande.

29 § Kommuner och landsting får ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Partistöd får ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige och som är juridiska personer. Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837). Partistöd får ges också till ett parti som har upphört att vara representerat i fullmäktige, dock endast under ett år efter det att representationen upphörde.

30 § Fullmäktige ska besluta om partistödets omfattning och formerna för det. Stödet får inte utformas så att det otillbörligt gynnar eller missgynnar ett parti. Fullmäktige får besluta att endast mandat för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837) ska beaktas vid fördelningen av partistödet.

31 § Beslut om partistöd ska innehålla ett krav på att mottagaren av partistödet årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 29 § första stycket. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och ges in till fullmäktige senast sex (6) månader efter redovisningsperiodens utgång. En av mottagaren utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Granskarens rapport över granskningen ska

bifogas redovisningen. Fullmäktige får besluta att stöd inte ska betalas till ett parti som inte lämnar redovisning och granskningsrapport enligt första och andra styckena.

32 § Beslut om att betala ut partistöd ska fattas av fullmäktige minst en gång per år.

Av regionfullmäktige beslutade *Regler för partistöd* den 17 februari 2020 (RS 2019/1073) framgår bl.a. följande.

Fullmäktige ska i november månad varje år, i samband med budgetbeslut, besluta att utbetalning av hela partistödet inklusive utbildningsbidrag ska ske i början av januari nästkommande år.

Mottagaren av partistöd ska årligen lämna in en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för de ändamål som anges i 4 kap. 29 § första stycket KL. Redovisningen ska avse perioden 1 januari till 31 december och ges in till fullmäktige senast sex (6) månader efter redovisningsperiodens utgång. En av mottagaren utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Granskarens rapport ska bifogas redovisningen.

Redovisningen ska ske via regionens e-tjänst alternativt på av regionen framtagen blankett. Till redovisningen ska bifogas utdrag ur årsmötesprotokoll eller styrelseprotokoll utvisande vem eller vilka som är behöriga firmatecknare samt vem som av mottagaren är utsedd till granskare.

För parti som inte lämnar redovisning eller granskningsrapport på ett korrekt sätt kan fullmäktige besluta att inte verkställa utbetalning av nytt stöd.

För parti som inte lämnar redovisning i rätt tid reduceras partistödet automatiskt med 10 %. Har redovisning inte lämnats in innan den 1 september trots påminnelse reduceras partistödet med 100 %.

Bedömning

Förslag till fördelning av partistöd är en matematisk beräkning av stödbeloppens storlek i enlighet med regionens regler. För de tre (3) partier, Liberalerna, Miljöpartiet de gröna och Sverigedemokraterna, som inte lämnat redovisning av partistöd 2023 i rätt tid reduceras partistödet automatiskt med 10 % enligt av regionfullmäktige beslutade *Regler för partistöd*. Detta innebär att Liberalerna får 348 957 kronor ($387\,730 \times 0,9 = 348\,957$), Miljöpartiet de gröna får 517 913 kronor ($575\,459 \times 0,9 = 517\,913,1$) och Sverigedemokraterna får 855 826 kronor ($950\,918 \times 0,9 = 855\,826,2$).

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att förslag till beslut följer gällande lagstiftning och av regionfullmäktige beslutade regelverk för utbetalning av partistöd.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att förslaget till fördelning av partistöd följer budget.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Micke Seid (MP) med tillstyrkande av regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Samlad redovisning av partistöd 2023, 2024-09-10

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-10

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 301

Skickas till

Partiernas kontaktpunkter

RSF/Stab för verkställighet

RF § 168

Förslag till reviderad hamntaxa 2025 gällande Region Gotlands hamnar

Ärendenummer: RS 2024/1707

Regionfullmäktiges beslut

- Tekniska nämndens förslag till hamntaxa antas.
- Ändringarna i taxan gäller från och med den 1 januari 2025.

Jäv

Katrina Ansarfwe (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Tekniska nämnden har föreslagit att hamntaxan revideras från 1 januari 2025. Senaste revideringen skedde 21 februari 2024.

Revideringen innebär framförallt förtydliganden och redaktionella ändringar för att minimera risken för feltolkning. I punkt 6 servicetaxa har tillkommit pris för bil när detta behövs för uppdraget och i punkt 6.1 taxa för arbetsbåt har avgiften ändrats så att den inkluderar två besättningsmän istället för en. Ur säkerhetssynpunkt behövs två besättningsmän.

Förändringarna får endast marginella ekonomiska konsekvenser.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar enligt tekniska nämndens förslag.

Ärendets behandling under mötet

Katrina Ansarfwe (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Anförande hålls av Mariette Nicander (M) med tillstyrkande av regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Teknikförvaltningen tjänsteskrivelse daterad 2024-06-07

Tekniska nämnden 2024-06-17, § 138

Uppdaterat förslag till hamntaxa 2025

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse daterad 2024-09-13

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 315

Skickas till

Tekniska nämnden

Författningssamlingen

RF § 169

Återrapportering av uppdrag. Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat

Ärendenummer: RS 2022/648

Regionfullmäktiges beslut

- Inriktningen för måltidsproduktionen är en nybyggnation av ett större tillagningskök med förutsättningar för produktion av varm och kyld mat.

Sammanfattning

Utredningen kring måltidsverksamhetens framtid har pågått sedan årsskiftet 2019/2020. Vid regionstyrelsens sammanträde i maj 2022, RS § 161, fick regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att till budgetberedning våren 2023 återkomma med vilka kunder som skulle kunna erbjudas kyld mat samt konsekvenserna av detta i hela måltidskedjan. Dessutom komma med ett förslag till vilket av alternativen, nybyggnation eller ombyggnation, som en fullskalig förstudie ska genomföras för. Vid regionstyrelsens sammanträde i maj 2023, RS § 155, beslutades mot bakgrund av det ekonomiska läget i Region Gotland att frågan ska återkomma till budgetberedningen 2024. Vid budgetberedningen återremitterades ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Ett projekt startade i augusti 2022 med syftet att identifiera vilka enheter som kan vara aktuella för kyld mat samt att se på effekterna i hela måltidskedjan. Sammanfattningsvis ses många fördelar med att öka produktionen och leveranser av kyld mat till hälso- och sjukvården och till äldreomsorgen där kyld mat efterfrågas i större utsträckning. Även utmaningar har identifierats. Workshops för att identifiera effekter i skola och förskola har inte i samma utsträckning varit genomförbara.

I samråd med teknikförvaltningen görs bedömningen att en förstudie bör göras för nybyggnation istället för ombyggnation vid ett eventuellt införande av kyld mat i större skala. Förstudien inkluderar test av kyld mat i skola och förskola liksom uppdrag till samhällsbyggnadsförvaltningen att hitta lämplig mark.

Under år 2023-2024 har det också än tydligare framkommit att ett inriktningsbeslut är avgörande för möjligheterna att planera för en effektiv produktion av säker och god mat till berörda medborgare.

Ett inriktningsbeslut för nybyggt större kök, enligt nyläge 2, bedöms ge måltidsavdelningen långsiktigt bäst förutsättningar ur perspektiven ekonomi, arbetsmiljö, bemanning, kvalitet, flexibilitet och beredskap.

Utan beslut på inriktning kommer måltidsorganisationen automatiskt att träda in i nyläge 1 med fortsatt årliga permanenta utbyggnader och renoveringar av samtliga befintliga kök för att utöka produktionskapaciteten, med tillhörande konsekvenser gällande bland annat bemannings- och beredskapsutmaningar. Sett över en 30 årsperiod beräknas nyläge 1 medföra större sammantagna investeringskostnader jämfört med nyläge 2.

Bedömning

Utifrån de positiva effekter som framkommit under detta projekt och utifrån erfarenheter från fastlandet när det gäller bland annat arbetsmiljö, bemanning, kvalitet, effektivitet, flexibilitet och beredskap görs bedömningen att gå vidare med aktiviteter kopplat till en ökad produktionsvolym och leverans av kyld mat där äldreomsorgen och sjukvården efterfrågar kyld mat redan idag. Effekterna i kedjan för skola och förskola behöver utredas vidare.

I lokalbehovsplanen och under år 2023-2024 kompletterande uppgifter i rapporten *"Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat"* har ytterligare kapacitetsbrist uppmärksamrats inom måltidsorganisationen. Rapporten understryker behovet av att fatta beslut i vägval om en långsiktig inriktning för en flexibel måltidsverksamhet, som kan hantera säker och god mat för befintliga och kommande volymer.

Bedömningen är att en förstudie rörande ett nybyggt tillagningskök som kan producera mat från grunden, kyla ner, paketera och förvara måltidskomponenter bör genomföras. Köket bör kunna vara flexibelt för att hantera både varm och kyld mat. Köket bör också ha en viss överkapacitet för såväl planerade volymökningar, framtida piloter för kylmatsleverans, tillfälliga behov som vid ombyggnationer, och beredskap.

En förstudie skulle leverera ökad tydlighet i möjligheterna och kostnaderna för att bygga ett nytt tillagningskök. Kostnaden för förstudien kommer vara utspridd över tidsperiod på flera år och inkluderar test av kyld mat i skola och förskola, uppdrag till samhällsbyggnadsförvaltningen att hitta lämplig mark samt teknikförvaltningen att ta fram underlag för nybyggnation. Total uppskattad kostnad för detta är ca 1,6 mkr över en 4-årsperiod.

Ett inriktningsbeslut för nybyggt större kök, enligt nyläge 2, bedöms ge måltidsavdelningen långsiktigt bäst förutsättningar ur perspektiven ekonomi, arbetsmiljö, bemanning, kvalitet, flexibilitet och beredskap. Utan beslut på inriktning kommer måltidsorganisationen automatiskt att träda in i nyläge 1 med fortsatt årliga permanenta utbyggnader och renovering av samtliga befintliga kök för att utöka produktionskapaciteten, med tillhörande konsekvenser gällande bland annat bemannings- och beredskapsutmaningar. Sett över en 30 årsperiod beräknas nyläge 1 medföra större sammantagna investeringskostnader jämfört med nyläge 2.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Frans Brozén (L), Peter Barnard (V), Lena Lind (MP), Meit Fohlin (S), Oscar Lindster (S) och Johan Malmros (C).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Frans Brozén (L) yrkar att regionstyrelsen får i uppdrag att utreda tre (3) kök spridda över ön. Ett på norr, ett i Visby och ett på södra Gotland, ur ett beredskapsperspektiv.

Oscar Lindster (S) yrkar avslag till Frans Brozéns (L) yrkande.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Frans Brozéns (L) yrkande och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Protokollsanteckning anmäls av Saga Carlgren (V):

Vänsterpartiet är fortsatt tveksamma till kyld mat i skola och förskola. Det är viktigt att bibehålla närheten mellan de som lagar maten och den som ska äta den, särskilt för barn och unga. Vi ser en risk att det ses som mest ekonomiskt rationellt att införa kyld mat i skolor på landsbygden. Det är negativt eftersom det i praktiken kanske är där det är närmast mellan kökspersonalen och barnen idag. I skolor och förskolor, kanske särskilt på landsbygden, där det idag är möjligt att ha en nära dialog mellan köket och barn och elever bör detta bibehållas.

Beslutsunderlag

Rapport. Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat
2024-04-23

Bilaga. Möjliga inriktningar för måltidsorganisationen

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-10-02

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 302

Skickas till

Samtliga nämnder

RF § 170

Återrapportering av uppdrag. Ideell kvinnojoursverksamhet på Gotland genom idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Ärendenummer: RS 2023/2509

Regionfullmäktiges beslut

- Informationen tas emot.

Reservation

Sara Lidqvist (KD) och Sara Westberger (KD) reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut att avslå Saga Carlgrens (V) yrkande.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2023-12-11, § 230, att regiondirektören får i uppdrag att inleda dialog med kvinnojourerna med målet att teckna ett idéburet offentligt partnerskapsavtal (IOP-avtal). Bakgrunden angavs vara behovet att säkra en långsiktig struktur för kvinnojourernas arbete med förebyggande och stödjande verksamhet vad gäller våldsutsatthet.

Regionstyrelsen beslutade på sitt sammanträde 30 maj 2024 att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Utifrån det rådande ekonomiska läget i Region Gotland är regionstyrelsens bedömning att det saknas ekonomiska medel för att ingå ett IOP-avtal med kvinnojouren.

Om ekonomiska medel hade funnits skulle förslaget till beslut varit att ingå en överenskommelse med Kvinnojouren Amanda. Dialog har skett med Kvinnojouren Amanda och Region Gotland och förslaget skulle vara att ingå en överenskommelse med en grundfinansiering för att säkra den basverksamhet som Kvinnojouren Amanda erbjuder. Kvinnojouren har en unik kompetens som behövs för att arbeta med våldsutsatta, och deras skydd och stöd, samt arbeta förebyggande med informations- och utbildningsinsatser på olika sätt. Regionstyrelsen bedömer att en sådan insats skulle bidra till att uppfylla målet "Våld förebyggs, upptäcks och stöd erbjuds" i genomförandeprogrammet "Kraftsamling för hälsa och ett hållbart socialt hållbart Gotland".

Bedömning

Utifrån det rådande ekonomiska läget är regionstyrelsens bedömning att ett avtal med kvinnojouren inte är möjligt, då de ekonomiska medlen för ett partnerskap saknas.

Om ekonomiska medel hade funnits skulle förslaget till beslut varit att ingå en överenskommelse med Kvinnojouren Amanda. Regionstyrelsens bedömning är att ett IOP-avtal med Kvinnojouren Amanda hade varit motiverat utifrån uppdraget att säkra en långsiktig struktur för kvinnojourernas arbete med att förebygga och stödjande verksamhet vad gäller våldsutsatthet.

I Region Gotlands regionala utvecklingsstrategi (RUS) tydliggörs att Region Gotland, har ett ansvar att förebygga mäns våld mot kvinnor. Det ena (av tre) övergripande mål är "Gotland är ett tryggt och inkluderande samhälle med livskvalitet för alla". "Värna en trygg uppväxt fri från våld" lyfts fram inom prioriteringen "Främja hälsa, delaktighet och trygghet". För att nå verkställighet i arbetet har tre genomförandeprogram tagits fram, varav "Kraftsamling för hälsa och ett hållbart socialt hållbart Gotland" omhändertar målet att "Våld förebyggs, upptäcks och stöd erbjuds".

För genomförandet av konkreta insatser som bidrar till att stärka likvärdig tillgång till stöd och våldspreventiva åtgärder i regionen behöver Region Gotland samverka med aktörer som har genomförandekapacitet i form av rätt kompetens. Att möta våldsutsatta och kunna leda samtal och informationsinsatser om våld i nära relation och mäns våld mot kvinnor, kräver en trygg individ i en stabil organisation. En IOP med Kvinnojouren Amanda hade gett än bättre förutsättningar för kvinnojouren att kunna erbjuda ett sådant tryggt och långsiktigt stöd. Det skulle vara en insats som bedöms gå helt i linje med genomförandeprogrammet "Kraftsamling för hälsa och ett hållbart socialt hållbart Gotland".

För det fall att det hade funnits ekonomiska förutsättningar att ingå ett IOP-avtal bedöms fyra år vara en lämplig tid för att långsiktigt stärka arbete med att säkra strukturen för basverksamheten, speciellt det långsiktiga arbetet med att finna och utbilda volontärer för kommande insatser. Det skulle innebära en mer långsiktigt stabil förening. Det bedöms vara viktigt med en löpande dialog mellan regionen och kvinnojouren samt en utvärdering mot slutet av avtalets giltighet inför ställningstagande kring ett eventuellt förnyat avtal.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att beskrivet IOP-upplägg inte står i strid med lagen om offentlig upphandling (LOU), utan att inriktningen på avtalet lever upp till kraven som en IOP ställer enligt beskrivning ovan.

Den 1 april 2024 trädde en ny lag i kraft, lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende. Lagen innebär bland annat att tillstånd krävs för privata aktörer (till exempel stiftelser, föreningar och bolag) som yrkesmässigt vill bedriva skyddat boende, vilket kan påverka kvinnojourers verksamhet.

Historiskt sett har många kvinnojourer drivit skyddat boende för utsatta, vilket den boendes hemkommun betalat för. Fullmäktiges uppdrag att inleda en dialog med kvinnojourer kring idéburet offentligt partnerskap tar sin utgångspunkt i just denna sårbarhet. Syftet med partnerskapet var att hitta en finansieringslösning för att ge långsiktiga förutsättningar för lokal, ideell kvinnojoursverksamhet som inte skulle kopplas till skyddade boenden. Aktuellt IOP-upplägg bygger inte på en samverkan kring skyddat boende varför den nya lagen inte påverkar förslaget.

2. Ekonomiskt perspektiv

Ett IOP-avtal medför ökade kostnader. Uteblivna insatser mot Mäns våld mot kvinnor innebär dock stora samhällskostnader i sig. Den i förhållande ringa ekonomiska insatsen bedöms kunna undvika större samhällskostnader genom ett förebyggande arbete som förstärks.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att med IOP stärker vi arbetet med barnperspektivet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att med IOP stärker vi arbetet med jämställdhet.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att med IOP stärker vi allas likvärdiga insatser för att förebygga, upptäcka, skydda och stödja vid våldsutsatthet.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej relevant.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Saga Carlgren (V), Maya Arfvidson (MP), Sara Lidqvist (KD) och Meit Fohlin (S).

Saga Carlgren (V) yrkar att arbetet med att teckna en fyraårig IOP med kvinnojouren Amanda fortgår och resurser omfördelas från annan verksamhet inom regionstyrelsens ansvarsområde. I detta instämmer Maya Arfvidson (MP) och Sara Lidqvist (KD).

Meit Fohlin (S) yrkar avslag till Saga Carlgrens (V) yrkande.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgrens (V) yrkande och finner att det avslås. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att avslå Saga Carlgrens (V) yrkande, och nej-röst för att bifalla yrkandet. Omröstningen ger 56 ja-röster och 12 nej-röster, 1 ledamot avstår. 2 ledamöter är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en har röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar att avslå Saga Carlgrens (V) yrkande.

Sara Lidqvist (KD) och Sara Westberger (KD) reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut att avslå Saga Carlgrens (V) yrkande.

Protokollsanteckning anmäls av Saga Carlgren (V):

Vänsterpartiet har i sitt budgetförslag avsatt medel för att Region Gotland ska kunna ingå i en IOP med kvinnojouren Amanda. Att inte förstärka det förebyggande och stödjande arbete som kvinnojoursverksamheten gör innebär stora merkostnader för samhället i längden. Både människor och samhälle betalar för bristande stöd för våldsutsatta. Ideella kvinnojourer är ett viktigt komplement till det som det offentliga kan göra. I våra mest sårbara stunder är det inte alltid lätt att vända sig direkt till en myndighet. Då finns kvinnojourerna. Det är sårbart att bedriva ideell verksamhet på Gotland utan tillräckligt ekonomiskt stöd. Ideella krafter kommer och går och kvinnojoursarbete kan vara ett mycket tungt ansvar. Det är dock ett arbete som vi som samhälle är helt beroende av. Därför är det viktigt att gå vidare med ett partnerskap som kan konkretisera roller och ansvar mellan offentlig och ideell part. Ett partnerskap innebär en högre grad av förutsägbarhet vad gäller ekonomiska förutsättningar men även större tydlighet i ansvarsfördelning. Därför anser vi att arbetet bör fortgå oavsett vilket budgetförslag som beslutas och att resurser för detta ska omfördelas från annan verksamhet inom regionstyrelsens budget.

Protokollsanteckning anmäls av Micke Seid (MP):

Miljöpartiet har i vårt budgetförslag avsatt medel för att Region Gotland ska kunna ingå i en IOP med kvinnojouren Amanda. Vi anser att ideella kvinnojourer är ett viktigt komplement till det offentliga och att arbetet bör fortgå oavsett vilket budgetförslag som beslutas. Nödvändiga resurser bör omfördelas från annan verksamhet inom regionstyrelsens budget.

Protokollsanteckning anmäls av Sara Lidqvist (KD):

Kristdemokraterna har inte lagt en fullständig alternativ budget för år 2025, men kommer i budgetärendet senare idag yrka om att tillföra 200 000 kronor för att fullfölja arbetet med att teckna avtal om idéburet offentligt partnerskap, IOP, med kvinnojouren Amanda. Vi ser helt enkelt inte att det finns tillräckliga skäl för att INTE gå vidare. Det är Kristdemokraternas uppfattning att goda och långsiktiga samarbeten med olika delar av civilsamhället är en styrka för det gemensamma samhällsbygget. Inte minst när det gäller ideella insatser för en människa som är i sitt allra mest utsatta sammanhang. Att ingå ett sådant här partnerskap kostar, men att inte göra något kan också innebära stora kostnader

för samhället och för enskilda individer. Kristdemokraterna vill därför att Region Gotland går vidare med att teckna ett långsiktigt IOP-avtal med Kvinnojouren Amanda, oavsett vilken budget som vinner gehör senare idag. Det här är ett sätt att bidra till att nå våra gemensamt uppsatta mål om hälsa, välmående och förebyggande arbete på Gotland, och inte minst att bidra till att stödet till individer som utsätts för hot och våld i nära relationer, och deras barn, kan bibehållas och utvecklas.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-19
Regionstyrelsen 2024-10-24, § 303

Skickas till

Kvinnojouren Amanda

RF § 171

Förändrad organisationstillhörighet ungkulturhuset Fenix

Ärendenummer: RS 2024/966

Regionfullmäktiges beslut

- Ansvaret för verksamheten ungculturhus Fenix överflyttas från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen från och med 1 juli 2025.
- Ansvaret för bidraget Pengar i Påse överflyttas från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen från och med 1 juli 2025
- Avsatta budgetmedel, 2 500 000 kronor, ombudgeteras med delårseffekt från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen.
- Avsatta medel för Pengar i Påse 50 000 kr ombudgeteras från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen.

Sammanfattning

Regionfullmäktige återremitterade ärendet till regionstyrelsen vid mötet den 19 juni 2024, § 94, i enlighet med 5 kap. 50 § kommunallagen med motiveringen att ärendet ska kompletteras med redovisning av

- hur ungculturhuset Fenix verksamhet ska tas om hand och utvecklas inom regionstyrelseförvaltningen,
- hur negativ påverkan på övrig verksamhet inom gymnasie- och utbildningsnämndens ungdomsavdelning som en följd av flytten av verksamhet och medel kan undvikas.

Regionstyrelseförvaltningen har i samverkan med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen kompletterat ärendet med två bilagor för att kunna besvara frågeställningen (se bilaga 1 och bilaga 2 till regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse).

Därutöver har förvaltningarna fört dialog kring bidragsformen Pengar i påse, en bidragsform riktad till unga som medföljde ungdomsverksamheten vid övergången från kultur- och fritidsnämnden till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Denna bidragsform har inte nyttjats fullt ut, under 2023 fanns inga sökande. Förvaltningarna ser det som en möjlighet att förstärka ungas engagemang och arrangörsvilja att med Fenix Ungkulturhuse även överföra denna bidragsform med befintlig budgetram på 50 000 kr.

I övrigt beskrivs ärendet som inför budgetberedningen och förslag kvarstår att överföra verksamhet och budgetmedel från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen per den 1 juli 2025.

Bedömning

Regionstyrelsen bedömer fortsatt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens begäran om att verksamheten ska flyttas till regionstyrelsens ansvar som relevant och ställer sig positiv till förslaget. Bedömningen är att en samlad organisering av ungkulturen och kulturfrågorna inom regionstyrelseförvaltningen är gynnsam för såväl kulturlivets utveckling liksom för målgruppen unga/unga vuxna.

För att stärka ungkulturhuset Fenix kulturprofil och få kulturlivets aktörer att effektivare möta de viktiga målgrupperna unga och unga vuxna bedöms att en verksamhetsutveckling av ungkulturhuset behöver ske.

Tidsperspektivet för övertagandet har justerats till följd av återremitteringen. Förslaget nu är att verksamheten föreslås övergå den 1 juli 2025. Förvaltningen bedömer att tidsperspektivet på övergången är genomförbart. Våren 2025 kan förnyelse av verksamheten processledas i samverkan mellan kultur- och fritidsavdelningen och ungdomsavdelningen tillsammans med befintliga och nya unga målgrupper på Gotland. Detta arbete blir då även del i den verksamhetsutveckling/det fördjupade förstudiearbete som pågår kring transformering av nuvarande Solbergabadet till kulturhus - om ett sådant beslut fattas längre fram.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att en justering av regionstyrelsens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens reglementen inte behöver ske till följd av överflyttningen av ansvaret gällande Ungkulturhuset Fenix. Detta då gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden även fortsatt har kultur- och fritidsverksamhet i sin ungdomsavdelning.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en överflyttning av de budgeterade medlen är en förutsättning för att regionstyrelseförvaltningen skall kunna motta verksamheten och kunna utveckla den framåt.

I och med en överflytt minskar budgetramen för ungdomsavdelningen på utbildnings- och arbetslivsförvaltningen. Samtidigt minskar uppdraget. Det bedöms som möjligt att undvika den konsekvens som kan uppstå vid överflytten till följd av minskad årsarbetskraft på avdelningen utifrån den komplettering som skrivits från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har sedan övertagandet av ungdomsverksamheten från kultur- och fritidsförvaltningen omprioriterat inom avdelningen för en ökad flexibilitet, utökat uppdrag utan ram samt utökat antal chefstjänster och personal utöver ram. Detta utifrån det behov som funnits. Därmed överskrider budgeten redan innan en överflytt av

verksamheten sker till regionstyrelsen. Detta beskrivs i bilaga 2. En effektivisering för att nå ram behöver oavsett göras vilket förvaltningen också arbetar med och presenterar i kompletteringen. Det i sig bedöms inte vara sammankopplat med en överflytt av ungekulturhuset Fenix.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att verksamheten med en ny organisationstillhörighet kan få ökad samverkan med hela det gotländska kulturlivet. I den fortsatta verksamhetsutvecklingen är medskapande och delaktighet med unga målgrupper en del av processen framåt något som förvaltningen redan genomför i likvärdiga verksamheter. Vidare bedöms verksamheten öka och fler nyttjar verksamheten.

Konsekvensen för den verksamhet som utbildnings- och arbetslivsförvaltningen redan idag genomför mot barn bedöms inte påverkas med en överflytt om de åtgärder som beskrivs i kompletteringen i bilaga 2 genomförs d.v.s. en översyn av de administrativa tjänsterna, cheftjänster och möjlighet till samordning mellan avdelningar. De konsekvenser som blir på grund av underskott kan inte bedömas i det här ärendet.

Förvaltningen bedömer vidare att en överföring av budgetramen för Pengar i påse samt ansvaret möjliggör att stödet kan synliggöras mer med den erfarenhet kultur- och fritidsavdelningen har kring andra stöd och ser en möjlighet att fler unga kan nyttja stödsystemet än vad som skett hittills.

4. Jämställdhetsperspektiv

Förvaltningen bedömer att jämställdhetsperspektivet som idag beaktas inom verksamheten fortsatt kommer bibehållas och inte påverkas negativt av en organisationsförändring.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Förvaltningen bedömer att verksamheten kan gynnas av en organisationsförändring genom att verksamheten kan genomföras i ökad samverkan med externa parter även på landsbygderna.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att en organisatorisk flytt av verksamheten inte har någon vare sig klimat- eller miljöpåverkan.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Oscar Lindster (S), Victoria Öjefors Quinn (V) och Micke Seid (MP).

Oscar Lindster (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Micke Seid (MP).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Komplettering från regionstyrelseförvaltningen

Bilaga 2 Komplettering från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-19

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2024-03-21, § 35

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-10

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 305

Skickas till

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

RF § 172

Återrapportering av uppdrag. Förstudie ishall

Ärendenummer: RS 2022/1213

Regionfullmäktiges beslut

- Ärendet återremitteras i enlighet med 5 kap. 50 § kommunallagen (2017:725).

Sammanfattning

Ärendet togs upp för beslut av regionstyrelsen den 30 maj 2024.

Regionstyrelsen beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Med hänsyn till Region Gotlands ekonomiska läge är det regionstyrelseförvaltningens sammanfattade bedömning att det inte går att genomföra den föreslagna satsningen med start under 2025.

Den nuvarande ishallen i Visby, som uppfördes 1975, har genomgått flera underhållsinsatser men står inför utmaningar på grund av det ökande intresset för isburna idrotter. Trots att ishallen fortfarande är tekniskt fungerande har den begränsade tillgängliga istiden blivit ett växande problem för lokala idrottsföreningar. För att adressera detta beslutade regionstyrelsen i investeringsplanen 2023-2032 att en förstudie skulle genomföras.

Förstudien, som utfördes med deltagande av idrottsföreningar och med kontinuerlig rapportering till kultur- och fritidsberedningen, identifierade flera kritiska behov. Bland dessa behov framhövdes dubbla isytor, fler omklädningsrum och en publikkapacitet på 2000 personer. Dessutom poängterades vikten av att utforma den nya ishallen för att kunna arrangera olika issportevenemang, inklusive SM i konståkning, samt att tillhandahålla utrustning för personer med funktionsvariationer.

Den juridiska aspekten av ärendet, särskilt i förhållande till lagen om offentlig upphandling (LOU) och EU-regler om statsstöd, och lånefinansiering har fått stor uppmärksamhet. För att undvika att LOU blir applicerbart på projektet måste flera faktorer beaktas, inklusive att lånet från Region Gotland till Visby Roma HK måste vara marknadsmässigt och att fastigheten bedöms verka på en konkurrensutsatt marknad. Dessutom måste EU-reglerna om statsstöd beaktas för att undvika snedvridning av konkurrensen. Gällande lånefinansiering var initialt upplägget att lånet skulle gå till ett av föreningen nybildat fastighetsbolag, vilket ger utmaningar i frågan kring kommunala lån och eventuellt stöd till enskilda näringsidkare. Nu är istället upplägget att det är föreningen Visby Roma HK som ska vara lånemottagare och det blir ett så kallat föreningslån. Detta utifrån den rättsliga praxis som finns kring

föreningslån. Region Gotland själva har haft föreningslån fram till 1990-talet, och flertalet kommuner i Sverige har det fortsatt.

Den nya ishallen förväntas inte bara lösa de befintliga behoven för idrottsföreningarna utan också generera turistekonomiska fördelar för Gotland genom ökat antal gästnätter och möjligheter till olika evenemang. Investeringskostnaden för den nya ishallen beräknas till 258 miljoner kronor, och finansieringen förväntas ske genom låneavtal med Region Gotland och driftsstöd från samma håll.

En viktig del av planen är att låta Visby Roma HK äga och driva den nya ishallen, medan Region Gotland får möjlighet att nyttja arenan. Genom ett nyttjanderättsavtal kommer Region Gotland att få tillgång till ishallen för en specificerad tid per år mot en avgift. Det slutgiltiga äskandet för ramförstärkning gällande driftstöd och nyttjanderätt beräknas till cirka 17 miljoner kronor per år.

De förslag till genomförandeavtal och nyttjanderättsavtal som har tagits fram har utformats för att reglera genomförandet och användningen av ishallen. Genom ett effektivt samarbete mellan Region Gotland och Visby Roma HK förväntas den nya ishallen inte bara bli en viktig resurs för lokala idrottsföreningar utan också för att främja evenemangsverksamheten i Visby.

För att säkerställa att markprocessen är färdigställd innan låneavtal kan fastställas får Region Gotlands regiondirektör i uppdrag att bevaka detta. Det för att ha full kontroll över processen och vara trygg i att rätt process följer på varandra.

Bedömning

Behoven av ett utökat antal isytor i Visby är tydlig. Det är behovet för barn och deras behov av fler ytor som har styrt utveckling för att få till en till isyta i Visby. Dagens ishall har väldigt hög nyttjandegrad och i princip både lag och föreningar som står på kö för att använda den.

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att en isyta i Visby inte är tillräcklig för den verksamhet och efterfrågan som finns.

I och med avsiktsförklaringen som togs i regionstyrelsen, 2024-01-31 § 10, är utgångspunkten att anläggningen ska placeras på fastigheten Visborg 1:9 och att lånefinansiering och driftsstöd är utgångspunkt och att Region Gotland ska erhålla möjlighet att nyttja arenan. Detta är ett led i verkställande av avsiktsförklaringen.

Ärendet innehåller genomförandeavtal och nyttjanderättsavtal. Det är förvaltningens bedömning att låneavtal och driftstöd är att se som verkställande av beslut avseende lånefinansiering och tas fram vid ett senare skede. Det är i låneavtalet som Region Gotland kan ställa av krav på vad som

ska vara fastställt och färdigt för att avtalet ska vara giltigt, så som markanvisningsprocessen.

Det har varit tydligt från inledningen av detta ärende att det finns risker gällande avvägningar kring de juridiska frågorna. Regionstyrelseförvaltningens fortsatta bedömning, så som det varit från början, är att det inte går att lämna en definitiv försäkras. Det man behöver göra är att förhålla sig till de olika juridiska utmaningarna var för sig och se hur man på bästa sätt minskar risker för exponering för överklagan eller andra processer. Att begränsa risken går genom att förhålla sig till de olika regelverken på rätt sätt så som beskrivet i både den här skrivelsen och tidigare handlingar i ärendet. Gör man det riskminimeras processen men det är regionstyrelseförvaltningens bedömning att det inte går att eliminera risken helt och hållet gällande LOU, lånefinansiering och statsstödsreglerna.

Regionstyrelseförvaltningen kan se och bedöma stora förflyttningar inom idrotten och möjligheterna som ökade aktivitetsytor ger för barn och unga. Det finns stora utvecklingsmöjligheter även i att locka hit lag från fastlandet för cuper, turnering och träningsläger. Det ger inte bara effekt på barn och ungdomarna på ön utan även en betydande turistekonomisk effekt och en ökad upplevelse för de som lever och bor på Gotland. Gällande samhällseffekterna i stort kan förvaltningen se en ökad möjlighet till större arrangemang i en ny anläggning, så som Melodifestivalen och andra stora musikarrangemang, framför allt höst, vinter och vår. Hur stor den effekten blir är svår att säga då den är beroende av många parametrar, så som möjlighet och organisation för Region Gotland att ta emot den storleken av arrangemang och införsäljningsresurser för att kunna locka hit stor arrangemang. Att det ger en ökad möjlighet är klart, vad utfallet blir kan inte förvaltningen bedöma i dagsläget. Regionstyrelseförvaltningen kan således inte heller sätta investeringen i relation till samhällseffekterna i stort, regionstyrelseförvaltningen ser däremot stora, påtagliga fördelar inom idrotten med en ny arena utifrån tillgänglighet, aktivitetsytor och utveckling.

Det är i Visby som behovet av en extra isyta har bedömts så pass stort att behovet har resulterat förslaget på den här aktuella anläggningen. I strategin för ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland är det fortsatt bestämt att det är minst tre ishallar på Gotland som gäller, en på norra delen, en på södra samt en i Visby. Detta projekt påverkar inte den utgångspunkten eller strategin. Det är det utökade behovet i Visby som ersätts. Det är förvaltningens bedömning att varken ishallarna i Slite eller Hemse har kunnat absorbera det behovet vi har sett i Visby därav att en nyetablering på Visborg blir nödvändig.

Med hänsyn till det ekonomiska läget för Region Gotland är det dock regionstyrelseförvaltningens samlade bedömning att det inte finns medel att genomföra föreslagen process kring lånefinansiering, driftstöd och nyttjanderätt till ny ishall i Visby med start 2025.

Tvärperspektiven grundar sig på ärendet i sin helhet, då det har varit en omfattande handläggning som sträckt sig över lång tid. De ska ses som en sammanfattning av hela ärendet.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att det finns ett antal juridiska aspekter att ta hänsyn till. En stor del av ärendehanteringens totalt sett har ägnats åt att gå igenom dessa utmaningar. Den övergripande bedömningen är att genomförandet är möjligt men att de olika behandlade aspekterna måste hanteras. Det är förvaltningens bedömning att lånefinansiering till en förening via ett föreningslån är mycket mer framkomligt än ett lån till ett företag. Detta beroende på den praxis som finns kring föreningslån historiskt sett på både och Gotland och nationellt. Det är även förvaltningens bedömning att om man följer de riktlinjer som nämnts tidigare kring förhållandet kring LOU att LOU inte behöver appliceras, men flaggar för att det trots allt är en samlad bedömning av projektet som helhet. Med följda riktlinjer minimeras den risken, även om den inte elimineras då det är en samlad bedömning i slutändan. Det är även förvaltningens bedömning att risken att det uppfyller de fyra kriterierna för statsstöd är minimerad, en bedömning vi delar med andra kommuner. Det grundar sig även på två domar i Europeiska kommissionen angående upplägg och finansiering av en arena i Uppsala och Köpenhamn där kommunen har varit medfinansiar. Det är dock också värt att notera att liknande upplägg i sin helhet inte har varit juridiskt prövat tidigare.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en investering i en ny ishall medför högre årliga kostnader för Region Gotland. Beroende på slutlig investeringsutgift, upplåningsränta och avskrivningskostnader beräknas kostnaden att öka med cirka 17 miljoner kronor per år. Utrymmet i den totala investeringsbudgeten är begränsat och för att finansiera ishallen kommer omprioriteringar att behöva göras av de övriga investeringsobjekten. Region Gotlands låneskuld är förhållandevis låg 2023, 380 miljoner kronor. För att finansiera den redan planerade investeringsvolymen kommer ett nytt lån att behöva tas upp under första halvåret 2024. Att låna ytterligare drygt 250 miljoner kronor medför en ökad exponering för ränterisk. Ett sådant lån innebär också att utrymmet för ytterligare nya lån blir mindre eftersom Region Gotlands totala låneskuld inte får överstiga 1 mdkr.

Samhällsekonomiskt görs bedömningen att den nya ishallen kommer att ha ett positivt utfall på besöksnäringen eftersom den kan ta emot större evenemang.

Utifrån det ekonomiska läget i Region Gotland är det dock bedömningen att det inte finns medel inom Region Gotland att genomföra den aktuella satsningen på ny ishall i Visby.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att en ny ishall i Visby med dubbla isytor skulle ge ytterligare möjlighet till aktivitet till barn och unga inom de idrotter som utförs på is. Region Gotlands har i sin Fritidsplan ett mål att öka andelen barn och unga som rör sig minst en timme per dag. Utökad isyta i Visby skulle gå mot måluppfyllelse på det målet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att traditionellt sett är ishockey en idrott som har en övervägande del killar som utövare, men det pågår ett arbete nationellt att öka andelen tjejer inom ishockey och en utökad yta för ishockey skulle sannolikt kunna fortsätta att driva på den processen lokalt. En ny ishall skulle däremot även kunna ge utrymme även för konståkning, en idrott som har en övervägande del tjejer som utövare. Det kommer även att finnas utrymme för bägge verksamheterna att utvecklas mot att vara mer jämställda inom respektive idrott om isytorna utökas.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att en ny ishall bör placeras i Visby. Utifrån ett verksamhetsperspektiv är det i Visby som behovet är störst och sett till spridningen av isytor på Gotland är den god med ishallar i Hemse och Slite, något som är i linje med Region Gotlands strategi kring ”Ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland 2019-2030” som säger att det ska vara tre ishallar på Gotland.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att en ny ishall, även om det finns påverkan med transporter och dylikt under uppförande, anammar ny teknik som ger en lägre miljöpåverkan på driften än äldre anläggningar.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Oscar Lindster (S), Johan Malmros (C), Anna Hrdlicka (L), Sara Lidqvist (KD), Fredrik Gradelius (C), Maya Arfvidson (MP), Lars Thomsson (C), Mikael Nilsson (S), Jörgen Benzler (V), Eva Nypelius (C), Meit Fohlin (S), Andreas Unger (M), Lena Lind (MP), Michael Stenberg (--), Stefan Nypelius (C), Saga Carlgren (V), Micke Seid (MP) och Per Vretling (SD).

Oscar Lindster (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Mikael Nilsson (S), Meit Fohlin (S) och Andreas Unger (M).

Jörgen Benzler (V) yrkar att regionstyrelsens förslag till beslut avslås, och att arbetet med ny ishall i Visby med förslaget upplägg pausas med hänvisning till den rådande ekonomiska situationen. I detta instämmer Saga Carlgren (V).

Johan Malmros (C) yrkar att ärendet återremitteras med motivering att ärendet kompletteras med:

1. En riskanalys, som identifierar kända och nya risker, uppskattar riskernas allvarlighet och sannolikhet och beskriver hur riskerna ska hanteras.
 2. Underlag som visar på hur kriterierna för lånefinansiering är uppfyllda.
 3. Ekonomiska konsekvenser av att Region Gotland bygger om och till Rävragens ishall och fortsätter äga anläggningen.
 4. Ekonomiska konsekvenser av att regionen bygger och äger en ny ishall på annan plats.
 5. Ekonomiska konsekvenser av liggande förslag där 258 miljoner kronor lånas upp från Kommuninvest, lånas ut till Visby Roma Hockey.
- Belysas bör också driftkonsekvenser av att hyra in 5 475 timmar istid per år under 50 år samt 17 miljoner kronor per år till att betala Vas räntor och drift av en ishall där ägandet ligger utanför regionen. Beräkningarna bör baseras på framtagna ritningar och professionella underlag som kan visa på ett troligt utfall snarare än uppskattade kostnader. Beslutsunderlaget i fråga om ishallen är i våra ögon inte tillfyllest. I en affär där 258 miljoner kronor ska lånas ut till en ideell förening saknas beskrivning av alternativ. Det som presenterats är lösryckta siffror och ”försäkringar” om att föreningen själv räknat på bygget. I en affär av denna omfattning är det rimligt att punkterna ovan belyses objektivt och med region Gotland och skattebetalarnas bästa för ögonen. Att säkerställa att så blir fallet kräver noggrann konsekvensutredning som givetvis innebär en kostnad. Den kostnaden är dock en förutsättning för att beslut fattas baserat på tillräckligt grundligt utredda förslag. Vi som folkvalda politiker kan inte hantera skattemedel på annat sätt än att fullständiga juridiska och ekonomiska konsekvenser av förslaget och möjliga alternativ presenteras. Underlagen måste hålla en kvalitet som gör att vi belyser alternativen med full transparens.

Anna Hrdlicka (L) yrkar i första hand bifall till Johan Malmros (C) yrkande om återremiss. Anna Hrdlicka (L) yrkar i andra hand på att regionstyrelsens förslag avslås. I detta instämmer Sara Lidqvist (KD), Maya Arfvidson (MP), Per Vretling (SD), Mikael Stenberg (--) och Lena Lind (MP).

Ordförande ställer proposition på om ärendet skall avgöras idag eller om det skall återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag. Votering begärs.

I omröstningen gäller ja-röst för att ärendet ska avgöras idag, och nej-röst för att ärendet ska återremitteras i enlighet med Johan Malmros (C) yrkande.

Omröstningen ger 42 ja-röster och 28 nej-röster. En ledamot är frånvarande.

Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.

Ordförande finner att ärendet återremitteras i enlighet med 5 kap. 50 § kommunallagen (2017:725).

Protokollsanteckning anmäls av Johan Malmros (C):

Redan från början har riskerna gällande Lagen om offentlig upphandling (LOU), lånefinansiering och statsstödsreglerna funnits med i bilden. I en rättsutredning som är gjord av adda 2023-11-20 bekräftas och fördjupas bilden av riskerna. Det som inte finns med i rättsutredningen, är en riskanalys utifrån aktuellt upplägg och förutsättningarna som finns hos Region Gotland. Sett till de utfall som beskrivs i rättsutredningen - förtroendeskada, ogiltigförklarande av avtal, upphandlingsskadeavgift på upp till 20 mkr, skadeståndsanspråk och avbrytande av byggentreprenaden så är det rimligt att vi inför politiskt beslut att bevilja lånefinansiering på 258 mkr har en förståelse för:

1. Hur stora riskerna är, och vilka konsekvenser de kan få om de faller ut
2. Vilka åtgärder som är vidtagna/planeras att vidta för att skapa möjlighet att undvika ovan beskrivna krissituationer i projektet, eller andra risker som medför påverkan på projektet/andra verksamheter.

I nuläget är det svårt att i underlagen få en bild av hur stora riskerna egentligen är, och hur de avses hanteras. T.ex. beskrivs det återkommande att det "inte går att lämna en definitiv försäkran eller att det inte går att eliminera risken helt", vilket är en helt otillfredsställande riskanalys, då det är självklarheter som beskrivs. Det som efterfrågas är inte att risker elimineras helt, då det är en omöjlighet, utan att risker identifieras, analyseras och hanteras. Flera uppenbara risker verkar dessutom saknas; t.ex. risken för budgetöverskridande då de ekonomiska kalkylerna nu är minst 1,5 år gamla och byggprisindex har ökat betänkligt sedan dess, undanträngning av andra investeringar, föreningens ekonomiska ställning över tid eller vad frånvaron av möjlighet att påverka projektet kan medföra.

Hur eller om de av regionfullmäktige fastställda kriterierna för föreningslån är uppfyllda finns inte dokumenterat i underlaget. Det handlar bland annat om att föreningens ekonomi ska vara i balans under 5 år, att kunna uppvisa tillgång till kompetens, så som projektledning och ansvar för byggprocessen samt föreningens kalkyl angående lånefinansiering för investeringen och kalkyl för föreningsdrift av anläggningen. Regionfullmäktige kan inte ta beslut när det inte finns underlag som visar på att kriterierna för föreningslån är uppfyllda.

Vi yrkar på återremiss för att bland annat komplettera ärendet med en riskanalys. Riskidentifieringen ska identifiera de risker som kan finnas och som kan komma att uppstå. Några risker är redan identifierade, såsom brott mot LOU och lånehanteringen. Andra risker verkar inte vara identifierade. Riskberäkningen ska sedan göras efter att riskerna har identifierats, och ska handla om hur stor sannolikheten är att olika av dessa problem uppstår och vad som händer om det sker (värdering av konsekvens). En vanlig metod för detta är att ta fram ett riskvärde enligt formeln Sannolikhet för händelse *

Effekt för händelse = Riskvärde. Riskhanteringen ska beskriva hur man hanterar de situationen som faller ut i riskberäkningen som allvarliga, för att se till så att minsta möjliga skada kan åstadkommas, och vilka åtgärder som planeras vidtas i förväg för att minska risken. Hanteringen kan innebära att vissa risker accepteras, medan andra behöver undvikas. Det kan också leda till att risker behöver delas mellan flera av de inblandade parterna. Om risker är för stora för att kunna accepteras eller inte går att undvika med nuvarande upplägg behöver sannolikt omtag gällande hela upplägget göras.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Genomförandeavtal 2024-04-22

Bilaga 2. Nyttjanderättsavtal 2024-04-22

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 309

RF § 173

Återrapportering av uppdrag. Inrättande av familjecentral

Ärendenummer: RS 2024/1974

Regionfullmäktiges beslut

- Återrapporteringen av uppdraget tas emot.
-

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att utreda förutsättningar för att inrätta en familjecentral på Gotland samt hur barn och familjer nås av det förebyggande arbete som bedrivs i en familjecentral.

Med familjecentral avses en samlokalisering av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med förebyggande verksamhet. Verksamheter inom en familjecentral erbjuder alla ett universellt, främjande och förebyggande uppdrag som riktar sig till alla barn 0-5 år och deras föräldrar

Familjecentral på Gotland har tidigare varit föremål för utredning. Dåvarande kommunstyrelsen fattade i maj 2009 följande beslut:

"I stället för att nu gå vidare med utredningen om inrättande av familjecentral är det angeläget att förbättra samverkan mellan berörda verksamheter. Barn- och utbildningsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden får därför i uppdrag att, bl.a. inom ramen för Barnsam och under medverkan av ledningskontoret, klargöra roller inom och ansvarsfördelningen mellan de berörda verksamheterna i syfte att inom ramen för befintliga resurser förbättra samverkan."

Samverkansstrukturerna i sina olika former har under åren spelat en viktig roll för samarbetet och utvecklingen kring barn och unga inom Region Gotland. Dåvarande Barnsam har numera ersatts av den nyligen uppdaterade strukturen "Region Gotlands samverkanstruktur skola, vård och omsorg".

Att förbättra samarbetet och samverkan har hela tiden varit målsättningen, men utmanas av kunskap och förståelse om varandras uppdrag, olika ansvarsområden, ekonomi och kulturkrockar vilket bekräftades och synliggjordes i "Börja med barnen!"-utredningen (SOU 2021:34). Utmaningarna är komplexa, även på Gotland.

Utredningen ger en beskrivning av befintliga verksamheter på Gotland som kan ingå i familjecentral, dvs barnavårdscentraler (BVC), barnmorskemottagningar (BMM), öppen förskola och socialtjänstens öppna mottagning, råd och stöd.

På Gotland finns idag BVC och BMM i Visby, Slite och Hemse. Öppen förskola i Visby, samt nystartat utvecklingsarbete med flexibel förskola för att nå familjer i Slite samt på sikt även Hemse.

Socialtjänstens öppna insatser, råd och stöd finns i Visby, men planering och förberedelse pågår för omställningen till ny socialtjänstlag.

”Region Gotland skola, vård och omsorg” är en samverkansstruktur för samordning, prioritering och beslut med fokus på dem vi är till för. Strukturen syftar till att skapa större genomförande kraft och samordning av/samverkan kring främjande och förebyggande arbete samt insatser för individer med komplexa och sammansatta behov i alla åldrar.

Både inom ramen för samverkansstrukturen men även inom varje förvaltning sker samordning och utvecklingsarbete inom olika områden kring de yngsta barnen och utredningen beskriver ett flertal. Som exempel kan utvecklingsarbetet med en flexibel och mobil öppen förskola beskrivas. Sedan tidigare finns öppna förskolan Myllan i Visby och nu utvecklas Öppna förskolan Gotland att med befintlig personalresurs öppna i 1 dag/vecka i Slite och på sikt även Hemse. Samarbete med BVC och socialtjänstens råd och stöd är planerat med målet att verksamheterna kan finnas med vid vissa tillfällen på öppna förskolan för att möta föräldragrupper.

I en översyn av tillgänglighet i befintliga lokaler beskrivs att möjligheten till samlokalisering för verksamheter i en familjecentral i Slite, Hemse respektive Visby är liten utan att det samtidigt medför omfattande och kostsamma omställningsarbeten med att flytta verksamheter och anpassa lokaler.

Bedömning

Det är positivt att de yngsta barnen har uppmärksammats som en viktig målgrupp för det främjande och förebyggande arbetet, både nationellt och lokalt den senaste tiden. Både aktörer och beslutsfattare har mer kunskap och insikter om vikten av tidiga och samordnade insatser inte minst kring de yngsta barnen.

Som framkommit i utredningen bedrivs inom Region Gotlands samverkanstruktur skola, vård och omsorg, ett medvetet arbete för att åstadkomma detta och som har intentionen att arbeta gränsöverskridande och familjecentralsliknande med ett familjecentrerat arbetssätt i samverkan.

Den uppdaterade samverkansstrukturen är en avgörande faktor för att säkerställa samordning från det ofödda barnet och uppåt i åldrarna.

Gällande förutsättningar för familjecentral är bedömningen att inrättandet av familjecentral med samlokaliserade verksamheter skulle medföra omfattande, tidskrävande och kostsamma omställningsarbeten med att flytta funktioner och anpassa lokaler. Att beräkna kostnader för familjecentral i detta skede bedöms inte vara möjligt då beräkningsunderlag saknas, men för att åstadkomma likvärdig tillgång till stödet bedöms en familjecentral på Gotland inte vara

vägen framåt. Bedömningen är att Region Gotland behöver utgå från de specifika förutsättningar som finns och tillsammans inom samverkansstrukturen fortsätta att utveckla en flexibel, hållbar och resurseffektiv organisering. Region Gotland har stora utmaningar gällande både kompetens, lokaler och ekonomi men det finns god kännedom om vikten av föräldraskapsstöd och tillgänglighet. Den samverkan som kan ske i en familjecentral underlättas givetvis vid en samlokalisering, men är inte avgörande om samarbetet kan uppnås på annat sätt. Flera olika utvecklingsinsatser har på senare tid genomförts eller pågår för att tillskapa detta vilket beskrivs i utredningen.

Utvecklingsarbetet med öppna förskolan för komma närmre invånarna är ett intressant exempel på ett anpassningsbart arbetssätt och i samarbete med andra verksamheter finns det stora möjligheter till ett familjecentrerat arbetssätt i samverkan.

Lika viktigt som övergångarna och synergierna mellan verksamheterna, är att se till att flödet till de högre åldrarna också blir så sömlös och sammanhållen som möjligt, precis som man i "Börja med barnen!" poängterar.

Här kan även nämnas det pågående arbetet med den nya socialtjänstlagen med fokus på förebyggande arbete, ökad tillgänglighet och att socialtjänsten ska arbeta med tidiga insatser. Den beräknas träda i kraft 1 juli 2025.

Region Gotlands samverkansstruktur skola, vård och omsorg skapar beslutsförmåga, förankring, samordning och prioritering och tillsammans säkrar strukturen upp att utvecklingsinsatser kring små barn hänger ihop och skapar synergier även i arbetet med högre åldrar.

Den samlade bedömningen är att inrättandet av en familjecentral skulle innebära omfattande och kostsamma omställningsarbeten, samtidigt som det pågår ett omfattande utvecklingsarbete för att öka samordning och tillgänglighet inom samverkansstrukturen kring de yngsta barnen och deras familjer. Utvecklingsarbetet att tillskapa de vinster som en familjecentral skulle föra med sig anses tillräckligt utan att fokusera på fysisk samlokalisering.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att det som beskrivs i utredningen förenligt med gällande och berörd lagstiftning.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att införande av en familjecentral skulle medföra omfattande och kostsamma omställningsarbeten med att flytta verksamheter och anpassa lokaler.

3. Barnperspektiv

Det befintliga familjecentraliserade arbetssättet bedöms som ändamålsenligt och även de utvecklingsinsatser som planeras bedöms som positiva utifrån ett barnperspektiv.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att inrättandet av familjecentral jämfört med pågående utvecklingsarbete inte förbättrar jämställdheten i högre grad.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att befintliga arbetssätt och BVC:s verksamheter i Visby, Slite och Hemse samt nystartat utvecklingsarbete med flexibel förskola för att nå familjer i Slite samt på sikt även Hemse är positivt utifrån ett geografiskt perspektiv.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att det som framkommer i utredningen inte ger någon påverkan på klimatet.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Peter Barnard (V), Lena Lind (MP) och Anna Hrdlicka (L).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Peter Barnard (V), Lena Lind (MP) och Anna Hrdlicka (L).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Utredning Familjecentral på Gotland, 2024-09-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-09-19

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 310

Skickas till

Registrator SON

Registrator HSN

Registrator BUN

RF § 174 Budgetäskande revisionen

Ärendenummer: RS 2024/1202

Regionfullmäktiges beslut

- Begäran om utökad budget för revisorerna under år 2025 avslås.
-

Sammanfattning

Region Gotlands revisorer har i ett äskande till regionfullmäktiges presidium begärt en utökning av budgeten med 500 000 kr. Denna utökning skulle dels täcka det utökade uppdraget för revisionsbyrån i enlighet med standard för kommunal räkenskapsrevision, dels möjliggöra utökad granskning under året. Den standard för kommunal räkenskapsrevision som har tagits fram inom ramen för samarbetet mellan Sveriges kommuner och regioner (SKR), Sveriges kommunala yrkesrevisorer (Skyrev) och branschorganisationen FAR består av ett ramverk och anvisningar för tillämpningar av ISA, ISAE och ISRE. Ramverket beskriver förutsättningar och tar hänsyn till den kommunala särarten samt de regler som yrkesrevisorer, däribland auktoriserade och godkända revisorer och registrerade revisionsbolag, har att följa. Införandet har medfört ökande kostnader främst vid granskning av redovisningen.

Regionrevisorernas budget för år 2024 är fastställd till 4 333 000 kr, då den innehåller ett tillägg om 10 000 kr för ökade personalkostnader. Den justering av revisionens budget som skett från och med beslut i regionfullmäktige 2023-06-19, § 104 har använts för att finansiera regionrevisorernas utökade arvodeskostnader och kostnader för sociala avgifter och används under 2024 för samma ändamål. Regionrevisorernas behov av utökade resurser för att tillmötesgå ökade krav på granskningen av regionens verksamhet kvarstår därför.

Regionfullmäktiges presidium vill därför äska att budgeten för revisionen under år 2025 utökas med 250 000 kr.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Saga Carlgren (V) och Anna Hrdlicka (L).

Meit Fohlin (S) yrkar avslag till presidiets förslag.

Saga Carlgren (V) tillstyrker presidiets förslag. I detta instämmer Anna Hrdlicka (L).

Ordförande ställer proposition på presidiets förslag och Meit Fohlins (S) ändringsyrkande och finner att Meit Fohlins (S) ändringsyrkande om att avslå presidiets förslag bifalls. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att bifalla Meit Fohlins (S) yrkande om att avslå presidiets förslag, och nej-röst för att bifalla presidiets förslag. Omröstningen ger 56 ja-röster och 14 nej-röster. 1 ledamot är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar att avslå presidiets förslag om att utöka revisorernas budget för år 2025 i enlighet med Meit Fohlins (S) yrkade.

Beslutsunderlag

Revisorernas budgetäskande, 2024-03-13
Bilaga SKR Standard för kommunal räkenskapsrevision
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-15
Regionfullmäktige 2024-06-19, § 98

Skickas till

Revisorerna
Regionstyrelseförvaltningen - ekonomi

RF § 175 Mål och budget 2025 - 2027

Ärendenummer: RS 2024/7

Regionfullmäktiges beslut

- Driftbudget 2025 fastställs.
- Den kommunala skattesatsen kvarstår med 33:60 kronor per 100 skattekröner.
- Investeringsbudgeten för ett nytt äldreboende i Visby minskas med 10 miljoner kronor 2026 och uppgår totalt till 265 miljoner kronor i planen för år 2027-2028.
- Regionfullmäktiges direktiv och rekommendationer till nämnderna godkänns.
- Regionstyrelsen får i uppdrag att utveckla arbetet med samordning kring bemanningsfrågor för en mer ändamålsenlig och resurseffektiv verksamhet.
- Regionstyrelsen får i uppdrag att fram ett IOP-avtal med Fritidsbanken med målet att sänka trösklar så fler får möjlighet att delta samt att samverka med andra oppmuntras.
- Regionstyrelsen får i uppdrag att i samverka med olika aktörer utveckla arbetet kring barn och unga som ett led i brottsförebyggande arbete.
- Regionstyrelsen får i uppdrag att stärka arbetet med mobil familjecentrerad verksamhet och utveckla det för fler platser på landsbygden.
- Regionstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag för tecknande av ett nytt IOP-avtal med Röda Korset Gotland för perioden 2025-2028.
- Regionstyrelsen får i uppdrag att öka hastigheten i arbetet med förädling och försäljning av mark.
- Regionstyrelsen får i uppdrag att mellan förvaltningar prioritera utifrån genomförbarhet och kostnadseffektivitet samt fördela, planera och genomföra 1 % effektivisering inom digitalisering, bemanning, inköp och lokaler 2025 och återkomma med förslag på plan samt konsekvenser av 1 % effektivisering per år även 2026 och 2027. Återrapportering av fördelning enligt uppdraget ska ske till regionstyrelsen i december 2024 och regionfullmäktige i februari 2025.
- Regionstyrelsen får i uppdrag att se över hur samordning av stöd- och servicefunktioner som exempelvis HR, kommunikation och IT skulle kunna bidra till en mer resurseffektiv, standardiserad och resiliert verksamhet. Uppdraget återrapporteras till budgetberedningen 2025.
- Regionstyrelsen får i uppdrag att återkomma med förslag på prioriteringar och/eller omprioriteringar av investeringar med ett maxtak om 500-600 miljoner kronor per år 2025, 2026 och 2027 samt konsekvenser av det. Uppdraget återrapporteras till regionstyrelsen i december 2024 och regionfullmäktige i februari 2025.
- Regionstyrelsen får i uppdrag att snarast påbörja arbetet med att revidera Klimatanpassningsplanen så att den omfattar hela Gotland,

konsekvenserna av värmebölja och torka samt konsekvenserna av ihållande regn under längre perioder.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut gällande driftbudget till förmån för egna förslag:

Bibbi Olsson (C), Björn Dahlström (C), Eva Ahlin (C), Eva Nypelius (C), Fredrik Gradelius (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Gunnel Lindby (C), Johan Malmros (C), Karl-Johan Boberg (C), Lars Thomsson (C), Stefan Nypelius (C), Abdulalim Alkatea (C), Eva Gahnström (C), Michael Stenberg (--), Jörgen Benzler (V), Per Edman (V), Peter Barnard (V), Saga Carlgren (V), Victoria Öjefors Quinn (V), Peter Jankert (V), Maya Arfvidson (MP), Micke Seid (MP), Lena Lind (MP), Ola Matthing (MP), Sara Lidqvist (KD), Sara Westberger (KD), Anna Hrdlicka (L) och Frans Brozén (L).

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut att avslå Sara Lidqvists (KD) ändringsyrkanden:

Sara Lidqvist (KD) och Sara Westberger (KD)

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut att avslå Eva Nypelius (C) yrkande om att kostnaden för ridanläggning stryks från investeringsbudget åren 2026 och 2027:

Sara Lidqvist (KD) och Sara Westberger (KD)

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut att avslå Eva Nypelius (C) yrkande om uppdrag nummer 1:

Bibbi Olsson (C), Björn Dahlström (C), Eva Ahlin (C), Eva Nypelius (C), Fredrik Gradelius (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Gunnel Lindby (C), Johan Malmros (C), Karl-Johan Boberg (C), Lars Thomsson (C), Stefan Nypelius (C), Abdulalim Alkatea (C) och Eva Gahnström (C).

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut att avslå Eva Nypelius (C) yrkande om uppdrag nummer 2:

Bibbi Olsson (C), Björn Dahlström (C), Eva Ahlin (C), Eva Nypelius (C), Fredrik Gradelius (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Gunnel Lindby (C), Johan Malmros (C), Karl-Johan Boberg (C), Lars Thomsson (C), Stefan Nypelius (C), Abdulalim Alkatea (C), Eva Gahnström (C), Anna Hrdlicka (L), Frans Brozén (L) och Michael Stenberg (--).

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade i juni 2024 om en grundbudget för nämnderna 2025 samt investeringsbudget för 2025 och 2026. I november 2024 tas slutligt beslut om driftbudgeten samt vilken skattesats som ska tillämpas nästa år.

Totalt beslutades i juni om tillskott till nämnderna år 2025 på cirka 346 miljoner kronor (mnkr) vilket motsvarar en ökning med 5,3 procent. Det är i sammanhanget en hög ökning där löneökningarna på 140 mnkr har störst påverkan. Demografin och den medicinsktekniska utvecklingen påverkar resursfördelningsmodellerna och innebär en höjning, av nämndernas ramar med 83 mnkr. Posten för interna priser och externa avtal innebär en ökning med 104 mnkr och är fortsatt mycket högre än normalt till följd av att flera externa avtal följer KPI eller andra index som påverkas av inflationen. Utöver dessa grundförutsättningar beslutades om ramtillskott på totalt 21,7 mnkr.

Regionstyrelsen och regionfullmäktige tog inte ställning till övriga äskanden. De besluten sköts fram till budgetbeslutet i november.

Totalt äskar nämnderna medel om ytterligare 223 mnkr för år 2025. Ett helt nytt äskande har inkommit från tekniska nämnden på 1 mnkr.

Enligt den nya skatteprognosen från oktober 2024 kommer skatteintäkter, generella bidrag och utjämning att öka lite mer 2025 än tidigare prognos. Det budgeterade resultatet för 2025 ökar därför till 59 mnkr. Det innebär att det budgeterade minusresultatet 2024 vänds till ett positivt resultat om nämnderna sammantaget inte överskrider budget.

Det budgeterade resultatet är dock fortfarande för lågt för att nå upp till en resultatnivå på minst 2 procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning.

Regionstyrelsens arbetsutskott lämnade inget förslag till budget 2025.

Investeringsbudget

Enligt nya beräkningar kan investeringsbudgeten för ett nytt äldreboende i Visby minska med 10 mnkr år 2026. Totalt ska 265 mnkr läggas i planen för år 2027-2028.

Bedömning

Region Gotland har för närvarande inte balans i ekonomin. Den höga inflationen 2022 och 2023 har medfört kraftigt höjda pensionskostnader och högre priser på varor och tjänster samtidigt som stora statsbidrag minskats. Det stora underskott som fanns i nämndernas verksamheter 2023 har blivit något lägre i år men är fortfarande mycket stort. Prognosen pekar på ett underskott för nämnderna på 164 mnkr jämfört med 241 mnkr 2023. Det kommer att krävas kraftfulla åtgärder och prioriteringar för nämnderna ska nå en ekonomi i balans.

Prognosen för 2024 pekar på ett totalt underskott på 264 mnkr, balanskravsresultatet beräknas bli -347 mnkr. Det innebär att nästan hela resultatutjämningsreserven på 364 mnkr kommer att behöva användas för att täcka underskottet.

Även om investeringarna inte når upp till budgeterad nivå, innebär investeringsprognosen på 650 mnkr att finansiering med egna medel inte är möjlig. Ett stort negativt resultat i kombination med höga investeringar innebär kraftiga påfrestningar på likviditeten och att extern upplåning blir nödvändigt.

De ekonomiska förutsättningarna förbättras dock 2025 och framåt. Inflationen är nu lägre vilket innebär att även pensionskostnaderna blir markant lägre. Skatteintäkterna ökar då konjunkturer väntas vända uppåt. Det innebär att det blir en real förstärkning av ekonomin. Det budgeterade minusresultatet 2024 kan vändas till ett positivt resultat under förutsättning att nämndernas underskott kan åtgärdas.

Det budgeterade resultatet är fortfarande för lågt för att nå upp till målet på en resultatnivå på minst 2 procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning.

Regionens resultat måste långsiktigt basera sig främst på att nämndernas verksamheter bedrivs inom de budgetramar som beslutats och att det finns ett överskott för att finansiera framtida nödvändiga satsningar.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Eva Nypelius (C), Andreas Unger (M), Lars Engelbrektsson (SD), Saga Carlgren (V), Micke Seid (MP), Sara Lidqvist (KD), Anna Hrdlicka (L), Jörgen Benzler (V), Johan Malmros (C), Lars Thomsson (C), Filip Reinhag (S), Mariette Nicander (M), Eva Ahlin (C), Peter Barnard (V), Håkan Ericsson (S), Victoria Öjefors Quinn (V), Rolf Öström (M), Oscar Lindster (S), Maya Arfvidson (MP), Stefan Nypelius (C) och Hanna Westerén (S).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag om driftbudget enligt förslag från Socialdemokraterna och Moderaterna som visar på en budget med beräknat resultat om 87 miljoner kronor. **Se bilaga 1.** I detta instämmer Andreas Unger (M), Filip Reinhag (S), Mariette Nicander (M), Rolf Öström (M), Oscar Lindster (S) och Hanna Westerén (S).

Eva Nypelius (C) yrkar på driftbudget enligt förslag från Centerpartiet som visar på en budget med beräknat resultat om 30 miljoner kronor. **Se bilaga 2.** I detta instämmer Anna Hrdlicka (L), Johan Malmros (C), Lars Thomsson (C), Eva Ahlin (C) och Stefan Nypelius (C).

Lars Engelbrektsson (SD) yrkar på en driftbudget enligt förslag från Sverigedemokraterna som visar på en budget med beräknat resultat om 80 miljoner kronor. **Se bilaga 3.**

Saga Carlgren (V) yrkar på en driftbudget enligt förslag från Vänsterpartiet som visar på en budget med beräknat resultat 18 miljoner kronor. **Se bilaga 4.** I detta instämmer Peter Barnard (V) och Victoria Öjefors Quinn (V).

Micke Seid (MP) yrkar på en driftbudget enligt förslag från Miljöpartiet som visar på en budget med beräknat resultat om 35 miljoner kronor. Micke Seid (MP) yrkar vidare att skattesatsen höjs till 33,85 öre per skattekrone. **Se bilaga 5.** I detta instämmer Maya Arfvidson (MP).

Sara Lidqvist (KD) yrkar på följande ändringsförslag i regionstyrelsens förslag till driftbudget:

- Att posten om att tillföra 1 miljon kronor till tekniska nämnden gällande PM10 stryks och istället låta nämnden ta de kostnaderna inom ram.
- Att 1 miljon kronor tillförs till tekniska nämnden för beläggningsarbete på enskilda vägar med statsbidrag.
- Att posten om att tillföra 2,5 miljoner kronor till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden gällande ungdomsavdelningen stryks och istället låta nämnden ta de kostnaderna inom ram.
- Att 0,2 miljoner kronor tillförs till regionstyrelsen för IOP-avtal med Kvinnojouren Amanda.
- Att posten om att tillföra 0,7 miljoner kronor till regionstyrelsen gällande samordnare och verksamhetsmedel för kultur och hälsa stryks och istället låta nämnden ta de kostnaderna inom ram.

Anna Hrdlicka (L) yrkar att följande mening på sidan 18 i Socialdemokraternas och Moderaternas budgetförslag stryks utifrån att ärendet gällande ishall i Visby återremitterats: *"Lånefinansiering från Region Gotland till Visby Romas HK beviljas för uppförande av ishall på sammanlagt 258 miljoner kronor."* I detta instämmer Maya Arfvidson (MP).

Eva Nypelius (C) yrkar att kostnaden för ridanläggning stryks från investeringsbudget åren 2026 och 2027. I detta instämmer Johan Malmros (C) och Eva Ahlin (C).

Eva Nypelius (C) yrkar att samtliga beslutade uppdrag från regionstyrelsens sammanträde 2024-10-29 i härvarande ärende tas upp för beslut på nytt i regionfullmäktige 2024-11-18. Det gäller följande uppdrag:

1. Regionstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett förslag på hemställan till regeringen angående den gotländska sjukvården. Skrivelsen bör innehålla en redovisning av den ekonomiska situationen och svårigheterna att finansiera likvärdig vård och de strukturella utmaningarna som kommer av Gotlands ö-läge. Hemställan ska lyfta behovet av lösningar på kort och lång sikt.
2. Regionstyrelsen får i uppdrag att presentera analyser och underlag för eventuell uppdelning och framtida vägval för ekonomi och organisation samt ta fram juridisk utredning för uppdelning av region och kommun.
3. Regionstyrelsen får i uppdrag att utveckla arbetet med samordning kring bemanningsfrågor för en mer ändamålsenlig och resurseffektiv verksamhet.
4. Regionstyrelsen får i uppdrag att fram ett IOP-avtal med Fritidsbanken med målet att sänka trösklar så fler får möjlighet att delta samt att samverka med

andra uppmuntras.

5. Regionstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med olika aktörer utveckla arbetet kring barn och unga som ett led i brottsförebyggande arbete.
6. Regionstyrelsen får i uppdrag att stärka arbetet med mobil familjecentrerad verksamhet och utveckla det för fler platser på landsbygden.
7. Regionstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag för tecknande av ett nytt IOP-avtal med Röda Korset Gotland för perioden 2025-2028.
8. Regionstyrelsen får i uppdrag att öka hastigheten i arbetet med förädling och försäljning av mark.
9. Regionstyrelsen får i uppdrag att mellan förvaltningar prioritera utifrån genomförbarhet och kostnadseffektivitet samt fördela, planera och genomföra 1 % effektivisering inom digitalisering, bemanning, inköp och lokaler 2025 och återkomma med förslag på plan samt konsekvenser av 1 % effektivisering per år även 2026 och 2027. Återrapportering av fördelning enligt uppdraget ska ske till regionstyrelsen i december 2024.
10. Regionstyrelsen får i uppdrag att se över hur samordning av stöd- och servicefunktioner som exempelvis HR, kommunikation och IT skulle kunna bidra till en mer resurseffektiv, standardiserad och resilient verksamhet. Uppdraget återrapporteras till budgetberedningen 2025.
11. Regionstyrelsen får i uppdrag att återkomma med förslag på prioriteringar och/eller omprioriteringar av investeringar med ett maxtak om 500-600 miljoner kronor per år 2025, 2026 och 2027 samt konsekvenser av det. Uppdraget återrapporteras till regionstyrelsen i december 2024.
12. Regionstyrelsen får i uppdrag att snarast påbörja arbetet med att revidera Klimatanpassningsplanen så att den omfattar hela Gotland, konsekvenserna av värmebölja och torka samt konsekvenserna av ihållande regn under längre perioder.

Eva Nypelius (C) yrkar bifall till samtliga ovan uppdrag förutom uppdrag nummer 2. Eva Nypelius (C) yrkar att uppdrag nummer 2 ändras till att lyda:

”Regionstyrelsen får i uppdrag att presentera underlag för att tydliggöra och analysera kostnaderna för regional respektive kommunal verksamhet”. I detta instämmer Anna Hrdlicka (L), Johan Malmros (C) och Eva Ahlin (C).

Meit Fohlin (S) yrkar avslag till Eva Nypelius (C) yrkanden avseende uppdrag nummer 1 och 2. I övrigt tillstyrker Meit Fohlin (S) Eva Nypelius (C) yrkanden gällande uppdrag.

Följande ledamöter aviserar att de avstår från att delta i beslut gällande uppdrag nummer 9: Jörgen Benzler (V), Per Edman (V), Peter Barnard (V), Saga Carlgren (V), Victoria Öjefors Quinn (V), Peter Jankert (V), Maya Arfvidson (MP), Micke Seid (MP), Lena Lind (MP) och Ola Matthing (MP).

Ordförande tar beslutet i flera steg. Ordförande ställer först proposition Sara Lidqvists (KD) yrkande om att posten i regionstyrelsens förslag till driftbudget om att tillföra 1 miljon kronor till tekniska nämnden gällande PM10 stryks och istället låta nämnden ta de kostnaderna inom ram och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition Sara Lidqvists (KD) yrkande om att 1 miljon kronor tillförs till tekniska nämnden i regionstyrelsens förslag till driftbudget för beläggningsarbete på enskilda vägar med statsbidrag och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition Sara Lidqvists (KD) yrkande om att posten i regionstyrelsens förslag till driftbudget om att tillföra 2,5 miljoner kronor till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden gällande ungdomsavdelningen stryks och istället låta nämnden ta de kostnaderna inom ram och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition Sara Lidqvists (KD) yrkande om att 0,2 miljoner kronor tillförs till regionstyrelsen i regionstyrelsens förslag till driftbudget för IOP-avtal med Kvinnojouren Amanda och finner att det avslås. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att avslå Sara Lidqvists (KD) yrkande och nej-röst för att bifalla yrkandet. Omröstningen ger 55 ja-röster och 15 nej-röster. En ledamot är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar att avslå yrkandet.

Ordförande ställer proposition Sara Lidqvists (KD) yrkande om att posten i regionstyrelsens förslag till driftbudget om att tillföra 0,7 miljoner kronor till regionstyrelsen gällande samordnare och verksamhetsmedel för kultur och hälsa stryks och istället låta nämnden ta de kostnaderna inom ram och finner att det avslås.

Reservation

Sara Lidqvist (KD) och Sara Westberger (KD) reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut att avslå samtliga av Sara Lidqvists (KD) ändringsyrkanden.

Ordförande ställer proposition på Anna Hrdlickas (L) yrkande om att följande mening på sidan 18 i Socialdemokraternas och Moderaternas budgetförslag stryks utifrån att ärendet gällande ishall i Visby återremitterats: *"Lånefinansiering från Region Gotland till Visby Romas HK beviljas för uppförande av ishall på sammanlagt 258 miljoner kronor"* och finner att det avslås.

Ordförande ställer därefter proposition regionstyrelsens förslag om driftsbudget enligt Socialdemokraternas och Moderaternas förslag, Eva Nypelius (C) yrkande, Lars Engelbrektssons (SD) yrkande, Saga Carlgrens (V) yrkande och Micke Seids (MP) yrkande och finner att regionstyrelsens förslag

om driftbudgetenligt enligt förslag från Socialdemokraterna och Moderaterna bifalls. Votering begärs.

För att utse motförslag till huvudförslaget ställer ordförande proposition på Eva Nypelius (C) yrkande, Lars Engelbrektssons (SD) yrkande, Saga Carlgrens (V) yrkande och Micke Seids (MP) och finner att Eva Nypelius (C) yrkande om driftbudget utses som motförslag.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att bifalla regionstyrelsens förslag till driftbudget och nej-röst för att bifalla Eva Nypelius (C) yrkande om driftbudget. Omröstningen ger 36 ja-röster och 16 nej-röster, 18 ledamöter avstår. 1 ledamot är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar om driftbudget i enlighet med regionstyrelsens förslag.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut gällande driftbudget till förmån för egna förslag: Bibbi Olsson (C), Björn Dahlström (C), Eva Ahlin (C), Eva Nypelius (C), Fredrik Gradelius (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Gunnel Lindby (C), Johan Malmros (C), Karl-Johan Boberg (C), Lars Thomsson (C), Stefan Nypelius (C), Abdulalim Alkatea (C), Eva Gahnström (C), Michael Stenberg (--), Jörgen Benzler (V), Per Edman (V), Peter Barnard (V), Saga Carlgren (V), Victoria Öjefors Quinn (V), Peter Jankert (V), Maya Arfvidson (MP), Micke Seid (MP), Lena Lind (MP), Ola Matthing (MP), Sara Lidqvist (KD), Sara Westberger (KD), Anna Hrdlicka (L) och Frans Brozén (L).

Driftbudget 2025	Belopp, mnkr
Personalkostnadskompensation	
Generell personalkostnadskompensation 3,35 %	140,0
Summa personalkostnadskompensation	140,0
Resursfördelningsmodeller	
Resursfördelningsmodell BUN	-9,8
Resursfördelningsmodell GVN	11,8
Resursfördelningsmodell SON	27,2
Resursfördelningsmodell HSN	54,0
Summa resursfördelningsmodell	83,2
Externa avtal och interna prishöjningar	
Externa avtal	59,7

Interna priser regionstyrelseförvaltningen		9,5
Interna priser teknikförvaltningen (försörjningsavdelningen)		7,0
Förändring internhyra		23,4
Summa externa avtal och interna priser		99,6
Riktade tillskott		
Regionstyrelsen	Samordning och utveckling bemanningsfrågor	1,5
Regionstyrelsen	Ökad säkerhetssatsning IT	7,8
Regionstyrelsen	IOP Röda Korset Gotland	1,3
Regionstyrelsen	Kultur och hälsa	0,7
Regionstyrelsen	Mobila familjecentraler landsbygden	1,5
Regionstyrelsen	IOP och permanentande av Fritidsbanken	1,5
Tekniska nämnden	Luftkvalitet PM10	1,0
Miljö- och byggnämnden /Tekniska nämnden	Exploateringsprojekt	7,7
Barn- och utbildningsnämnden	Nya Alléskolan och Väskinde förskola, drift	3,9
Barn- och utbildningsnämnden	Anpassad skola, förstärkning	4,9
Barn- och utbildningsnämnden	Ökade resurser små skolor	5,7
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	Ungdomssatsning i samverkan	2,5
Socialnämnden	Skyddat boende	2,0
Socialnämnden	Social insatsgrupp	2,0
Socialnämnden	LSS	40,0
Effektivisering 1%		-70,0
Reavinster		-20,0
Summa ramtillskott		-6,0
Resultat före beredning enl. skatteprognos oktober		59
Avsatt för ramtillskott i resultatplanen		22
Budgeterat resultat 2025		87

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag om att den kommunala skattesatsen kvarstår med 33:60 kronor per 100 skattekrönor och Micke Seids (MP) yrkande att skattesatsen höjs till 33,85 öre per skattekröna och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag om att investeringsbudgeten för ett nytt äldreboende i Visby minskas med 10 miljoner kronor 2026 och uppgår totalt till 265 miljoner kronor i planen för år 2027-2028 och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Eva Nypelius (C) yrkande om att kostnaden för ridanläggning stryks från investeringsbudget åren 2026 och 2027 och finner att det avslås. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att avslå Eva Nypelius (C) yrkande och nej-röst för att bifalla yrkandet. Omröstningen ger 48 ja-röster och 18 nej-röster, 4 ledamöter avstår. 1 ledamot är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige avslår Eva Nypelius (C) yrkande om att kostnaden för ridanläggning stryks från investeringsbudget åren 2026 och 2027.

Reservation

Sara Lidqvist (KD) och Sara Westberger (KD) reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut att avslå Eva Nypelius (C) yrkande angående ridanläggning.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag om att regionfullmäktiges direktiv och rekommendationer till nämnderna godkänns och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Eva Nypelius (C) yrkande om uppdrag nummer 1 och finner att det avslås.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut att avslå Eva Nypelius (C) yrkande om uppdrag nummer 1: Bibbi Olsson (C), Björn Dahlström (C), Eva Ahlin (C), Eva Nypelius (C), Fredrik Gradelius (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Gunnel Lindby (C), Johan Malmros (C), Karl-Johan Boberg (C), Lars Thomsson (C), Stefan Nypelius (C), Abdulalim Alkatea (C) och Eva Gahnström (C).

Ordförande ställer proposition på Eva Nypelius (C) yrkande om uppdrag nummer 2 och finner att det avslås. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att avslå Eva Nypelius (C) yrkande och nej-röst för att bifalla yrkandet. Omröstningen ger

50 ja-röster och 20 nej-röster. 1 ledamot är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige avslår Eva Nypelius (C) yrkande gällande uppdrag nummer 2.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut att avslå Eva Nypelius (C) yrkande om uppdrag nummer 2: Bibbi Olsson (C), Björn Dahlström (C), Eva Ahlin (C), Eva Nypelius (C), Fredrik Gradelius (C), Gabriella Hammarskjöld (C), Gunnel Lindby (C), Johan Malmros (C), Karl-Johan Boberg (C), Lars Thomsson (C), Stefan Nypelius (C), Abdulalim Alkatea (C), Eva Gahnström (C), Anna Hrdlicka (L), Frans Brozén (L) och Michael Stenberg (--).

Ordförande ställer proposition på Eva Nypelius (C) yrkande om uppdrag nummer 3-8 och finner att de bifalls.

Följande ledamöter avstår från att delta i beslut gällande uppdrag nummer 9: Jörgen Benzler (V), Per Edman (V), Peter Barnard (V), Saga Carlgren (V), Victoria Öjefors Quinn (V), Peter Jankert (V), Maya Arfvidson (MP), Micke Seid (MP), Lena Lind (MP) och Ola Matthing (MP).

Ordförande ställer proposition på Eva Nypelius (C) yrkande om uppdrag nummer 9 och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Eva Nypelius (C) yrkande om uppdrag nummer 10-12 och finner att de bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktiges direktiv till nämnderna

Plankalkyl 2025-2027 2024-10-03

Kompletterande beredningsunderlag till budget 2025-2027 2024-09-27

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-10-16

Regionstyrelsen 2024-10-29, § 366

Skickas till

Samtliga nämnder

RF § 176 Låneram och anvisningar av eget kapital 2025

Ärendenummer: RS 2024/1964

Regionfullmäktiges beslut

- Ramen för upptagande av långfristiga lån fastställs till 300 miljoner kronor.
- Regionstyrelsen äger rätt att ta tillfälliga lån upp till ett belopp om 300 miljoner kronor.
- Regionstyrelsen får rätt att omsätta långfristiga lån för 300 miljoner kronor.
- Regionstyrelsen bemyndigas att inom en ram av 20 miljoner kronor anvisa medel ur Region Gotlands eget kapital för tilläggsanslag för investering.

Sammanfattning

Enligt Region Gotlands finanspolicy beslutar regionfullmäktige årligen i årsbudget om regionens totala lånevolym. I lånevolymen ingår befintlig lånestock vid budgetårets ingång jämte beräknad utökning av lånestocken under budgetåret för finansiering av nyinvesteringar m.m. Regionfullmäktiges beslut om regionens årsbudget och hur stor del av investeringsutgifterna som ska lånefinansieras utgör grunden för regionens upplåning. Låneskulden uppgår per den 31 augusti 2024 till 476 miljoner kronor (mnkr). Ett nytt lån på 100 mnkr togs i juni och amortering har skett med 4 mnkr under året.

Med anledning av den planerade investeringsvolymen som 2025 innehåller stora projekt, föreslår regionstyrelsen att ramen för upptagande av långfristiga lån fortsatt sätts till 300 mnkr.

Regionfullmäktige beslutade 2022-11-21, § 208 att regionstyrelsen är bemyndigad att besluta om tilläggsanslag för investeringar. Summan höjdes då från 10 till 20 mnkr per år. Eventuella tilläggsanslag avseende driftbudget beslutas alltid av regionfullmäktige i varje enskilt fall.

Regionstyrelsen föreslår att den högre ramen ska kvarstå. Investeringsprojekt som bedöms vara nödvändiga att genomföra, trots att de inte rymms inom ursprunglig budget, behöver ibland hanteras snabbt. Det kan därför vara av vikt att regionstyrelsen har en fortsatt utökad möjlighet att bevilja tilläggsanslag för att undvika förseningar i projekt.

Bedömning

Regionstyrelsen bedömer att ramen för regionstyrelsens mandat att omsätta respektive ta upp nya lån kan ligga kvar på 300 mnkr 2025.

Regionstyrelsen bedömer också att det finns anledning behålla den högre ramen för regionstyrelsen att bevilja tilläggsanslag för investeringar. Den

främsta anledningen är att kunna agera snabbt för att undvika förseningar i projekt som leder till ytterligare fördyringar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-24

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 312

RF § 177

Återrapportering av uppdrag. Översyn av regler för överföring av resultat

Ärendenummer: RS 2024/1126

Regionfullmäktiges beslut

- Nämndernas eget kapital för skattefinansierad verksamhet upplöses i bokslut 2024.
- Från och med 2024 ska över- eller underskott i den skattefinansierade verksamheten inte föras över till nästkommande budgetår.
- Policy för ekonomistyrning revideras.

Sammanfattning

Regiondirektören har fått i uppdrag att se över regler för överföring av resultat och återkomma med ett nytt förslag till budgetavstämningen i oktober 2024.

Regionstyrelsen föreslår att reglerna ändras så att endast avgiftsfinansierade verksamheter ska kunna ackumulera överskott och underskott och särredovisa ett eget kapital. Det gäller linjehamnen, kryssningskajen, vatten och avloppsverksamheten samt avfallsverksamheten.

Reglerna för hur överskott och underskott ska hanteras beskrivs i avsnitt 9 Ekonomisk uppföljning i regionens policy för ekonomistyrning. Förändringar i avsnitt 9.1 tredje stycket samt avsnitt 9.2 föreslås enligt nedan.

9.1 Hantering av budgetavvikelse

Nämndens totala verksamhet ska rymmas inom den beslutade budgetramen. Om ett budgetöverskridande befaras ska nämnden omedelbart besluta om åtgärder för att förhindra avvikelsen. I undantagsfall kan tilläggsanslag beviljas se avsnitt 7.3.2.

Budgetansvarig chef är ansvarig för att rapportera ett befarat budgetöverskridande till överordnad chef. Åtgärder för att undvika ett budgetöverskridande ska snarast vidtas.

Om utfallet är lägre eller högre än beslutad budget kommer avvikelsen i den skattefinansierade verksamheten att öka eller minska regionens resultat. Över- eller underskott i nämndernas skattefinansierade verksamhet redovisas direkt mot regionens gemensamma egna kapital.

9.2 Överföring av årets resultat för avgiftsfinansierade verksamheter

Verksamheterna vatten och avlopp, avfall, linjehamn samt kryssningskaj ska särredovisa det egna kapitalet. 100 procent av årets överskott eller underskott ska föras över till verksamhetens eget kapital kommande år.

Vatten- och avloppsverksamhetens möjlighet att samla överskott begränsas av särskild lagstiftning.

Det egna kapitalet för dessa verksamheter kan användas både till driftkostnader och till investeringsutgifter. Användning av eget kapital ska beslutas av nämnd och därefter tilläggsbudgeteras. Beslutet är endast giltigt under budgetåret.

Bedömning

Det finns vissa fördelar med att varje nämnd ansvarar för att särredovisa och besluta om användning av eget kapital. Det ger i teorin förutsättningar för en mer långsiktig ekonomisk planering. Det vill säga att nämnden får ett tydligt ansvar att över tid ha en ekonomi i balans. Nämnderna har mandat och därmed möjlighet att besluta om specifika satsningar med finansiering genom tidigare års överskott. Fördelen är också att motverka så kallat köpbeteende i slutet av året ifall det finns budgetutrymme kvar i verksamheten.

Nackdelarna överväger dock dessa fördelar. I praktiken sätts den ekonomiska styrningen ur spel om nämnden varje år har stora underskott som i praktiken är omöjliga att återställa. Det är också svårt att objektivt avgöra hur stor del av ett överskott eller underskott som ska föras över. Ett sådant beslut ska enligt regelverket föregås av en beredning och bygga på en analys av hur väl nämnden uppfyllt sitt uppdrag.

Den ekonomiska styrningen utgår alltid från att varje nämnd ska ha en ekonomi i balans, det vill säga att beslutad budget inte får överskridas. Om nämnderna har ett eget kapital sedan tidigare finns risk för otydlighet om vad som gäller. Det kan också vara så att gemensamma åtgärder för att nå en ekonomi i balans behöver genomföras oavsett om det finns överskott i enskilda nämnder sedan tidigare.

Den samlade bedömningen är att det här förslaget är renare och enklare att förstå.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga eget kapital per nämnd 2024-01-01
Reviderad policy för ekonomistyrning 2024-11-18
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-09-19
Regionstyrelsen 2024-10-24, § 313

Skickas till

Samtliga nämnder

RF § 178 Revidering Finanspolicy

Ärendenummer: RS 2024/1685

Regionfullmäktiges beslut

- Finanspolicy för Region Gotland fastställs.

Sammanfattning

Finanspolicyn syftar till att klargöra hur ansvaret för regionens finansverksamhet är fördelat mellan olika nivåer och funktioner, ange vilka finansiella risker regionen har och inom vilka ramar de ska begränsas, definiera och fastlägga ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten skall bedrivas samt fastställa rutiner för finansiell rapportering och kontroll.

Nuvarande finanspolicy reviderades senast 2020. En ny översyn har nu gjorts för att säkerställa att policyn är aktuell och stödjer en effektiv och säker finansverksamhet.

I finanspolicyns avsnitt ”2. Ansvarsfördelning” har hänvisning gjorts till regionstyrelsens delegationsordning när det gäller beslutanderätt för upptagande av nya långfristiga lån, tillfälliga lån och omsättning av befintliga lån samt medelsförvaltning.

I policyns avsnitt ”3.3.2 Leasing” har tydliggjorts principer för när leasing kan användas. I avsnitt ”3.3.3 Ränterisk” har intervallet för den genomsnittliga räntebindningstiden ändrats till 2-6 år (tidigare 2-5 år). Andelen lån som får ha en räntebindning kortare än 1 år har minskats till 40 % (tidigare 50 %). Förslaget till ändringar möjliggör en längre genomsnittlig räntebindningstid och därmed stabilare och mer förutsägbara räntekostnader.

I avsnitt ”3.3.4 Refinansieringsrisk” har en ny restriktion för genomsnittlig kapitalbindningstid lagts till. Vidare har gränsen för hur stor andel av lånen som förfaller inom 12 månader ändrats till 50 % (tidigare 30 %) och gränsen för hur stor andel av övriga lån som får förfalla ett enskilt år har tagits bort. Regionen har en låg refinansieringsrisk genom medlemskapet i Kommuninvest. Förslaget innebär att den genomsnittliga kapitalbindningstiden tillåts att bli lite kortare och kan då ge lägre räntekostnad utan att refinansieringsrisken ökar.

I finanspolicyns avsnitt ”6. Borgen” har ett avsnitt om borgensavgifter lagts till.

I övrigt har mindre ändringar av redaktionell karaktär gjorts.

Regionstyrelsen föreslår att förslag till reviderad finanspolicy fastställs.

Bedömning

Regionstyrelsen bedömer att förslaget till reviderad finanspolicy kommer att främja en effektiv och säker finansverksamhet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag till reviderad finanspolicy, 2024-07-02

Finanspolicy, antagen 2020-10-26

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-07-02

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 316

Skickas till

RSF Ekonomi

RF § 179

Ändring av tillämpningsreglerna för arbetsresekortet i färdtjänsten

Ärendenummer: RS 2024/1706

Regionfullmäktiges beslut

- Regionfullmäktige bifaller tekniska nämndens förslag.
- Ändringarna i reglerna för arbetsresekortet ska verkställas vid det månadsskifte som närmast inträffar en månad efter det att denna paragraf justerats.

Sammanfattning

Av 1 och 11 §§ lagen (1997:736) om färdtjänst följer att regionen är skyldig att anordna färdtjänst för funktionshindrade och får ta ut en avgift motsvarande självkostnaden. Den som fått tillstånd till färdtjänst på Gotland erlägger som huvudregel en egenavgift för sitt resande. Den som uppfyller kraven på ett arbetsresekort får enligt nuvarande regler, utöver arbetsresorna, även tio enkelresor utan egenavgift.

Tekniska nämnden har föreslagit att de tio resorna utan egenavgift tas bort. Förslaget har motiverats av kostnads- och rättviseskäl och har samrått med företrädare för brukarna.

Regionstyrelsen har inget att erinra emot tekniska nämndens förslag. Utöver att det behövs ett förtydligande av när ändringen ska börja gälla. Därvid kan beaktas att arbetsresekortet belöper på kalendermånad och att berörda personer behöver informeras om ändringen. Ändringen föreslås verkställas vid det månadsskifte som närmast inträffar en månad efter det att paragrafen har justerats (t.ex. om protokollet justeras den 15 oktober ska ändringen genomföras från och med den 1 december).

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Mariette Nicander (M), Per Edman (V) och Greger Eneqvist (S).

Mariette Nicander (M) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Per Edman (V) yrkar att 10 stycken fria resor införs för alla färdtjänstberättigade istället för att ta bort de fria resorna i arbetsresekortet.

Greger Eneqvist (S) yrkar avslag till Per Edmans (V) yrkande.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Per Edmans (V) yrkande och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens beslut 2024-06-17, § 132

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-14

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-22

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 320

RF § 180

Hemställan om stadgeändringar för Gotlands musikstiftelse

Ärendenummer: RS 2024/1015

Regionfullmäktiges beslut

- Regionfullmäktige fastställer förslaget till stadgeändring för Gotlands Musikstiftelse med tillägget att stiftelsen fortsatt ska vara undantagen från tillsyn att gälla från och med justeringen av regionfullmäktiges protokoll.

Jäv

Micke Seid (MP) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Gotlands kommun, numera Region Gotland, bildade år 1987 Gotlands Musikstiftelse (org.nr. 834001-2296). Stiftelsen är en äldre anslagsstiftelse med egen förvaltning. I stadgarna har regionfullmäktige förbehållit sig rätten att ändra i stadgarna, s.k. ändringsförbehåll. Ändringsförbehållet gäller enligt 10 § lagen (1994:1221) om införande av stiftelselagen (1994:1220) och Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2019 ref. 64. Ett ändringsförbehåll omfattar dock inte rätten att ändra stiftelsens ändamål.

Styrelsen i Gotlands Musikstiftelse har noterat att ordningen för fullmäktiges val av ersättare behöver förtydligas och med det föreslagit en revidering av stiftelsens stadgar. Såvitt regionstyrelsen kan bedöma avser föreslagna ändringar inte stiftelsens ändamål ("att bedriva musikverksamhet") utan rymms inom ändringsförbehållets gränser. Frågan om förbehållets gränser avgörs dock slutligen vid en registrering av reviderade stadgar hos Länsstyrelsen i Stockholms län, dit stiftelsen har att vända sig efter regionfullmäktiges beslut. Med det sagt och ett tillägg om fortsatt undantag från tillsyn kan förslaget tillstyrkas.

Ärendets behandling under mötet

Micke Seid (MP) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag på stadgar med tillägg om undantag från tillsyn 2024-09-03

Styrelsen i Gotlands Musikstiftelses förslag 2024-02-23, § 24 jämte bilaga

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-03

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 322

Skickas till

Gotlands Musikstiftelse

Länsstyrelsen i Stockholms län genom Gotlands Musikstiftelses försorg

RF § 181

Föreläggande från Mark- och miljödomstolen om yttrande över Ran Vindpark, öster om norra Gotland

Ärendenummer: RS 2023/1743

Regionfullmäktiges beslut

- Föreslaget yttrande inges till Nacka Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen.

Jäv

Lars Thomsson (C) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Region Gotland har förelagts av Nacka Tingsrätt att meddela om Region Gotland tillstyrker tillstånd för anläggande och drift av vindkraftspark Vindpark Ran i Östra Gotlandshavet inom Gotlands kommun, i enlighet med bilagd ansökan som Ran Vindpark AB har gett in till mark- och miljödomstolen. Enligt 16 kap. 4 § första stycket miljöbalken får tillstånd till en anläggning för vindkraft endast ges om den kommun där anläggningen avses att uppföras har tillstyrkt det.

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige är att kommunal tillstyrkan ges till denna ansökan. Regionstyrelsens bedömning är att ansökan är tillräckligt komplett för att den ska kunna ges kommunal tillstyrkan.

Regionstyrelsen är positiv till att Vindpark Ran AB ges tillstånd till att uppföra ansökt vindpark på aktuellt område öster om Gotland i höjd med Slite.

Detta innebär inte ställningstagande till om ansökan, som i sin nuvarande form ännu inte är helt komplett, är förenlig med alla de miljö- och hänsynskrav som följer av tillämplig miljölagstiftning. Region Gotland kan i ett senare skede komma att begära komplettering av delar av ansökan.

Regionstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har samberett detta ärende, eftersom beslut i detta ärende, enligt reglemente även fattas i miljö- och byggnämnden.

Bedömning

Regionstyrelsens bedömning är att MKB:n ger en god redovisning av vindparkens bedömda påverkan på de väsentliga miljöfaktorerna. MKB:n beskriver påverkan på klimat, bottenflora och bottenfauna, fisk, marina däggdjur, fågel, fladdermöss, ekosystemtjänster, riksintressen, Natura 2000-områden och kumulativa effekter med andra befintliga och planerade verksamheter i området. Inom social sektor beskrivs landskapsbild, rekreation och friluftsliv, kulturmiljö och marin arkeologi. Vidare beskrivs bedömd påverkan på yrkesfiske, sjöfart, luftfart, totalförsvarets intressen, risk och

säkerhet, resurshushållning och materialutvinning. Parkens förväntade mycket stora produktion av förnybart producerad el under förväntad drift i omkring 40 till 45 år, kan påtagligt bidra till klimatomställningen, inte minst på Gotland. Tillsammans med de försiktighetsåtgärder som föreslås under anläggning och drift för att skydda djurliv, havsbotten och angränsande verksamheter, samt redovisade förslag på hur finansiering av den framtida avvecklingen tidigt ska säkerställas, är förvaltningens bedömning att parken ska tillstyrkas.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att prövningsförfarandet enligt miljöbalken ligger till grund för rättssäkerhet.

2. Ekonomiskt perspektiv

Företaget EQT Infrastructure VI, ett svenskt investmentbolag inom Wallenberg-sfären, med syfte att investera i infrastruktur och cirkulär ekonomin, är på väg att bli huvudägare till OX2 AB som i sin tur är moderbolag till det sökande företaget Ran Vindpark AB.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att tillgången till miljömässigt hållbar och förnybart producerad elenergi är till fördel för samhället och därmed för barnen.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömning, samma som för barnperspektiv.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Etableringen påverkar i hög grad landsbygden, visuellt och genom möjligheten till nya arbetstillfällen.

6. Klimat och miljöperspektiv

Nya vindkraftverk är värdefulla för att begränsad energianvändningens negativa klimat- och miljöpåverkan, förutsatt att de uppförs i enlighet med de miljö- och hänsynskrav som följer av tillämplig miljölagstiftning.

Ärendets behandling under mötet

Lars Thomsson (C) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Anförande hålls av Eva Nypelius (C), Meit Fohlin (S), Ola Matthing (MP), Jörgen Benzler (V) och Anna Hrdlicka (L).

Eva Nypelius (C) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Meit Fohlin (S), Ola Matthing (MP), Jörgen Benzler (V) och Anna Hrdlicka (L).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

(Handlingarna är numrerade enligt ärendets diarium)

19. Föreläggande Aktilaga 5 Mål nr M 4916-24 gällande tillstånd för anläggande och drift av vindkraftspark Vindpark Ran i Östra Gotlandshavet, inkom 2024-07-05
 21. Karta över verksamhetsområde inkom 2024-07-08,
 22. Miljökonsekvensbeskrivning - Vindpark Ran, inkom 2024-07-05
 23. Samrådsredogörelse inklusive bilagor, inkom 2024-07-05
 24. Ran OWF, Underwater noise prognosis, Construction and operation, NIRAS
 25. Ran OWF, Underwater noise, Geophysical survey, NIRAS, inkom 2024-07-05
 26. Ran OWF – Note on underwater noise emission, Geotechnical survey activities, NIRAS"
 27. Modellerings av sedimentspridning från anläggningsarbetet av vindparken Ran, DHI
 28. Bottenmiljön och havsbaserad vindkraft i Egentliga Östersjön, Vindpark Ran, Niras
 29. Fisk i Östersjön och havsbaserad vindkraft, Vindpark Ran, NIRAS. inkom 2024-07-05
 30. Marina däggdjur i Östersjön och havsbaserad vindkraft, Vindpark Ran, NIRAS
 31. Bedömning av påverkan på fladdermusfaunan vid den projekterade havsbaserade vindparken Ran, inkom 2024-07-05
 32. PM Kulturmiljö och landskapsbild, Bedömning av påverkan för kulturmiljövården samt landskapsbild, inkom 2024-07-05
 33. Fotomontage och hinderbelysningslayout, Gisvis, inkom 2024-07-05
 34. Desktopstudie marinarkeologi, vindpark Ran, Nordic Maritime Group
 35. Vindpark Ran, Yrkesfiske i Östra Gotlandshavet, NIRAS, 2024-07-05
 36. Nautisk riskutredning, Havsbaserad vindpark Ran, Sweco, 2024-07-05
 37. Trafikanalys, Havsbaserad vindpark Ran, Sweco, inkom 2024-07-05
 38. Flyghinderanalys gällande uppförande av vindpark, Vindpark Ran, LFV
 39. Teknisk projektbeskrivning Vindpark Ran, inkom 2024-07-01
 40. Rådighetsmedgivande, inkom 2024-07-01
 41. Behörighetshandlingar, inkom 2024-07-08
 42. Mål nr M 4916-24 Begäran om anstånd, avsänt fr RG2024-07-08
 43. Svar på begäran om ytterligare anstånd, inkom 2023-07-11
- Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-03
Regionstyrelsen 2024-10-24, § 325

Skickas till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

RF § 182

Återrapportering av uppdrag. Fördjupad utredning gällande etablering av laddplatser på hela Gotland

Ärendenummer: RS 2024/306

Regionfullmäktiges beslut

- Uppdragsredovisningen tas emot.
- Tekniska nämnden, socialnämnden och regionstyrelsen får gemensamt uppdrag att utarbeta förslag på finansiell lösning, för att täcka behovet av regioninterna laddplatser, i syfte att klara EU-kraven, enligt Clean Vehicles Directive (CVD) att successivt använda en ökad andel eldrivna fordon inom offentlig sektor.

Sammanfattning

En bakgrund till denna riktlinje (då kallad strategi) gavs i teknikförvaltningens delårsrapport 2 för 2023: ”Teknikförvaltningen har arbetat för att skapa fler laddpunkter både för en egen framtida elbilsflotta, och även för allmänheten genom att tillgängliggöra platser för företagare att hyra och etablera sig på. I samarbete med GEAB har alla Region Gotlands parkeringar inventerats för att se var det kan finnas tillräcklig kraft i nätet för etablering. Trafikenheten har tagit fram platser på kvartersmark som är lämpliga för etablering och hemsidan har gjorts om för att förenkla för allmänhet att ansöka om tillstånd för laddinfrastruktur. I tillägg har förvaltningen identifierat att Region Gotland saknar en strategi för laddinfrastruktur och tar därför fram en sådan i samverkan med jurister, planenheten, exploateringsenheten, och med rådgivning från bland annat GEAB.”

I teknikförvaltningens tjänsteskrivelse, TN 2023/3964, om denna riktlinje anges att teknikförvaltningen år 2021 gjort en utredning om regler för upplåtelser av Region Gotlands egen mark. Den ledde till ett uppdrag år 2022 från regionfullmäktige, att förtydliga hur allmän platsmark kan upplåtas och användas till allmän service. De juridiska villkoren för att upplåta allmän platsmark belystes i en rapport från 2022. Som en följd av den fick tekniska nämnden i november 2022 (regionfullmäktige § 211) i uppdrag ”att hitta lämpliga platser och upplägg för att etablera fler laddplatser på hela Gotland”. Det är detta uppdrag som nu redovisats.

Under tiden har det också kommit nya krav på laddplatser vid vissa parkeringar, enligt Plan- och byggförordning (2011:338). De påverkar teknikförvaltningen som fastighetsägare. Bland annat gäller att på parkeringar med fler än tjugo platser vid andra uppvärmda byggnader än bostadshus, ska minst en laddplats för elfordon finnas från och med 1 januari 2025.

Vidare gäller rapporteringskrav enligt Clean Vehicles directive (CVD), retroaktivt alla rese- och transportanknutna upphandlingar sedan den 2 augusti 2021. I praktiken ställer CVD krav på offentlig sektor att använda en kraftigt ökande andel eldrivna fordon. Fördjupning om CVD, se bilaga från *BiodrivOst*.

Tekniska nämnden har antagit bilagda *Riktlinjer för laddinfrastruktur* och anger att de samspelar med Länsstyrelsen i Gotlands läns plan för arbetet med laddinfrastruktur på Gotland för att ge förutsättningar för utbyggnad med inriktningen att marknaden ska svara för publik laddinfrastruktur. Riktlinjerna anger Region Gotlands interna roller i arbetet och interna ställningstaganden, som specifika plats – och utseendekriterier, för arbetet med etablering av publik laddinfrastruktur. De ska därmed ge effektiv och rättssäker handläggning av dessa ärenden.

Riktlinjerna anger kortfattat i kapitel 6 att ”Teknikförvaltningen sätter upp egna icke-publika laddpunkter på valda fastigheter för att kunna ladda den egna elfordonsflottan.”

Bedömning

Regionstyrelsens bedömning och motivering av förslaget till beslut är att teknikförvaltningen framgångsrikt implementerat riktlinjen vad gäller arbetet med publik laddning.

Däremot saknas resurser för att ställa om Region Gotlands fordonsflotta enligt de krav som CVD ställer. För aktuell referensperiod, augusti 2021- december 2025, ska till exempel minst 38,5 procent, av de lätta fordon som berörs av olika avtal som ingås under denna period, vara ”rena lätta fordon”, i praktiken elbilar. Huvuddelen, men inte alla, av de avtal som berörs hanteras av teknikförvaltningen, något/några hanteras av regionstyrelseförvaltningen, medan socialförvaltningen är den förvaltning som använder flest lätta fordon. Det är fordonsintensiva enheter som riskerar höjda kostnader, om inte fordonsomställningen görs så kostnadseffektivt som möjligt, med beaktande av regionens verksamhet som helhet.

Regionstyrelsen anser att teknikförvaltningen har en viktig poäng i sin bedömning, att det blir oekonomiskt om Region Gotlands egna fordon i olika verksamheter ska behöva ladda fordon på publika laddplatser. Då räknar regionen inte hem ekonomisk nytta med elfordon. Förutsatt egen laddning, når elbilar efter sex år i drift, enligt beräkning från Biodrivost, en brytpunkt där de lönat sig ekonomiskt jämfört med bilar med förbränningsmotorer. Internt inom Region Gotland behövs resurser för att göra investeringar i egna laddplatser på de parkeringar som egna elfordon kommer att nyttja. För att identifiera de platserna behövs också resurser och förvaltningsövergripande samarbete med syfte att ta fram förslag på hur detta görs mest effektivt, i förhållande till kommande elfordon och deras placeringar i regionens fordonspark

Detta behövs inte minst för att undvika eventuella konsekvenser av att inte uppfylla CVD-kraven.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att en tydlig insats behövs för att klara Region Gotlands åligganden under de närmsta åren, inom EU-direktivet Clean Vehicles Directive (CVD).

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att det ännu är oklart hur kostsamma sanktioner det kan bli för att inte klara kraven, men sanktioner är en del av direktivets följder.

3. Barnperspektiv

Ej relevant.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej relevant.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att ur landsbygdsperspektiv har elfordon fördelen att vara oberoende av närhet till tankställen, men istället krävs tillgång till el och rätt laddutrustning.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att övergång till elfordon är tillsammans med andra transportåtgärder en viktig för att begränsa transporternas stora utsläpp.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Mariette Nicander (M) med tillstyrkande av regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

CVD Faktablad Biodrivost, hämtad 2024-09-12

Tekniska nämndens Riktlinjer för laddinfrastruktur, daterad 2024-01-24

Tekniska nämnden 2024-01-18, § 5

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse uppdrag laddplatser, daterad 2022-08-23

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-12

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 327

Skickas till

Förvaltningschefer i regionstyrelse-, teknik- respektive socialförvaltningen

RF § 183

Utveckling av Region Gotlands interna hållbarhetsarbete

Ärendenummer: RS 2022/607

Regionfullmäktiges beslut

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2022-06-20, § 93 att *"Regionstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med övriga nämnder ta fram ett internt program för hållbar utveckling i Region Gotland, med regionstyrelsen som sammanhållande nämnd."*

Förvaltningen lämnar härmed en statusrapport av hur uppdraget genomförs. Utifrån uppdraget inleddes arbetet i april 2023 med att ta fram ett hållbarhetsprogram, i form av ett nytt styrdokument med mål till 2030. Regiondirektör fattade i februari 2024, tillsammans med koncernledningsgruppen, beslut om ändrad inriktning för uppdragets genomförande. Istället för ett helt nytt styrdokument tas ett utvecklingsprogram för Region Gotlands hållbarhetsarbete fram. Region Gotland har politiskt beslutade mål och prioriteringar som syftar till en hållbar utveckling på kort (2027) och lång (2040) sikt. Utvecklingsprogrammet innehåller en satsning på koncernövergripande verksamhetsutveckling, för att öka organisationens kapacitet att göra förflyttningar i riktning mot beslutade mål och prioriteringar på kort och lång sikt.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2022-06-20, § 93

Regionstyrelsen 2024-09-05, § 255

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-09

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 331

RF § 184

Överlåtelse Lickershamns hamn

Ärendenummer: RS 2024/1963

Regionfullmäktiges beslut

- Regionfullmäktige godkänner uppsägning av arrendekontrakt som avser Stenkyrka Ringvide 1:41 m fl med Lickershamns fiskareförening upa som arrendator.
- Regionfullmäktige godkänner överlåtelse av fastigheterna Stenkyrka Ringvide 1:41, Stenkyrka Grausne 1:81, Stenkyrka Sudergårds 1:51 och Stenkyrka Sudergårds 1:52 genom gåva till Lickershamns fiskareförening upa.

Sammanfattning

Tekniska nämnden beslutade (2016-02-17, TN § 32 punkt 8) att olönsamma hamnar i regions ägo ska säljas i besparingssyfte. Överlåtelse ska i första hand ske som direktförsäljning till arrendator till ett marknadspris. Ett antal hamnar har till dags dato överlåtits men några återstår, bland andra Lickershamns hamn.

Förutsättningarna för Lickershamns hamn är dock unika och utgår inte från marknadspris då det finns ett gåvoavtal från 1983 med villkor Regionen inte kan avvika ifrån. Regionen blev 1983 ägare till hamnanläggningen och fyra fastigheter genom gåva från nuvarande arrendator, Lickershamns fiskareförening upa, LFF. LFF hade varit ägare till området sedan 1938 efter en vattendom gällande byggande av hamnanläggning. Hamnen med tillhörande mark uppläts direkt till LFF genom att arrendekontrakt tecknades samtidigt med gåvobrevet 1983. Enligt villkor i gåvobrev och avtalspunkter i arrendekontraktet ska fastigheterna återlämnas till LFF om arrendeavtalet upphör. LFF ska vid återlämning ersätta regionens utförda investeringar i hamnanläggningen under arrendeperioden.

LFF har visat intresse för att åter bli ägare till fastigheterna och hamnanläggningen med syfte att förvalta allt i egen regi. Det innebär att även badstranden och den offentliga toaletten kommer att ägas av LFF. Uppsägning av arrendekontraktet och nytt gåvobrev har upprättats att gälla från 1 januari 2025. Skötselavtal tecknas samtidigt för fem år för att kompensera föreningens kostnader för badstrand och toaletter. Liknande avtal har tecknats bland annat för toaletter på Fårö. Skötselavtalet utgår från den kostnad som regionen budgeterat för 2024, ersättning utgår till föreningen med samma belopp i fem år utan uppräknings. Beslut om godkännande av avtalen finns från LFF:s medlemmar.

Regionens investeringar har sammanställts och utgör, efter avdrag av betalda arrendeavgifter, ca 1,9 mnkr. Summan ska betalas av LFF och får enligt arrendekontraktet avbetalas på 20 år med ca 95 tkr per år.

Tekniska nämnden behandlade ärendet 2024-09-18 och beslutade föreslå regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att godkänna uppsägning av arrendavtal och överlåtelse av berörda fastigheter genom gåva.

Bedömning

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att regionen (kommunen) 1983 mottog gåvan av fastigheter och hamnanläggning med villkor om återlämning i den händelse att arrendekontraktet upphör. Parterna är ense om att arrendavtalet ska upphöra och att villkoret om återgång ska verkställas. Alternativa möjligheter för regionen att frånträda ansvaret saknas med dessa förutsättningar.

Strandskydd och naturreservatsbestämmelser tryggar allmänhetens tillträde till badstrand och annan allemansrättslig mark.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att beslutet medför att regionens ansvar för investeringar och större underhållsåtgärder för Lickershamns hamn och badplats helt övergår till Lickershamns Fiskareförening. Under en övergångsperiod på fem år har regionen kvar kostnaden för skötsel av badstrand och offentlig toalett, 50 000 kr/år. Inkomster från fastigheterna har hittills varit arrendeavgiften på ca 15 000 kr. Ersättning för nedlagda investeringar återbetalas under 20 år med 95 000 kr/år.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att en lokal förvaltningen kan ske mer effektivt och anpassas till den utveckling och behov som ägaren, besökare och båtgäster har önskemål om.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att föreningen driver verksamheten med miljöinriktad inriktning och har med egna medel tidigare till exempel installerat solfångare och laddare för elbilar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Gåvobrev daterat 1983-06-14

Arrendekontrakt daterat 1983-06-14

Gåvobrev

Uppsägning arrendekontrakt

Sammanställning över investeringar av LFF under åren 1984-2023

Investeringar gjorda av Region Gotland under åren 1982-2024

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-11

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-13

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 343

Skickas till

Lickershamns Fiskareförening

RF § 185

Motion. Information, utbildning och skolning för nyanlända på Gotland inom demokrati och politik

Ärendenummer: RS 2023/941

Regionfullmäktiges beslut

- Motionen avslås.

Sammanfattning

Abdulalim Alkatea (C) skriver i sin motion att nyanlända borde få mer information och utbildning i demokrati och det politiska arbetet i Sverige.

Abdulalim Alkatea yrkar att Region Gotland ska:

- Ge nyanlända mer fördjupad information om demokrati och det politiska livet i Sverige.
- Bygg upp nyanländas förtroende för politiskt arbete, demokrati och politiker.
- Motivera fler nyanlända att engagera sig i politiskt arbete.

Motionen har remitterats till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden som föreslår för regionfullmäktige att motionen bör avslås (GVN § 84, 2023-10-26).

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden redovisar de insatser som görs inom ramen för etableringsprogrammen och dess syfte att ge en grundläggande kunskap om det svenska samhället och det demokratiska systemet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att denna undervisning är tillräcklig för att skapa sig en god grundläggande kunskap.

Vidare framför gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i sin bedömning avseende motionärens yrkande att bygga nyanländas förtroende för det politiska arbetet, politiker och få fler att engagera sig i politiken att det är ett uppdrag som åligger de politiska partierna och politiker själva.

Bedömning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden redovisar de insatser som görs inom ramen för etableringsprogrammen och dess syfte att ge en grundläggande kunskap om det svenska samhället och det demokratiska systemet.

Vidare framför gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i sin bedömning avseende motionärens yrkande att bygga nyanländas förtroende för det politiska arbetet, politiker och få fler att engagera sig i politiken att det är ett uppdrag som åligger de politiska partierna och politiker själva.

Regionstyrelsen delar gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning och föreslår att motionen avslås.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Abdulalim Alkatea (C), Maya Arfvidson (MP), Rolf Öström (M), Eva Gahnström (C), Johan Malmros (C), Victoria Öjefors Quinn (V) och Lena Lind (MP).

Abdulalim Alkatea (C) yrkar bifall till motionen. I detta instämmer Eva Gahnström (C), Johan Malmros (C), Victoria Öjefors Quinn (V) och Maya Arfvidson (MP).

Rolf Öström (M) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag att avslå motionen och Abdulalim Alkateas (C) yrkande om bifall till motionen och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att avslå motionen, och nej-röst för att bifalla motionen. Omröstningen ger 46 ja-röster och 24 nej-röster. 1 ledamot är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar att motionen avslås i enlighet med regionstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2023-03-20

Utbildning- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-05

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-10-26, § 84

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-14

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 351

Skickas till

Motionären

RF § 186

Motion. Återinför en kultur- och fritidsnämnd

Ärendenummer: RS 2020/1047

Regionfullmäktiges beslut

- Motionen anses besvarad.
-

Sammanfattning

I en motion från Meit Fohlin (S), Thomas Gustafson (V), Lisbeth Bokelund (MP) och Torun Ström (Fi) föreslås att Region Gotland återinför en kultur- och fritidsnämnd och att regionstyrelsen får i uppdrag att förbereda reglementen och delegationsordning för nämnden.

Motionärerna anser att kultur- och fritidsfrågor har hamnat i skymundan till följd av att frågorna hanteras i en särskild beredning till regionstyrelsen och att det är negativt för Gotlands utveckling. Ett återinförande av kultur- och fritidsnämnden skall enligt motionärerna ge en tydligare politisk ambition och en mer demokratisk styrning på området.

Den 16 juni 2017 tog regionfullmäktige beslut (RF § 93) att kultur- och fritidsnämnden och tillhörande förvaltning från och med 1 januari 2018 skulle läggas ned. Större delen av den dåvarande förvaltningen flyttades in som en avdelning inom regionstyrelseförvaltningen. Med nedläggningen genomfördes en del av den besparing som uppdragits till kultur- och fritidsnämnden inom regionen.

Den 26 oktober 2022 (RS § 345) uppdrog regionstyrelsen regionstyrelseförvaltningen att förbereda införandet av en kultur- och fritidsnämnd från den 1 januari 2024. Till följd av den ekonomiska situationen i regionen uppdrog regionstyrelsen förvaltningen den 30 maj 2023 (RS § 184) att återkomma med avgörandet att införa nämnd i samband med budgetarbetet under 2024. När så skedde beslutade regionstyrelsen den 30 maj i år (RS § 158) att återremittera ärendet till budgetberedningen 2025 med anledning av det fortsatt ansträngda ekonomiska läget.

Regionstyrelsen bedömer att motionen anses besvarad genom det pågående ärendet som kommer att belysa konsekvenser av att återinföra en kultur- och fritidsnämnd.

Bedömning

Regionstyrelsen bedömer att motionen anses besvarad genom det pågående ärendet som kommer att belysa konsekvenser av att återinföra en kultur- och fritidsnämnd.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Micke Seid (MP), Peter Jankert (V), Johan Malmros (C) och Oscar Lindster (S).

Micke Seid (MP) yrkar bifall till motionen. I detta instämmer Peter Jankert (V).

Johan Malmros (C) yrkar avslag till motionen.

Oscar Lindster (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag, Micke Seids (MP) yrkande om bifall till motionen och Johan Malmros (C) yrkande om avslag till motionen och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall. Votering begärs.

För att utse motförslag till huvudförslaget ställer ordförande proposition på Micke Seids (MP) yrkande om bifall till motionen och Johan Malmros (C) yrkande om avslag till motionen och finner att Micke Seids (MP) yrkande om bifall till motionen utses som motförslag. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gällande att utse motförslag till huvudförslaget gäller ja-röst för att utse Micke Seids (MP) yrkande om bifall till motionen som motförslag och nej-röst för att utse Johan Malmros (C) yrkande om avslag till motionen som motförslag. Omröstningen ger 8 ja-röster och 15 nej-röster, 46 ledamöter avstår. 2 ledamöter är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en har röstat.**

Ordförande finner att fullmäktige beslutar att utse Johan Malmros (C) yrkande om avslag till motionen som motförslag till huvudförslaget.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att bifalla regionstyrelsens förslag att motionen ska anses besvarad, och nej-röst för att bifalla Johan Malmros (C) yrkande att avslå motionen. Omröstningen ger 50 ja-röster och 13 nej-röster, 6 ledamöter avstår. 2 ledamöter är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en har röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar att motionen ska anses besvarad i enlighet med regionstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2020-06-15

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-07-11

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 352

Skickas till

Motionärerna

RF § 187

Motion. Kulturbank

Ärendenummer: RS 2024/483

Regionfullmäktiges beslut

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

I en motion från Saga Carlgren (V) m.fl daterad 20 februari 2024 yrkas att Region Gotland utreder hur en kulturbank på bästa sätt skulle kunna drivas i regionens regi samt snarast möjligt startar en sådan verksamhet.

Motionen beskriver att det runtom i landet börjar skapas Kulturbanker, det vill säga verksamheter som samlar in, återbrukar och lånar ut exempelvis instrument, maskeradkläder, luciautrustning, rekvisita, scenografi och hantverksredskap. Detta för att främja, uppmuntra och möjliggöra deltagande i kulturaktiviteter för fler samt för ökad social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

Vid en snabb omvärldsspaning ser regionstyrelseförvaltningen att de kommuner som har startat liknande verksamhet har olika lösningar. Ansvaret för verksamheten ligger exempelvis på bibliotek, den lokala fritidsbanken eller kulturskolan. På Gotland finns utöver dessa fler möjligheter, exempelvis att verksamheten drivs av en större kulturförening, en regional institution eller inom Fenix ungkulturhus. Utöver ansvarsfrågan krävs lokaler, personal, kunskap/färdigheter (exempelvis vid instrumenthantering eller teknisk utrustning), vilket i slutänden handlar om resurssättning.

En utredning bör kartlägga behov och målgrupper, inriktning, möjliga organisationsformer, föra dialog med möjliga samarbetsparter och lyfta medelsbehov. Regionstyrelsen anser att frågan inte är prioriterad i det ekonomiska läge som Region Gotland befinner sig i. Frågan kan dock bli aktuell som en del i andra projekt, såsom utvecklingen av Fenix ungkulturhus och framtida användning av Solbergabadet, processer som prioriteras under 2024-2025.

Bedömning

Regionstyrelsen bedömer att frågan inte kan prioriteras i nuläget på grund av Region Gotlands ekonomiska situation. Regionstyrelsen föreslår därför att motionen avslås.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Saga Carlgren (V), Oscar Lindster (S) och Filippa Maurin (V).

Saga Carlgren (V) yrkar bifall till motionen. I detta instämmer Filippa Maurin (V).

Oscar Lindster (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Saga Carlgrens (V) yrkande om bifall till motionen och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2024-02-20

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-24

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 353

Skickas till

Motionärerna

RF § 188

Motion. Skapa förutsättningar för delaktighet i kulturpolitiken på Gotland

Ärendenummer: RS 2022/859

Regionfullmäktiges beslut

- Motionen avslås.
-

Sammanfattning

I en motion från Claes Nysell (L) m.fl. daterad 17 juni 2022 yrkas att beslut om kulturmedel till viss del decentraliseras till föreningsdrivna kulturkommittéer i serviceområdena.

Enligt såväl Region Gotlands som SKR:s jurister kan inte stödgivning på kulturområdet avhändas till föreningar eller medborgare.

Regionstyrelsens bedömning är därför att denna motion bör avslås med hänvisning till kommunallagen och juridisk praxis.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen har konsulterat Region Gotlands och SKR:s jurister i frågan. Enligt 6 kap. 38 § kommunallagen får beslutsrätten inte delegeras när det gäller exempelvis ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt och ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Enligt Region Gotlands interna jurister är det inte juridiskt accepterat för en kommun att avhända sig bestämmanderätten för fördelning av bidrag till föreningslivet. Juristerna på SKR menar att det inte är förenligt med kommunallagen samt att de inte känner till någon kommun eller region som jobbar på det sättet.

Regionstyrelsens bedömning är att förslaget inte kan genomföras med hänvisning till Kommunallagen och juridisk praxis.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Frans Brozén (L).

Frans Brozén (L) yrkar bifall till motionen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Frans Brozéns (L) yrkande om bifall till motionen och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att bifalla regionstyrelsens förslag och nej-röst för att bifalla Frans Brozéns (L) yrkande om bifall till motionen. Omröstningen ger 66 ja-röster och 3 nej-röster, 2

ledamöter är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar att avslå motionen i enlighet med regionstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2022-06-17

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-29

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 354

Skickas till

Motionärerna

RF § 189

Motion. Gratis utlån av idrottsbiljetter på biblioteken

Ärendenummer: RS 2023/1117

Regionfullmäktiges beslut

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Saga Carlgren (V) m.fl har i en motion daterad 2023-04-24 (RS 2023/1117) inkommit med ett yrkande att regionstyrelsen ska utreda möjligheten för öns bibliotek att i samarbete med befintliga idrottsklubbar kostnadsfritt låna ut årskort/matchbiljetter till bibliotekens låntagare.

Vänsterpartiet hänvisar till att bibliotek i bland annat Skåne, Göteborg och Stockholm, utöver böcker börjat låna ut årskort till elitidrottsmatcher i till exempel fotboll, volleyboll och innebandy. Årskorten kan ha skänkts av idrottsklubbarna eller köpts in av biblioteken. Syftet är att möjliggöra för allmänheten, inte minst de med svag ekonomi, att kunna låna ett kort på begränsad tid för att kunna gå på aktuella matcher. Detta menar vänsterpartiet skulle kunna bidra till en positiv utveckling inom flera områden, bland annat att fler som idag prioriterar bort eller helt enkelt inte har råd att gå på exempelvis en fotbolls- eller basketmatch, kan göra det samt att intresset för idrott skulle kunna öka. Vidare menar vänsterpartiet att förslaget skulle kunna bidra till att personer som sällan eller aldrig besöker ett bibliotek skulle få ett nytt skäl att gå dit. Det skulle kunna väcka ett slumrande läsintresse och inte minst skapa möten mellan människor som annars sällan träffas. Kostnadsfritt utlån av årskort/idrottsbiljetter är en enkel åtgärd som kan bidra till ett mer jämlikt Gotland och bättre integration, menar vänsterpartiet.

FC Gute kontaktade under våren 2024 biblioteken på Gotland med en förfrågan om att via biblioteken låna ut matchbiljetter/årskort till bibliotekens låntagare. Förhoppningen är att biblioteken under hösten 2024 tillsammans med fotbollsföreningen FC Gute låna ut biljetter och/eller årskort på försök. Om försöket faller väl ut kommer biblioteken på Gotland att kontakta andra idrottsföreningar för liknande samarbeten. En förutsättning för detta är att föreningarna upplåter biljetter/årskort utan kostnad.

Bedömning

Regionstyrelsen bedömer att ett samarbete med idrottsföreningarna för utlån av biljetter och/eller årskort kan genomföras med befintlig personalresurs och under förutsättning att biljetter upplåts kostnadsfritt medför förslaget inga kostnader. Biblioteken lånar redan ut biljetter i samarbete med en konsertarrangör och att låna ut matchbiljetter blir en utökad service till

bibliotekens låntagare som även kan få läsfrämjande effekter. Därav bedöms motionen som besvarad.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Saga Carlgren (V) och Oscar Lindster (S).

Saga Carlgren (V) yrkar bifall till motionen.

Oscar Lindster (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Saga Carlgrens (V) yrkande om att bifalla motionen och finner att regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2023-04-24

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-04

Regionstyrelsen 2024-10-24, § 355

Skickas till

Motionären

RF § 190 **Avsägelse till regionfullmäktige**

Regionfullmäktiges beslut

- Irene Magnusson (SD) befrias från uppdraget som ersättare i regionfullmäktige.
- Roger Möllerström (S) befrias från uppdraget som ersättare i regionfullmäktige.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Irene Magnusson (SD) har avsagt sig uppdraget som ersättare i regionfullmäktige.

Roger Möllerström (S) har avsagt sig uppdraget som ersättare i regionfullmäktige.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på förslagen och beslutar att entlediga dem som avsagt sig sina uppdrag.

Beslutsunderlag

Irene Magnussons (SD) avsägelse 2024-10-03, RS 2024/2124

Roger Möllerströms (S) avsägelse 2024-10-14, RS 2024/2167

Skickas till

De berörda

Berörda partier

Regionstyrelseförvaltningen – Löner

RF § 191 Avsägelse och fyllnadsval

Regionfullmäktiges beslut

De ledamöter som avsagt sig sina uppdrag entledigas och nya ledamöter utses enligt nedan:

- Som ny ersättare tekniska nämnden efter Sofie Knutas (MP) utses Micke Seid (MP).
- Som ny ledamot i Stiftelsen Gothem Strandbad efter Helena Erlandsson (S) utses VAKANT (S).
- Som ny nämndeman i Kammarrätten i Stockholm efter Inger Axell (S) utses Håkan Öster (S).
- Anna Eklund (L) har avsagt sig uppdraget som ersättare i regionstyrelsen.
- Som ny ersättare i regionstyrelsen efter Anna Eklund (L) utses Anna Hrdlicka (L).
- Irene Magnusson (SD) har avsagt sig uppdraget som ledamot i socialnämnden.
- Som ny ledamot i socialnämnden efter Irene Magnusson (SD) utses Ulf Gandborg (SD).
- Filip Reinhag (S) har avsagt sig uppdraget som representant för Conference of Peripheral Maritime Regions – CPMR.
- Som ny representant Conference of Peripheral Maritime Regions - CPMR efter Filip Reinhag (S) utses Katrina Ansarfwe (S).
- Björn Hansson (SD) har avsagt sig uppdraget som ledamot i barn- och utbildningsnämnden.
- Som ny ledamot i barn- och utbildningsnämnden efter Björn Hansson (SD) utses Per Vretling (SD).
- Roger Möllerström (S) har avsagt sig uppdraget som nämndeman i Gotlands Tingsrätt.
- Som ny nämndeman i Gotlands Tingsrätt efter Roger Möllerström (S) utses Håkan Öster (S).
- Ulf Gandborg (SD) har avsagt sig uppdraget som ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden.
- Som ny ersättare i hälso- och sjukvårdsnämnden efter Ulf Gandborg (SD) utses Lennart Hansson (SD).
- Egil Lyngstad (M) har avsagt sig uppdraget som huvudman i Sparbanken Gotland.
- Som ny huvudman i Sparbanken Gotland efter Egil Lyngstad (M) utses VAKANT (M).

Att inträda enligt gällande turordning.

Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på förslagen och finner att de bifalls.

Beslutsunderlag

Anna Eklunds avsägelse 2024-10-01, RS 2024/2093
Irene Magnussons avsägelse 2024-11-02, RS 2024/2259
Filip Reinhags avsägelse 2024-11-05, RS 2024/2271
Björn Hanssons avsägelse 2024-11-12, RS 2024/2313
Roger Möllerströms avsägelse 2024-11-13, RS 2024/2324
Ulf Gandborgs avsägelse 2024-11-13, RS 2024/2327
Egil Lyngstads avsägelse 2024-11-08, RS 2024/9

Skickas till

Berörda nämnder
Berörda partiexpeditioner
politikerarvoden@gotland.se

RF § 192 Medborgarförslag; beslutade

Regionfullmäktiges beslut

- Anmälda och beslutade medborgarförslag i enlighet med förteckningen läggs till handlingarna.
-

Sammanfattning

Anna-Carin Anderssons medborgarförslag om Buss till Norra Kyrkogården, inkom 2023-02-07, RS 2023/286.

Beslut i Tekniska nämnden 2024-09-18, § 182.

Ida Marie Jakobssons medborgarförslag om Landsbygdsbuss, ta inte bort linje 12, inkom 2023-04-10, RS 2023/1027.

Beslut i Tekniska nämnden 2024-09-18, § 180.

Dávid Ojalvos medborgarförslag om Ett projektförslag för att rekrytera distriktsläkare, inkom 2023-12-01, RS 2023/2413.

Beslut i Hälso- och sjukvårdsnämnden 2024-10-22, § 97.

Jens Forsséns medborgarförslag om Parkeringsnormen för Visby innerstad, inkom 2024-04-07, RS 2024/1051.

Beslut i Miljö- och byggnämnden 2024-09-18, § 156.

Rutger Edwards medborgarförslag om Namnbyte på Pjäsgatan till Luftvärnsgatan, inkom 2023-10-05, RS 2023/1924.

Beslut i Miljö- och byggnämnden 2024-03-26, § 51.

Peter Högbergs medborgarförslag om Sänkt tillåtna hastighet samt förbättrad infrastruktur och trafikmiljö för cyklister och gående, inkom 2023-10-29, RS 2023/2095.

Beslut i Tekniska nämnden 2024-09-18, § 181.

Åsa Forsbergs medborgarförslag om att Lägga tillbaka järnvägen, inkom 2023-05-21, RS 2023/1281.

Beslut i Regionstyrelsen 2024-10-24, § 356.

Josefine Björkanders medborgarförslag om Murgröna på ringmuren, inkom 2022-08-24, RS 2022/1070.

Beslut i Regionstyrelsen 2024-10-24, § 357.

Lisbeth Hammars medborgarförslag om Samordning med Försvarsmaktens verksamhet, inkom 2021-10-28, RS 2021/1482.

Beslut i Regionstyrelsen 2024-10-24, § 358.

Ulrika Bjarnebys medborgarförslag om Hospis för palliativ vård, inkom 2023-07-09, RS 2023/1492.

Beslut i Socialnämnden 2024-10-23, § 166.

Giovanni Al Karas medborgarförslag om Ändring av benämning hemtjänst till Hemvård, inkom 2023-08-15, RS 2023/1611.

Beslut i Socialnämnden 2024-10-23, § 167.

Ida Lindbergs medborgarförslag om Utökning av busstider kopplat till vårdpersonalens arbetstider, inkom 2023-06-08, RS 2023/1342.

Beslut i Tekniska nämnden 2024-10-23, § 201.

David Ruthströms medborgarförslag om Kollektivtrafik på Fårö under Fårönattas helg, inkom 2022-11-09, RS 2022/1585.

Beslut i Tekniska nämnden 2024-10-23, § 202.

Ulf Håkan Jonssons medborgarförslag om Översyn och komplettering av handikapparkeringsplatser i Visby, inkom 2022-01-01, RS 2022/152.

Beslut i Tekniska nämnden 2024-10-23, § 203.

David Barnholdts medborgarförslag om Parkering på Länna, inkom 2023-12-07, RS 2023/2441.

Beslut i Tekniska nämnden 2024-10-23, § 204.

Beata Nilssons medborgarförslag om Stängning av Skolgatan i Visby vintertid, inkom 2023-11-03, RS 2023/2198.

Beslut i Tekniska nämnden 2024-10-23, § 205.

Caroline Røjthammars medborgarförslag om Boendeparkering i Visby; skapa ett kommunalt eller regionalt P-tillstånd, inkom 2023-10-04, RS 2023/1898

Beslut i Tekniska nämnden 2024-10-23, § 206.

Ingemar Franssons medborgarförslag om Stadsmiljön Östercentrum, inkom 2023-07-18, RS 2023/1528.

Beslut i Tekniska nämnden 2024-10-23, § 207.

Sigun Perssons medborgarförslag om att Enkelrikta Gutebacken nerifrån Färjeleden till Visborgsgatan, inkom 2023-09-28, RS 2023/1896.

Beslut i Tekniska nämnden 2024-10-23, § 208.

RF § 193 Medborgarförslag; nya

Regionfullmäktiges beslut

- Inkomna medborgarförslag hanteras i enlighet med presidiets förslag.
-

Sammanfattning

Nils Homps medborgarförslag om Främja cykeltrafik från Snäck till Visby, inkom 2024-09-20, RS 2024/2018.

Presidiets förslag: Ärendet överlämnas till Tekniska nämnden.

Gabriella Tjernbys medborgarförslag om A-7 parkeringen, inkom 2024-09-23, RS 2024/2035.

Presidiets förslag: Ärendet överlämnas till Tekniska nämnden.

Håkan Tornells medborgarförslag om Billigare alternativ till färjeförbindelse, inkom 2024-09-24, RS 2024/2039.

Presidiets förslag: Ärendet överlämnas till Regionstyrelsen.

Freddy Stiernelobs medborgarförslag om Gotlandsrabatt bygglov, inkom 2024-09-25, RS 2024/2042.

Presidiets förslag: Ärendet överlämnas till Miljö- och byggnämnden.

Karam Nader Hormuz medborgarförslag om Fritidsgård på Bingeby, inkom 2024-09-26, RS 2024/2056.

Presidiets förslag: Ärendet överlämnas till Regionstyrelsen.

Ulf Norrmans medborgarförslag om Hastighetsbegränsning Stenkyrka Sorby, inkom 2024-09-27, RS 2024/2062.

Presidiets förslag: Ärendet överlämnas till Tekniska nämnden.

Christer Granegårds medborgarförslag om Informationstavlor om framgångsrika gotländska kvinnor, inkom 2024-09-28, RS 2024/2072.

Presidiets förslag: Ärendet överlämnas till Tekniska nämnden.

Stig Ylipääs medborgarförslag om Ställplats gamla speedwaybanan Galgberget, inkom 2024-10-02, RS 2024/2117.

Presidiets förslag: Ärendet överlämnas till Tekniska nämnden.

Evalis Steens medborgarförslag om Regionens hemliga telefonnummer, inkom 2024-10-04, RS 2024/2129.

Presidiets förslag: Ärendet överlämnas till Regionstyrelsen.

Setareh Abdollahis medborgarförslag om Skänka frukt, inkom 2024-10-05, RS 2024/2130.

Presidiets förslag: Ärendet överlämnas till Regionstyrelsen.

Mikael Bomans medborgarförslag om Avfallshantering Fårösund, inkom 2024-10-06, RS 2024/2132.

Presidiets förslag: Ärendet överlämnas till Tekniska nämnden.

Ragnar Olofssons medborgarförslag om Förbättrad hantering av obetalda företagsfakturor för att stärka företagsklimatet på Gotland, inkom 2024-10-23, RS 2024/2205.

Presidiets förslag: Ärendet överlämnas till Regionstyrelsen.

Sonja Johanssons medborgarförslag om Blodbuss, Inkom 2024-10-31, RS 2024/2254.

Presidiets förslag: Ärendet överlämnas till Hälso- och sjukvårdsnämnden.

RF § 194 **Interpellation. Företagsklimat**

Ärendenummer: RS 2024/1629

Sammanfattning

Interpellationen besvaras vid nästa sammanträde.

RF § 195

**Interpellation. Resekostnader för
uppdrag inom Hansan**

Ärendenummer: RS 2024/1717

Sammanfattning

Interpellationen besvaras vid nästa sammanträde.

RF § 196

Interpellation. Avtalsrörelsen och politikens arbetsgivaransvar

Ärendenummer: RS 2024/2049

Sammanfattning

Regionstyrelsens ordförande Meit Fohlin (S) besvarar interpellation ställd av Saga Carlgren (V) gällande avtalsrörelsen och politikens arbetsgivaransvar.

Saga Carlgren (V) tackar för svaret och kommenterar interpellationen ytterligare. Även Eva Nypelius (C) kommenterar interpellationen.

Interpellation: 2024-09-30

Interpellationssvar: 2024-11-14

RF § 197 **Interpellation. Angående Gotlandshem**

Ärendenummer: RS 2024/2050

Sammanfattning

Regionstyrelsens ordförande Meit Fohlin (S) besvarar interpellation ställd av Saga Carlgren (V) gällande Gotlandshem.

Saga Carlgren (V) tackar för svaret och kommenterar interpellationen ytterligare.

Interpellation: 2024-09-30

Interpellationssvar: 2024-11-14

RF § 198 **Interpellation. Gotlands företagsklimat**

Ärendenummer: RS 2024/2059

Sammanfattning

Interpellationen besvaras vid nästa sammanträde.

RF § 199 **Interpellation. Cykling i Visby**

Ärendenummer: RS 2024/2078

Sammanfattning

Interpellationen besvaras vid nästa sammanträde.

RF § 200

**Interpellation. Implementering av
undervisning kring sexualitet, relationer
och samtycke.**

Ärendenummer: RS 2024/2079

Sammanfattning

Interpellationen besvaras vid nästa sammanträde.

RF § 201

Frågor

Sammanfattning

Sara Lidqvist (KD) ställer en fråga till Meit Fohlin (S) angående placering av ridanläggning.

RF § 202 **Nya motioner**

Regionfullmäktiges beslut

- Motionerna överlämnas till regionstyrelsen för beredning.
-

Sammanfattning

Följande motioner har inkommit:

Förbättring av Hangarvägen mellan Lummelundsväg och Broväg - Motion från Peter Oliveskog (SD). RS 2024/2354

RF § 203 Nya interpellationer

Regionfullmäktiges beslut

- Interpellationerna besvaras vid nästa sammanträde.
-

Sammanfattning

Interpellation från Victoria Öjefors Quinn (V) till barn- och utbildningsnämndens ordförande Oscar Lindster (S) angående Arbetet med problematisk skolfrånvaro. RS 2024/2340

Interpellation från Victoria Öjefors Quinn (V) till gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ordförande Rolf Öström (M) angående Arbetet med problematisk skolfrånvaro. RS 2024/2341

Interpellation från Eva Nypelius (C) till socialnämndens ordförande Håkan Ericsson (S) angående Äldreomsorgen. RS 2024/2345

Interpellation från Lena Lind (MP) till regionstyrelsens ordförande Meit Fohlin (S) angående Reseföretaget Big Travel. RS 2024/2346

Interpellation från Lars Engelbrektsson (SD) till socialnämndens ordförande Håkan Ericsson (S) angående Allvarliga avvikelser inom äldre vården på Gotland. RS 2024/2351

LÅNGSIKTIGT ANSVAR FÖR GOTLANDS FRAMTID

Sverige befinner sig nu i en fas av ekonomisk stabilisering efter en period av hög inflation. Trots detta står landets kommuner och regioner inför fortsatt stora utmaningar, och Gotland är inget undantag. Den kraftiga inflationen har haft stor påverkan på kostnadsutvecklingen, särskilt pensionskostnaderna som har fördubblats på två år och innebär 400 miljoner kronor i högre årlig kostnad.

Samtidigt som en hög kostnadsnivå kvarstår utvecklas skattekraften långsamt, kombinerat med minskade statsbidrag. Som Sveriges enda ö-region står Gotland dessutom inför unika utmaningar som kräver skräddarsydda lösningar, då vårt geografiska läge innebär att vi har högre kostnader än andra regioner. Detta sätter ytterligare press på vår förmåga att upprätthålla välfärdsuppgiften, särskilt inom hälso- och sjukvården.

Gotlands unika förutsättningar

Gotland är landets minsta region, samtidigt som vi är landets enda ö-region. Till skillnad från andra regioner har vi ingen närliggande granne att samarbeta med. Dessutom har Region Gotland ett dubbelt ansvar – för både kommunala uppdrag som skola och äldreomsorg och regionala uppdrag som sjukvård och kollektivtrafik, i en och samma organisation. Vi kan inte kompromissa med den grundläggande tryggheten för Gotlands invånare. Boende på Gotland har rätt till samma vård som i andra regioner. Vi kan inte välja bort akutmottagningar, förlossningsvård och jourlinjer, men kostnaderna överstiger vad Gotlands 61 000 invånare kan bära.

Över tid har Region Gotland tvingats omfördela resurser från kommunala verksamheter som skola och omsorg för att kunna finansiera den gotländska sjukvården. Det är inte en

hållbar utveckling. Hälso- och sjukvårdsuppdraget riskerar att tränga undan vår förmåga att vara en väl fungerande kommun.

Långsiktiga lösningar för Gotlands framtid

Det säkerhetspolitiska läget, med Gotlands nyckelroll i Sveriges totalförsvar, kräver samtidigt att vi stärker vår beredskap – men dessa kostnader kan inte enbart bäras av gotlänningarna. Socialdemokraterna och Moderaterna på Gotland arbetar långsiktigt med att lyfta Gotlands särskilda behov i dialog med såväl riksdag som regering. Vi fortsätter att driva frågan om ett ö-tillägg för att upprätthålla vårt regionala såväl som kommunala uppdrag, och vi arbetar för att stärka Gotlands civila beredskap. Vi samarbetar med övriga partier för att nå bred politisk enighet kring dessa frågor – både lokalt och nationellt – och vi arbetar fortsatt mot att hitta hållbara lösningar för Gotlands framtid.

Vi ser fortsatt tre möjliga vägar för att säkra Gotlands framtida välfärd:

1. **Införande av ett ö-tillägg**, som kompenserar för de extra kostnaderna som Gotlands geografiska läge medför. Detta tillägg ska möjliggöra att vi kan upprätthålla såväl kommunala som regionala åtaganden och samtidigt stärka den civila beredskapen. Ett sådant tillägg måste vara indexerat och följa den nationella kostnadsutvecklingen.
2. **Organisatoriskt samarbete med annan sjukvårdsregion**, där Gotland integreras med en region med större befolkningsunderlag som kan dela det ekonomiska ansvaret för hälso- och sjukvården.
3. **Statligt övertagande av Gotlands sjukvård**, för att säkerställa en god och jämlik vård där staten tar ansvar för att finansiera vårdens unika kostnader på Gotland.

Därför ger vi nu följande uppdrag:

- Uppdrag ges till regiondirektören att ta fram ett förslag på hemställan till regeringen angående den gotländska sjukvården. Skrivelsen bör innehålla en redovisning av den ekonomiska situationen och svårigheterna att finansiera likvärdig vård och de strukturella utmaningarna som kommer av Gotlands ö-läge. Hemställan ska lyfta behovet av lösningar på kort och lång sikt.
- Regiondirektören får i uppdrag att presentera analyser och underlag för eventuell uppdelning och framtida vägval för ekonomi och organisation samt ta fram juridisk utredning för uppdelning av region och kommun.

BUDGET 2025

Region Gotland har över tid gjort goda resultat. Vid flera tillfällen har vi avsatt medel till vår resultatutjämningsreserv. Det har gjort att vi klarat de två mycket tuffa åren 2023 och 2024. Inför 2025 är budgetläget fortsatt utmanande och det långsiktiga arbetet för förändrade förutsättningar måste fortsätta, samtidigt måste vi ta ansvar för helheten tills andra lösningar finns.

Gotlänningar har rätt till god och jämlik vård utan att skolan, äldreomsorgen eller våra medarbetare blir lidande. Vi väljer att satsa på våra barn, unga och äldre och på att fortsatt vara en bra kommun. För Gotlands framtid.

Vi fokuserar på förebyggande och hälsofrämjande arbete, både för våra barn och unga och våra äldre. Detta innefattar både goda möjligheter till en rik fritid och sociala insatser såväl som en likvärdig skola.

Vår budget värnar välfärden och våra medarbetare. Medarbetarna är vår viktigaste resurs och spelar avgörande betydelse för barn, unga och äldre varje dag. Vi ger därför full lönekostnadskompensation på totalt 140 miljoner kronor, höjer friskvårdsbidraget per medarbetare till 3000 kronor per år och går vidare med införandet av förmånscyklar.

Vår budget tar ett helhetsansvar. Socialdemokraterna och Moderaterna fattar därför beslut om en budget med ett beräknat positivt resultat om 87 miljoner kronor.

Budgetbeslut från juni

Vid vårens budgetberedning tog vi tillsammans, i bred politisk enighet, ansvar inför 2025 och gav förvaltningarna tydliga planeringsförutsättningar i form av resursfördelning till skola, vård och omsorg, full personalkostnadskompensation, samt täckning för interna priser och externa avtal. Detta innebär totala tillskott på drygt 323 miljoner kronor.

I resursfördelningsmodellen ser vi för första gången på mycket länge hur färre barn ger en negativ utveckling av resurstilldelningen för barn- och utbildningsnämnden. Det minskande antalet barn kommer att kräva en successiv anpassning av skolororganisationen.

Redan tilldelade tillskott vid vårens budgetberedning:

Personalkostnadskompensation

Generell personalkostnadskompensation 3,35 %	140,0
Summa personalkostnadskompensation	140,0

Resursfördelningsmodeller

Resursfördelningsmodell BUN	-9,8
Resursfördelningsmodell GVN	11,8
Resursfördelningsmodell SON	27,2
Resursfördelningsmodell HSN	54,0
Summa resursfördelningsmodell	83,2

Externa avtal och interna prishöjningar

Externa avtal	59,7
Interna priser regionstyrelseförvaltningen	9,5
Interna priser teknikförvaltningen	7,0
Förändring internhyra	23,4
Summa externa avtal och interna priser	99,6

SUMMA TILLSKOTT	323,2
------------------------	--------------

Medarbetarna är vår viktigaste resurs

Välfärden är aldrig bättre än dess medarbetare och Region Gotlands medarbetare är vår viktigaste resurs. Den som arbetar i Region Gotland ska trivas och må bra och ha en god arbetsmiljö och arbetssituation som bidrar till arbetstillfredsställelse och ger förutsättningar för ett långt, friskt och hållbart arbetsliv. Ett viktigt mål är att minska beroendet av hyrpersonal. Då behöver Region Gotland stärkas som arbetsgivare så att fler väljer att jobba hos oss. Här vill vi ta flera steg för att uppnå det.

När konkurrensen om arbetskraft hårdnar behöver vi säkerställa att vi har resurser för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare. Region Gotland ska ha goda förutsättningar för en långsiktig och hållbar löneutveckling. Socialdemokraterna och Moderaterna väljer därför att ge full ersättning för lönekostnadskompensation på totalt 140 miljoner kronor.

Dessutom höjer vi friskvårdsbidraget per medarbetare till 3000 kronor per år, för att ytterligare stärka erbjudandet till våra medarbetare och förutsättningarna för ett gott arbetsliv. Dessutom går vi vidare med införandet av förmånscyklar för regionens personal, vilket gynnar både det hälsofrämjande arbetet och miljön.

Samtidigt behöver vi fortsätta att utveckla vårt arbete kring bemanning och att bli mer effektiva i att nyttja vår personals kompetens rätt.

- Vi ger full personalkostnadskompensation till nämnderna om 3,35%, totalt 140 miljoner.
- Friskvårdsbidraget höjs till 3000 kronor per medarbetare och år. Satsningen sker inom ram och räknas över tid hem i och med minskade sjuktal.
- Vi går vidare med införandet av förmånscyklar för regionens personal.
- Regiondirektören får i uppdrag att utveckla arbetet med samordning kring bemanningsfrågor för en mer ändamålsenlig och resurseffektiv verksamhet.
- Regionstyrelsen tilldelas 1,5 miljoner kronor för arbetet.

Fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser

Ett tydligt mål i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040 är att *”Gotland är ett tryggt och inkluderande samhälle med livskvalitet för alla”* och en politisk prioritering under mandatperioden är att *”Region Gotland ska prioritera ett hälsofrämjande arbete och utveckla förebyggande insatser”*. Dessa mål ska genomsyra alla Region Gotlands verksamheter.

Sverige och Gotland har en åldrande befolkning och stora utmaningar i folkhälsan. Mer behöver göras för att etablera sunda vanor och en mer rörelserik vardag. Detta är i synnerhet viktigt för att vård och omsorg ska klara av att möta de demografiska behoven framåt där allt fler äldre ska tas om hand av allt färre som finns i arbetsför ålder.

Lyckas vi med detta höjer vi människors livskvalitet samtidigt som vi minskar behovet av sjukvård. Mycket görs redan och märks exempelvis i satsningar inom fritidsområdet och på idrottsanläggningar, i stadsplanering, satsningar på kulturen, utveckling av lekplatser, inrättande av Friluftsråd och arbete med vandringsleder och utegym. Allt för att gotlänningar ska ha goda möjligheter till en rik fritid.

Gotland är tryggast i Sverige och för att fortsätta vara det behöver vi också öka våra sociala förebyggande insatser. I juni 2025 träder även en ny socialtjänstlag in som också fokuserar mer på förebyggande insatser. Vi behöver förbereda våra verksamheter och utveckla våra insatser och skjuter till mer resurser för det.

Det börjar med barnen

Att alla barn klarar skolan är den bästa vaccinationen mot ohälsa. Om inte våra barn får rätt förutsättningar i skolan ökar såväl den psykiska som den fysiska ohälsan och därtill riskerar den att cementeras under lång tid. Därför väljer vi att prioritera en likvärdig skola för våra barn och unga.

Under 2024 har nya Alléskolan och en ny förskolebyggnad i Väskinde färdigställts. Medel har tidigare avsatts för delårshyra, nu avsätter vi ytterligare 3,9 miljoner kronor för att täcka hyreskostnaderna för hela året, så att inte den kostnaden riskerar att drabba barn, elever eller personal.

Vi ökar också anslagen till anpassad skola med 4,9 miljoner kronor. Det gör vi för att alla barn på Gotland ska få en bra skolgång där de kan nå så långt som möjligt. Ojämligheten är idag för stor mellan olika grupper och genom att satsa mer resurser på den anpassade skolan jämnar vi ut möjligheterna. Vi måste bättre möta alla barns behov.

Ojämligheten riskerar också att öka i de mindre skolorna utanför Visby som en följd av sämre ekonomiska förutsättningar. Vi tillskjuder därför 5,7 miljoner kronor för att stärka de mindre skolenheterna och därmed även förutsättningarna för en likvärdig skola över hela Gotland.

- Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen tilldelas 3,9 miljoner kronor för hyreskostnader för nya Alléskolan och ny förskolebyggnad i Väskinde.
- Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen tilldelas 4,9 miljoner kronor i förstärkning till anpassad skola.
- Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen tilldelas 5,7 miljoner kronor i strukturbidrag till mindre skolor utanför Visby.

Fritidsbanken permanentas

Idrottsrörelsen spelar en avgörande roll för många unga för att få en gemenskap, vänner och förebilder. Ibland är trösklarna för höga för att kunna vara delaktig. Därför finns Fritidsbanken. Över åren har utlånen av utrustning ökat och Fritidsbanken har blivit en viktig motor i att få fler att idrotta och att kunna ägna sig åt friluftsliv.

Nu permanentar vi Fritidsbanken och växlar upp verksamheten med ett IOP (idéburet offentligt partnerskap) så att fritidsbanken kan bidra till ännu mer rörelse, föreningsliv och friluftsliv över hela Gotland. Det bygger både individen och samhället starkt.

- Regionstyrelsen tilldelas 1,5 miljoner kronor för att permanenta Fritidsbanken.
- Regiondirektören får i uppdrag att fram ett IOP-avtal med Fritidsbanken med målet att sänka trösklar så fler får möjlighet att delta samt att samverkan med andra uppmuntras.

Fenix ungkulturhus

Ett av de viktigaste uppdragen för kulturen på Gotland, med stöd i Region Gotlands kulturplan och i arbetet med att efterleva de nationella kulturpolitiska målen, är att säkerställa kultur för den prioriterade målgruppen barn och unga. Idag är unga och unga vuxna den målgrupp som står längst bort från det kulturutbud som erbjuds på Gotland.

Vi ser stora möjligheter att stärka vårt fokus på kultur för barn, unga och unga vuxna samt ungkulturhuset Fenix kulturprofil med en organisationstillhörighet närmare kultur- och föreningslivet, kulturutvecklarna, institutionerna och de stödmöjligheter och nätverk som finns inom regionstyrelseförvaltningen.

- Ansvaret för Fenix ungkulturhus flyttas över från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen till regionstyrelsen från och med 1 juli 2025.
- Avsatta budgetmedel på 2,5 miljoner kronor ombudgeteras från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen.

Ungdomssatsningar

De politiska prioriteringarna för mandatperioden omfattar också förebyggande insatser för att motverka att barn och unga dras in i kriminalitet och att skapa meningsfulla aktiviteter på fritiden. För att bättre möta gotländska ungdomar där de befinner sig avsätter vi resurser

framåt för att etablera mer närvarande verksamhet. Exempelvis saknar Norra Visby idag verksamheter för unga.

Att se till att Gotland inte drabbas av gängkriminalitet i form av skjutningar och sprängningar är en högt prioriterad fråga. Det finns ett stort engagemang inte bara från Region Gotlands verksamheter utan även från civilsamhället och andra. Detta engagemang behöver samlas i strukturerad samverkan där allas bidrag är viktiga. Regiondirektören får därför i uppdrag att i samverkan med olika aktörer utveckla arbetet kring barn och unga som led i det brottsförebyggande arbetet.

- Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen tilldelas 2,5 miljoner kronor för att starta en ungdomsgård i norra Visby.
- Regiondirektören får i uppdrag att i samverkan med olika aktörer utveckla arbetet kring barn och unga som ett led i brottsförebyggande arbete.

Sociala insatsgrupper

Utöver allmänt riktade insatser krävs också mer av prioriterade och riktade insatser mot ungdomar med normbrytande beteende som är eller riskerar att bli kriminellt aktiva. Socialnämnden har gett ett särskilt uppdrag till förvaltningen att ta fram en modell för hur vi i samverkan kan arbeta med barn och ungdomar som begår eller riskerar att begå brott.

Efter omvärldsspaning och anpassning till våra förutsättningar är förslaget införande av Sociala insatsgrupper (SIG) vars uppgift är att punktmarkera ungdomar på glid och ge täta och nära insatser för att bryta utvecklingen. Gotland ska vara en trygg plats för alla och för att vända samhällsutvecklingen innan den riskerar att drabbar oss också så behöver vi fler verktyg. SIG är ett av dem.

- Socialförvaltningen tilldelas 2 miljoner kronor för inrättande av sociala insatsgrupper.

Mobila familjecentraler

För att ytterligare stärka det förebyggande arbetet har vi under det gångna året utvecklat en mobil form av familjecentral. En samverkansstruktur för samordning, prioritering och beslut inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen, socialförvaltningen och utbildnings- och arbetslivsförvaltningen bedriver ett gränsöverskridande arbete för att åstadkomma ett familjecentrerat arbetssätt.

Utvecklingsarbetet med öppna förskolan i Slite för att komma närmare invånarna är ett intressant exempel på ett mobilt familjecentrerat arbetssätt i samverkan. Vi vill ge förutsättningar för att ta arbetet vidare och sprida det till fler orter på Gotland.

- Regiondirektören får i uppdrag att stärka arbetet med mobil familjecentrerad verksamhet och utveckla det för fler platser på landsbygden.
- 1,5 miljoner kronor tillförs samordningsstrukturen som leds av regionstyrelseförvaltningen för fördelning så att berörda förvaltningar kan bidra.

Kultur och hälsa

Den senaste folkhälsoundersökningen visar att den psykiska ohälsan ökar på Gotland. En fjärdedel av den gotländska befolkningen har ett lågt socialt deltagande. Inom vården ser vi att det finns en grupp människor som söker vård för att de inte mår bra, men som kanske inte har medicinska behov.

Kulturenheten och programmet Hälsa genom hela livet har sedan 2022 ett samarbete för att nå grupper i samhället som befinner sig i riskzonen för psykisk ohälsa, med särskilt fokus på unga och ensamma äldre. En av slutsatserna är att det behövs nya samarbeten för att nå de här målgrupperna. Samarbeten har även inletts med kulturinstitutioner, studieförbund, vårdcentralen i Hemse, elevhälsan och Första linjen.

Vi vill därför se en kontinuerlig verksamhet av hälsofrämjande kulturinsatser via primärvård och primärvårdsnära verksamheter och fortsatt följa effekterna av insatsen framåt.

- Regionstyrelsen tilldelas 0,7 miljoner kronor för att utveckla kontinuerlig verksamhet av hälsofrämjande kulturinsatser.

Mäns våld mot kvinnor

Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer är ett omfattande jämställdhets- och samhällsproblem. För att bryta utvecklingen krävs ett långsiktigt och målmedvetet arbete som involverar stora delar av samhället.

För de som drabbas av våld krävs akuta insatser i form av skyddat boende. Vi tillför resurser för att bättre kunna möta behoven hos de som behöver akut hjälp, vilket ger bättre förutsättningar för fler att kunna lämna en destruktiv relation.

- Socialförvaltningen tilldelas 2 miljoner kronor för utveckling av insatsen skyddat boende.

LSS-verksamheten stärks

LSS (lagen om stöd och service) är en rättighetslagstiftning. Den som har behovet ska få det. I dagsläget är LSS-verksamheten inte i balans, vilket beror på fler personer med större behov. Verksamheten är mycket effektiv i jämförelse med riket, varför vi bedömer att det blir svårt att sänka kostnaderna.

Hittills har underskottet hanterats inom socialnämndens område, men framåt blir det svårt utan att riskera övrig verksamhet. Det strukturella underskottet beräknas idag till 65 miljoner kronor. Vi väljer att skjuta till 40 miljoner kronor till LSS-verksamheten, vilket är ett historiskt högt tillskott. Med det vill vi säkra att verksamhetens kvalitet inte sänks, samtidigt som vi vill säkra att resurser inte tas från andra viktiga verksamheter inom socialnämndens område, så som förebyggande insatser eller äldreomsorgen.

- Socialförvaltningen tilldelas 40 miljoner kronor för LSS-verksamheten.

Fortsatt samarbete med Röda Korset

Gotland har ett starkt civilsamhälle. Det vill vi värna och utveckla. Civilsamhället är ett omistligt kitt i en av samhällets viktigaste tillgångar; tilliten. Region Gotland har ett gott upparbetat samarbete med Röda Korset Gotland, i form av ett sedan tidigare gemensamt idéburet offentligt partnerskap (IOP), bland annat för att stödja personer på Gotland som befinner sig i uppehållstillståndsrelaterade processer eller där avvisanden inte kunnat verkställas.

Röda Korset är både en stark social aktör över hela Gotland men också en av våra viktigaste organisationer för att bygga ett starkt samhälle med motståndskraft mot kriser. För att skapa ännu bättre förutsättningar för Röda Korset att fortsatt ta det viktiga samhällsansvar man redan gör, vill vi i samband med att nuvarande IOP-avtal löper ut i december 2024 vidareutveckla vårt partnerskap.

- Regiondirektören får i uppdrag att ta fram förslag för tecknande av ett nytt IOP-avtal med Röda Korset Gotland för perioden 2025-2028.
- Regionstyrelseförvaltningen tilldelas 1,3 miljoner kronor under 4 år.

Klimat och miljö

Inom EU pågår ett arbete med att skärpa gränsvärdena för luftkvalitet, eftersom även lägre halter av luftföroreningar kan påverka hälsan negativt. En kommande förändring av gränsvärdena till en lägre nivå är sannolikt aktuell, vilket skärper behovet av åtgärder.

Region Gotland behöver säkerställa att tillräckliga satsningar görs för att klara kraven enligt miljö kvalitetsnormen. Mätningen av luftkvaliteten behöver därför utökas, bland annat med mätningar i fler av Gotlands tätorter, för att få bättre underlag för vidare åtgärder.

- Teknikförvaltningen tilldelas 1 miljon årligen för att stärka arbetet med att sänka halterna av PM10.

Beredskap, säkerhet och IT

Det säkerhetspolitiska omvärldsläget kräver att Region Gotland stärker sin beredskap. Många goda insatser pågår redan men vi ser vidare att vi behöver fortsätta förstärka arbetet med IT-säkerhet.

- Regionstyrelsen tilldelas 7,8 miljoner kronor för att förstärka arbetet med IT-säkerhet.
- Regionövergripande implementering av Microsoft 365 hanteras inom ram och finansieras av samtliga nämnder via interna avtal.

Måltidsverksamheten

Måltidsverksamheten i Region Gotland står inför stora utmaningar inom flertalet områden så som bemanning, ekonomi och produktionskapacitet, och är sedan en tid i behov av ett inriktningsbeslut för att kunna planera för en långsiktigt säker och hållbar produktion och leverans av måltider.

Ett större tillagningskök med förutsättningar för produktion av både varm och kyld mat ger flera positiva effekter när det gäller bland annat arbetsmiljö, bemanning, kvalitet, effektivitet, flexibilitet och beredskap. Det finns även många fördelar med ökad produktionsvolym och leveranser av kyld mat till hälso- och sjukvården och till äldreomsorgen där kyld mat efterfrågas i större utsträckning redan idag.

- Förstudiearbete påbörjas för nybyggnation av ett större tillagningskök med förutsättningar för produktion av varm och kyld mat. Arbetet ska utföras inom ram.

Försäljningar

I en budget finns möjlighet att påverka både på utgifts- och på intäktssidan. På den senare ser vi att vi behöver öka trycket på arbetet med att utveckla och färdigställa mark för bostäder. Det gynnar både intäktssidan samtidigt som vi vet att behovet av bostäder är stort. Fler bostäder kräver fler färdiga detaljplaner möjliga att sälja för exploatering. Vi skjuter därför till 7,7 miljoner kronor för exploateringsarbetet.

- Regiondirektören får i uppdrag att öka hastigheten i arbetet med förädling och försäljning av mark.
- Mark- och exploateringsstrukturen som delas mellan samhällsbyggnads-, tekniska- och regionstyrelseförvaltningen tilldelas 7,7 miljoner kronor för exploateringsarbetet där 1,6 miljoner tillfaller tekniska nämnden och 6,1 miljoner miljö- och byggnämnden.

Effektiviseringar

Nämnderna får kompensation i budget för prisökningar, löneökningar och demografi men för att regionens tillgängliga medel ska räcka måste nämnderna också effektivisera i sina verksamheter. I den tioåriga finansiella analys som har tagits fram för Region Gotland ser vi behov av effektiviseringar årligen för att klara en god ekonomisk hushållning över tid. Vi ser helst effektiviseringar som är långsiktiga och förutsägbara och ger uppdrag om både 2025 och kommande år där hemtagning av flera års effektivisering ofta blir bättre med framförhållning.

Åtgärder inom digitalisering, bemanning, inköp och bättre nyttjade lokaler ska gå före åtgärder som direkt påverkar verksamheterna. Uppdraget är i sig inte nytt och arbetet är därmed redan igångsatt. Ett sätt att få mer resurseffektiv, standardiserad och resilient verksamhet kan vara att öka samordning av stöd- och servicefunktioner.

- Regiondirektören får i uppdrag att mellan förvaltningar prioritera utifrån genomförbarhet och kostnadseffektivitet samt fördela, planera och genomföra 1% effektivisering inom

digitalisering, bemanning, inköp och lokaler 2025 och återkomma med förslag på plan samt konsekvenser av 1% effektivisering per år även 2026 och 2027.

- Regiondirektören får i uppdrag att se över hur samordning av stöd- och servicefunktioner som exempelvis HR, kommunikation och IT skulle kunna bidra till en mer resurseffektiv, standardiserad och resilient verksamhet.

Investeringar

Gotland ska vara en bra plats att bo, leva, studera och verka på. Även i planering och prioriteringar av investeringar utgår vi från den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040 och från våra politiska prioriteringar. Ett hållbart växande Gotland kräver att vi investerar i inför framtiden. Barn och unga ska ges möjligheter till ett rörelserikt liv och vi vill ge Gotlands föreningsliv goda förutsättningar att växa och utvecklas. Då krävs det att vi satsar på ändamålsenliga anläggningar och är öppna för nya lösningar för att åstadkomma detta. Vi måste fortsätta vara en väl fungerande kommun med utvecklingskraft för våra invånare.

Även investeringarna går i linje med att prioritera förebyggande och hälsofrämjande insatser, framför allt för våra barn, unga och äldre. Vi ser i detta även en koppling till vår hittills lyckade strävan att i möjligaste mån hålla Gotland fritt från gängbrottslighet.

Nya Solbergabadet

Arbetet med ett nytt badhus i Visby fortgår. Bygglovets har vunnit laga kraft och projektet har därmed gått in i den tredje fasen som är detaljprojektering och produktion. Under oktober månad kommer byggområdet att stängas in och byggandet att påbörjas. Vi kan alla se fram emot ett nytt badhus 2027.

Ny ridanläggning på Rävhamnen

Runt om i landet bygger allt fler kommuner anläggningar för ridsport. På Gotland har vi än så länge ingen kommunal ridanläggning. Detta är ett första steg i att tillgodose behovet hos

ridsporten och planen är att Region Gotland ska äga anläggningen och att den kan bidra till hela ridsporten på Gotland.

En investering i en anläggning för ridsporten på Rävheten bidrar också till en mer jämställd fördelning av regionägda idrottsanläggningar. Anläggningen planeras att påbörjas under 2026 och hoppas kunna färdigställas 2027.

Två nya idrottshallar

Investeringsmedel har sedan tidigare redan avsatts under 2024 för en ny idrottshall i Roma, som planeras stå klar under 2026. Vi planerar också för en ny idrottshall i Visby, främst för Solbergaskolan, med förhoppning kring början under 2026. Idrottshallarna placeras nära skolor men kommer att kunna nyttjas av föreningslivet på kvällar och helger. Detta täcker behov både för skolorna och för föreningslivet då trycket på idrottsytor inomhus är stort.

Slite ishall

För att säkerställa en långsiktig lösning för ishallen i Slite krävs att Region Gotland gör en upphandling av istider. Tider kommer att fördelas till föreningar, skola och allmänhet utifrån behov. Samordning hjälper till att avlasta ishallen i Visby.

Visby ishall

Region Gotland kommer snart att stå inför valet att ha eller inte ha en ishall i Visby. Den nuvarande ishallen är till åren kommen och kan eventuellt lappas och lagas på i några år ytterligare men sedan är det stopp. En rad incidenter har de senaste åren visat på brister i byggnaden.

Behovet av en ny ishall är sedan länge konstaterat. Redan under den förra mandatperioden genomförde Region Gotland ett förstudiearbete som visade på behov, omfattning och beräknad kostnad. Om Region Gotland skulle bygga den nya ishallen beräknas kostnaden idag till över 300 miljoner kronor.

Utifrån den förstudie som Region Gotland har tagit fram så har Visby Roma Hockey arbetat vidare för att kunna bygga samma ishall 50 miljoner kronor billigare mot ett lån på 258 miljoner kronor. Visby Roma kan tack vare ett stort engagemang från sina partners och sponsorer och ideella krafter reducera kostnader för projektledning och byggande.

Vi skulle kunna välja att skjuta på beslutet om en ny ishall ytterligare något år men snart är det inte möjligt längre då den nuvarande byggnaden inte bedöms ha många år kvar. Likt beslutet om till exempel ett nytt Solbergabad så kommer det aldrig att vara ett enkelt beslut. För stora investeringsbeslut som dessa finns det aldrig ett helt rätt läge eller helt rätt tid. Det kommer alltid att behöva vägas mot andra viktiga investeringar och verksamheter men det kommer heller inte att bli billigare med tiden.

Nu finns en chans att tillsammans med en engagerad förening möjliggöra en ny ishall för en lägre investeringskostnad än om Region Gotland bygger själv. En ny ishall kommer att innebära ökade driftkostnader när hallen är färdig, oavsett vem som bygger. Ger vi föreningen möjlighet att bygga så kommer dessa vara lägre än om vi bygger själva. Några driftskonsekvenser kommer inte föreligga 2025 utan kommer när ishallen är färdig.

För att lånet ska ske på marknadsmässiga villkor så läggs ett påslag på räntan med 0,6 procent eller ungefär 1,5 miljoner kronor per år. Räntepåslaget kan sedan återanvändas till driftsstödet.

- Regionstyrelsen beslutar om direktmarkanvisning till Visby Roma Hockey inom fastigheterna Visby Visborg 1:9 och Visby Visborg 1:23, som är detaljplanlagda och belägna inom idrotts- och rekreationsområdet i Visborg.
- Regiondirektören får i uppdrag att utreda, sammanställa och till regionstyrelsen lägga fram förslag på placering av ny ishall inom aktuellt område på Visborg.
- Lånefinansiering från Region Gotland till Visby Romas HK beviljas för uppförande av ishall på sammanlagt 258 miljoner kronor.

- Regiondirektören får i uppdrag att återkomma med driftskonsekvenser inför budgetberedningen 2025.

Ny förskolebyggnad i Sanda

Under en längre tid har tillfälliga lösningar på lokalfrågor varit vanligt förekommande runt om på Gotland. I Sanda är delar av förskoleverksamheten inhyst i en lokal vars tillfälliga bygglov är på väg att löpa ut. Verksamheten är dessutom uppdelad mellan olika lokaler. Ett förstudiearbete är därför påbörjat för att kunna ge förskoleverksamheten i Sanda nya ändamålsenliga lokaler. Byggandet av en ny förskolebyggnad i Sanda planeras att påbörjas under 2025.

Nytt äldreboende i Klintehamn

Med anledning av en åldrande befolkning där allt fler lever längre behöver vi fler äldreboenden på Gotland. Det nya äldreboendet i Klintehamn beräknas vara klart för inflyttning i början av 2026. Boendet kommer att ha 60 platser. Förutom egna lägenheter finns tillgång till gemensamma utrymmen och personal dygnet runt.

Vatten och avlopp

Våra största investeringar över tid är investeringar i vatten och avlopp. Detta är avgörande för ett hållbart växande Gotland. Vi investerar över tid mellan 150 och 200 miljoner kronor om året. Åren 2025-2026 beräknas VA-investeringarna till 400 miljoner kronor.

Uppdrag investeringar

Den tioåriga finansiella analys som tagits fram för Region Gotland visade vidare att vi behöver ett årligt positivt resultat kring två procent för att klara av investeringsbehovet framåt. Tillsammans med detta behövs som tidigare nämnts årliga effektiviseringar i verksamheterna. I ljuset av de två senaste årens kraftiga kostnadsutveckling och fortsatta utmaningar inför 2025 samt att hälso- och sjukvårdens långsiktiga finansiering ännu inte är löst ser vi därför ett behov av tydligare prioriteringar av investeringar.

- Regiondirektören får i uppdrag att återkomma med förslag på prioriteringar och/eller omprioriteringar av investeringar med ett maxtak om 500-600 miljoner kronor per år 2025, 2026 och 2027 samt konsekvenser av det.
- I arbetet ska lokaler där vi har egen verksamhet och investeringar som gynnar barn och unga ges företräde.

Driftbudget 2025, ramtillskott (mnkr)		
	Avser	Belopp, mnkr
	Personalkostnadskompensation	
	Generell personalkostnadskompensation 3,35 %	140,0
	Summa personalkostnadskompensation	140,0
	Resursfördelningsmodeller	
	Resursfördelningsmodell BUN	-9,8
	Resursfördelningsmodell GVN	11,8
	Resursfördelningsmodell SON	27,2
	Resursfördelningsmodell HSN	54,0
	Summa resursfördelningsmodell	83,2
	Externa avtal och interna prishöjningar	
	Externa avtal	59,7
	Interna priser regionstyrelseförvaltningen	9,5
	Interna priser teknikförvaltningen (försörjningsavdelning)	7,0
	Förändring internhyra	23,4
	Summa externa avtal och interna priser	99,6
Riktade tillskott		
Nämnd		
RS/HR	Samordning och utveckling bemanningsfrågor	1,5
RS	Ökad säkerhetsställning IT	7,8
RS	IOP Röda Korset Gotland	1,3
RS	Kultur och hälsa	0,7
RS Samordning	Mobila familjecentraler landsbygden	1,5
RS	IOP och permanentande av Fritidsbanken	1,5
TN	Luftkvalitet PM10	1,0
MBN/TN	Exploateringsprojekt	7,7
BUN	Nya Alléskolan och Väskinde förskola, drift	3,9
BUN	Anpassad skola, förstärkning	4,9
BUN	Ökade resurser små skolor	5,7
GVN	Ungdomssatsning i samverkan	2,5
SON	Skyddat boende	2,0
SON	Social insatsgrupp	2,0
SON	LSS	40,0
	1% effektivisering	-70,0
	Reavinster	-20,0
	Summa ramtillskott	-6,0
	Resultat före beredning enl. skatteprognos oktober	59
	Avsatt för ramtillskott i resultatplanen	22
	Budgeterat resultat 2025 21	87

Säkra välfärden och ekonomin

Centerpartiets budget 2025 för Region
Gotland

Centerpartiet

Säkra välfärden och ekonomin

Läget inför 2025 är tuffare än förra året, vilket är delvis självförvällat av S- & M-styret. Nämndernas prognos är ett mycket stort underskott i år på 164 mnkr. Låneskulden beräknas fördubblas och soliditeten minskar.

Bufferten är förverkad

Den buffert som byggdes upp under Centerpartiets styre förra mandatperioden är nu borta som en följd av S- & M-styrets oförmåga att aktivt följa upp de åtgärdsförslag som jobbats fram för att följa den lagda budgeten. Till det kommer minskade statsbidrag från en regering som inte prioriterar välfärden. Det här gör att det inte längre finns någon marginal. Eventuella budgetöverskridanden nästa år kommer obönhörligen att innebära ett återställningskrav inom en treårsperiod i enlighet med kommunallagen.

Centerpartiet har för att värna den gotländska välfärden lagt en stram budget utan utsvävningar, men med fokus på huvuduppgifterna inom vård, skola och omsorg samt att fortsätta de satsningar som pågår för att öka tillväxten och bostadsbyggandet. Den når inte upp till 2%-målet, men är realistisk och ger nämnderna förutsättningar att följa den lagda budgeten. Långsiktigt måste planeras för 2% resultatmål.

Centerpartiets statsbudget tillför Gotland 280 mkr

Med de tillskott som Centerpartiet har föreslaget i statsbudgeten skulle Gotland ha tillförts 200 mkr i ett speciellt ö-tillägg samt ytterligare 30 miljoner extra till skolan och 50 miljoner till sjukvården; totalt 280 mkr. Ett sådant tillskott skulle ha medfört ett helt annat ekonomiskt läge för Region Gotland, med möjligheter till mer förebyggande arbete samt radera ut sjukvårdens underskott. Ett ö-tillägg tillsammans med förslaget om nytt utjämnningssystem skulle ge Region Gotland goda förutsättningar att klara uppdraget.

Satsa på barn och unga

Skolan har hög prioritet i Centerpartiets budget. Centerpartiet väljer att skjuta till medel för att stärka grundskolan, anpassad skola, höjning av grundbelopp, särskild insatsgrupp, samt generella strukturbidrag för att stärka de mindre skolenheterna över hela Gotland.

Om man säger sig satsa på barnen, då måste politiken också satsa på det som är grundläggande. Skolorområdet är det område som presterar sämst, och två av tio barn sviks av skolsystemet genom att de inte ges förutsättningar att klara skolan. Förutom att de riskerar att slås ut från arbetsmarknaden så är de som inte klarar skolan en rekryteringsbas för de kriminella gängen.

Säkra välfärden inom omsorg och sjukvård

Centerpartiet sviker varken vården eller omsorgen. Sjukvården och socialnämnden är de nämnder som går med störst underskott, och tillförs medel för att täcka upp för den underbudgeterade LSS-verksamheten samt merkostnader inom sjukvården som beror på ö-läget. Sjukvården som för närvarande har störst underskott kompenseras med 32 mkr, vilket är i nivå med vad hälso- och sjukvårdsnämnden har bett om. Underskotten i LSS kompenseras med 15 mkr. Detta ger förutsättningar att med genomförande av framtagna åtgärds paket och effektiviseringar närma sig en budget i balans.

Brottsförebyggande arbete

Den viktigaste insatsen i det brottsförebyggande arbetet är att satsa på skolan, vilket redovisas ovan. Centerpartiet lägger även 2 mkr för att stärka arbetet med att skydda kvinnor som behöver komma ifrån en destruktiv eller våldsam relation.

Sociala insatsgrupper är ett effektivt sätt att tidigt förhindra att ungdomar hamnar i kriminalitet. Den påbörjade satsningen ska fortgå, och medel prioriteras inom befintlig budgetram.

Hejda upplåningen

För att dämpa den snabba upplåningen som stora investeringsvolymerna och underskottet medför så föreslår Centerpartiet en halvhalt i investeringsbudgeten till dess att ekonomin har återhämtat sig. Vi lägger ett uppdrag att prioritera och minska investeringsbudgeten. Investeringsnivån bör långsiktigt inte överstiga avskrivningar och resultat som är den nivå som kan genomföras utan nyupplåning. Nu genomförs byggnation av nytt bad och under den perioden finns inte möjlighet till större investeringar som ishall och ridanläggning.

Återgång till en långsiktigt hållbar ekonomi

Det som blir oerhört viktigt det kommande året är att ta tag i de åtgärder och effektiviseringar som pågår för att få en budget i balans. Effektivisering enligt pågående plan gällande digitalisering, bemanning, inköp, lokaler måste intensifieras. Likaså nämndernas redan föreslagna åtgärder. Arbetet behöver i högre utsträckning förankras hos personal.

Ovanstående, pågående effektiviseringar finns inte upptagna i budgeten, utan fokus behöver vara att använda effektiviseringskraften för att arbeta bort nämndernas underskott och uppnå en budget i balans.

En särskild effektiviseringspost finns dock gällande administration och återgång till fokus på kärnverksamheten. De senaste åren har antalet administrativa tjänster ökat med 184 stycken.

De kommande åren är det nödvändigt att gå tillbaka till en hållbar resultatnivå på minst 2 procent. En god ekonomi är nödvändigt för att säkra välfärden långsiktigt, och för att de stora investeringar vi behöver göra i äldreboenden, vårdlokaler och infrastruktur framöver ska vara möjliga. Vi kan inte låna av kommande generationer, det är varken lagligt eller etiskt försvarbart.

Driftbudget 2025, ramtillskott (mnkr)		
Avser		Belopp, mnkr
Personalkostnadskompensation		
Generell personalkostnadskompensation 3,35 %		140,0
Summa personalkostnadskompensation		140,0
Resursfördelningsmodeller		
Resursfördelningsmodell BUN		-9,8
Resursfördelningsmodell GVN		11,8
Resursfördelningsmodell SON		27,2
Resursfördelningsmodell HSN		54,0
Summa resursfördelningsmodell		83,2
Externa avtal och interna prishöjningar		
Externa avtal		59,7
Interna priser regionstyrelseförvaltningen		9,5
Interna priser teknikförvaltningen (försörjningsavdelningen)		7,0
Förändring internhyra		23,4
Summa externa avtal och interna priser		99,6
Ramtillskott		
Nämnd		
RS	Ökad säkerhetssatsning IT	7,8
RS	Ökade kapitalkostnader redundans	2,0
RS	IOP Röda Korset Gotland	1,8
TN	ökad exploatering	1,6
TN	Beläggningsarbeten enskilda vägar	1,0
MBN	Exploateringsprojekt	6,1
BUN	Ramförstärkning	10,0
BUN	Elevhälsan	0,7
BUN	Anpassad skola, förstärkning	4,9
BUN	Strukturbidrag mindre skolor hela Gotland	5,7
SON	Skyddat boende	2,0
SON	LSS	15,0
HSN	Ramtillskott	32,0
	Effektiviseringar administration och fokus på kärnverksamhet	-20,0
	Reavinster	-20,0
Summa ramtillskott		50,6
Resultat före beredning enl. skatteprognos oktober		59
Avsatt för ramtillskott i resultatplanen		22
Budgeterat resultat 2025		30

Centerpartiets förslag till uppdrag i samband med budgetärendet

Uppdrag kring hållbara arbetstider

De omsorgsfullt framarbetade och förhandlade avtal som slutits mellan arbetsgivare och fackförbund bygger på forskning och har förhandlats fram för att nå en god arbetsmiljö och ett gott förhållande mellan arbete och fritid, för medarbetarnas hälsa och för att de som nyttjar våra medarbetares omsorger ska få största möjliga tillgång till vård, service och bedömningar. I förlängningen att våra gemensamma skattemedel används på bästa sätt. Att all arbetad tid inom Region Gotland genomförs enligt ingångna avtal borde vara självklart, men så är inte alltid fallet, vilket bland annat leder till hög belastning på vissa anställda, svårighet att nå rätt personer och scheman som inte motsvarar verksamheternas behov. Detta kostar dessutom Region Gotland oerhört stora summor, därför ges Regiondirektören i uppdrag;

att intensifiera arbetet med att se till att ingångna avtal mellan arbetsmarknadens parter efterlevs inom Region Gotland, samt

att säkerställa att chefer ges tillräckligt stöd för att implementeringen av hållbara scheman fortskrider.

Bromsa investeringstakten

Region Gotland har de senaste åren haft en hög investeringstakt och investeringsbudgetarna framöver är inget undantag. Redan i år ser vi att låneskulden kommer att fördubblas från 6 tusen kronor per invånare till beräknat 12 tusen per invånare. Risken är stor att man inte klarar regionfullmäktiges mål om maximal låneskuld redan nästa år om inte regionens budget följs.

Investeringsnivån bör långsiktigt inte överstiga avskrivningar och resultat som är den nivå som kan genomföras utan nyupplåning. Den totala investeringsramen behöver minska och prioriteringar utifrån angelägenhetsgrad behöver göras för att undvika alltför högt risktagande och ökade räntekostnader. Allt för att klara en långsiktigt hållbar ekonomi med god välfärd till medborgarna utan att skjuta över kostnaderna på kommande generationer.

Uppdrag till Regiondirektören att begränsa de totala investeringarna till max 500 - 600 mnkr per år från 2025 och framåt. Även nämndernas potter bör här prioriteras genom en helhetsbedömning inom koncernen.

Vi ser också ett stort behov av att tydliggöra budgetprocessen och lämnade följande nämndsinitiativ vid RS den 24 oktober vilket också bifölls av en enig Regionstyrelse:

Angående förtydligande av budgetprocessen

Med erfarenhet från årets arbete med Mål och budget 2025-2027 har det blivit tydligt att Region Gotland behöver ta fram tydliga riktlinjer för hur budgetprocessen skall fungera på ett tillfredsställande sätt för alla inblandade.

Regionfullmäktige som högsta beslutande organ skall få bra och tydliga beslutsunderlag från såväl styre som opposition. Budgeten är ett av de viktigaste besluten för styrning av verksamheten i region Gotland och måste hanteras seriöst, öppet och demokratiskt. Tid måste finnas för demokratisk förankring, rimliga förutsättningar för politik och medarbetare att förbereda, ta fram beslutsunderlag och förankra förslag och beslut. En riktlinje med tydlig tidplan behöver arbetas fram. Det här är även en viktig arbetsmiljöfråga för våra medarbetare som måste få tid till bland annat analys och samverkan. Återredovisning till RS i dec 2024.

Vi yrkar härmed att;

Regionstyrelsen ger Regiondirektören i uppdrag att se över hela budgetprocessen där det ingår en tydlig tidplan för när förslag skall lämnas inför beslut.

Centerpartiet Gotland

Sverigedemokraterna Gotland Budget 2025

Ett hållbart Gotland för framtiden

Innehållsförteckning

1. **Inledning**
 - Budget 2025 för Sverigedemokraterna Gotland
2. **Regionstyrelsen: Effektivisering och strategisk styrning**
 - Effektivisering av administration och byråkrati
 - Förbättrad koppling mellan utbildning och arbetsmarknad
 - IT-säkerhetssatsning som flerårig investering
 - Översyn av personalstrategiska roller
 - Granskning av externa och interna avtal
3. **Framtidens Gotland: Förnyelse, Tillväxt och Gemenskap**
 - Sverigedemokraterna Gotlands vision för 2025
4. **Barn- och utbildningsnämnden**
 - Prioriteringar inom lärartäthet, stöd för elever och mobbningsförebyggande
 - Utökade resurser för särskilt stöd inom skola
 - Anpassad skola, förstärkning och stöd för små skolor
 - Uppdrag och besparingar
5. **Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN)**
 - Stärkning av yrkesutbildningar och arbetsmarknadskoppling
 - Arbetsliv och Etablering
 - Ungdomssatsning i samverkan
 - Uppdrag och besparingar
6. **Socialnämnden**
 - Förbättrad äldreomsorg och förebyggande arbete bland unga
 - Skyddat boende och social insatsgrupp
 - Förebyggande program för ungas psykiska hälsa
 - Uppdrag och besparingar
7. **Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN)**
 - Kortare väntetider och tillgång till specialistvård
 - Patientnära vård i slutenvården
 - Ökat antal behandlingsplatser för psykisk ohälsa
 - Utveckling av digitala vårdtjänster
 - Uppdrag och besparingar
8. **Tekniska nämnden**
 - Säker tillgång till vatten och energi
 - Granskning av externa och interna avtal för kostnadseffektivisering
 - Visby ishall: Ansvarsfullt beslut för framtiden
 - Luftkvalitet PM10 och hållbar halkbekämpning
 - Uppdrag och besparingar
9. **Miljö- och byggnämnden (MBN)**
 - Förstärkt planprocess och avgiftsfinansierad tillsyn
 - Exploateringsprojekt
 - Uppdrag och besparingar
10. **Kultur- och fritidsberedningen**
 - Stöd till ungdomsidrott i glesbygden och bevarande av kulturarv
 - Drift av badhuset och möjlig extern finansiering
 - Uppdrag och besparingar
11. **Sammanfattning**
 - Översikt av Sverigedemokraterna Gotlands mål för hållbarhet och ansvar i budget 2025
12. **Driftbudget 2025 Sverigedemokraterna Gotland**

1. Inledning

Budget 2025 för Sverigedemokraterna Gotland

När vi blickar framåt mot 2025 står Gotland inför både stora utmaningar och möjligheter. Som ordförande för Sverigedemokraterna på Gotland är jag övertygad om att vi tillsammans kan forma en hållbar och trygg framtid för vår ö, där alla gotlänningar känner sig delaktiga och där våra gemensamma resurser används med omsorg och ansvar.

Vår budget för 2025 är utformad med ett tydligt fokus på att stärka kärnverksamheterna som gotlänningarna förlitar sig på – vård, skola, omsorg och infrastruktur. Samtidigt måste vi vara realistiska och ansvarsfulla i hur vi använder skattebetalarnas pengar. Genom att göra strategiska investeringar där de verkligen behövs, och samtidigt minska ineffektiv byråkrati och kostsamma projekt utan tydlig samhällsnytta, kan vi säkerställa att varje skattekrone gör största möjliga nytta.

Vi i Sverigedemokraterna tror på att förnya Gotland genom att bevara det som gör vår ö unik. Genom att satsa på hållbara lösningar, stärka våra historiska och kulturella värden och skapa fler möjligheter för våra barn och äldre, bygger vi ett Gotland där alla kan trivas och känna sig trygga.

Vi har ett starkt åtagande att lyssna på gotlänningarnas behov och att agera utifrån de utmaningar vi står inför. Denna budget är ett viktigt steg mot en ljusare framtid, där vi tillsammans skapar en hållbar utveckling för vår älskade ö.

Lars Engelbrektsson
Ordförande, Sverigedemokraterna Gotland

2. Regionstyrelsen: Effektivisering och strategisk styrning

Sverigedemokraterna Gotland ser Regionstyrelsen som den centrala motorn för att driva en effektiv och målinriktad utveckling. Genom att minska byråkrati och stärka strategiska roller kan vi frigöra viktiga resurser som återinvesteras i kärnverksamheter, vilket kommer alla gotlänningar till godo. Vi strävar efter en välkoordinerad region där varje skattekrona används där den gör störst nytta.

Effektiviseringar: En Strategisk Åtgärd för Hållbar Ekonomi

Sverigedemokraterna Gotland förespråkar en effektiv och ansvarsfull användning av skattebetalarnas pengar. Vi har därför satt ett mål om en effektivisering på 1,0 procent av verksamhetens kostnader. Genom detta har vi identifierat områden där kostnader kan minskas utan att kompromissa med kvaliteten på viktiga tjänster. Effektiviseringarna syftar till att genomföra strukturella förbättringar och öka effektiviteten i regionens verksamheter, vilket skapar långsiktiga besparingar och frigör resurser till kärnverksamheterna inom vård, skola och omsorg.

Våra målsättningar för effektiviseringar inkluderar:

- **Minskad byråkrati:** Genom att förenkla administrativa processer och minska onödigt pappersarbete strävar vi efter att spara både tid och resurser, vilket frigör budgetmedel till verksamheter som direkt påverkar gotlänningarna.
- **Förbättrade arbetsflöden:** Investeringar i digitala lösningar och optimerade arbetsflöden kan effektivisera regionens arbete och minska duplicerade arbetsuppgifter. Detta leder till lägre lönekostnader och ger personalen mer tid att fokusera på kärnuppdrag.
- **Rationalisering av resurser:** Genom att identifiera överlappande funktioner och resurser inom regionen kan vi slå ihop eller omorganisera verksamheter, vilket bidrar till ett mer kostnadseffektivt sätt att arbeta.

Tillvägagångssätt:

För att uppnå detta 1,0-procentiga effektiviseringsmål kommer vi att genomföra specifika insatser som granskning och förbättring av administrativa rutiner, utveckling av digitala verktyg för effektivare arbete samt projekt för att identifiera och avskaffa duplicerade tjänster och funktioner inom regionen.

Uppdrag:

- **Effektivisering av administration och byråkrati:** Regiondirektören ges i uppdrag att genomföra en översyn och ta fram en plan för att effektivisera administrationen inom regionens förvaltningar. Syftet är att minska byråkrati och onödiga administrativa kostnader, med målet att frigöra resurser för kärnverksamheter såsom vård, skola och omsorg. Planen bör innehålla konkreta förslag för att minska duplicerade arbetsuppgifter, omorganisera ineffektiva tjänster och utforska digitala lösningar för effektivare arbetsflöden.

Motivering: Genom att eliminera ineffektiva processer och minska administrationens omfattning kan vi säkerställa att skattepengar i högre grad används där de gör störst nytta – i vård, utbildning och omsorg.

- **Förbättrad koppling mellan utbildning och arbetsmarknad:**

Regiondirektören får i uppdrag att i samverkan med lokala företag och utbildningsanordnare utveckla en strategi för att stärka kopplingen mellan gymnasie- och vuxenutbildning och Gotlands arbetsmarknad. Fokus ska ligga på att utbildningarna svarar mot de lokala branschernas behov, med särskild prioritet för yrkesutbildningar.

Motivering: För att Gotland ska ha en stark och konkurrenskraftig arbetsmarknad behöver vi utbilda framtidens arbetskraft på ett sätt som bättre möter näringslivets behov. Genom samarbete med lokala företag kan vi förbättra övergången från utbildning till arbete och minska ungdomsarbetslösheten.

- **IT-säkerhetssatsning som flerårig investering:**

Regionstyrelsen inleder en långsiktig plan för IT-säkerhet, med fokus på att skydda regionens digitala infrastruktur mot säkerhetshot och säkerställa ett säkert datahanteringssystem för gotlänningarnas information. Genom att sprida IT-säkerhetsinvesteringarna över flera år säkerställs en robust säkerhetsnivå utan att överbelasta enskilda budgetår.

Motivering: En flerårig investeringsplan för IT-säkerhet ger en stabil grund för Gotlands digitala skydd och stärker säkerheten i alla regionens verksamheter. Detta ger både invånarna och regionens digitala verksamhet ett långsiktigt skydd.

- **Översyn av personalstrategiska roller:**

Regiondirektören ges i uppdrag att genomföra en omfattande översyn av de strategiska tjänsterna inom regionen, med särskilt fokus på personalstrategiska roller. Målet med översynen är att säkerställa att dessa roller är ändamålsenliga, kostnadseffektiva och att de bidrar direkt till att uppfylla regionens långsiktiga mål. Översynen ska kartlägga hur många strategier som finns, deras huvudsakliga arbetsuppgifter, och om det finns överlappande eller onödiga funktioner som kan slås ihop eller tas bort.

Vidare ska översynen resultera i en plan för att:

- Effektivisera och eventuellt omstrukturera personalstrategiska roller för att minska kostnader och öka effektiviteten.
- Säkerställa att varje strategisk roll bidrar direkt till verksamhetens mål och kärnuppdrag, och att resurser används på ett sätt som ger största möjliga samhällsnytta.
- Optimera resursanvändningen och identifiera områden där strategiska roller kan slås ihop eller rationaliseras, utan att försämra kvaliteten på regionens tjänster.

Motivering: För att säkerställa att Gotlands resurser används på bästa sätt är det viktigt att de strategiska tjänsterna inom regionen inte blir en del av en växande byråkrati. En översyn kan identifiera om vissa strategiska roller har blivit onödigt överlappande eller ineffektiva och kan därmed optimeras för att frigöra resurser till kärnverksamheter som vård, skola och omsorg.

- **Granskning av externa och interna avtal:**

Regiondirektören ges i uppdrag att genomföra en genomgång av externa och interna

avtal, särskilt inom teknik, fastighet och leverantörsavtal, för att identifiera potentiella kostnadsbesparingar och effektiviseringar. Målet är att säkerställa att regionens avtal är kostnadseffektiva och ger bästa möjliga värde för invånarna.

Motivering: Externa och interna avtal är en betydande kostnadspost för regionen. Genom en granskning och optimering av dessa avtal kan vi säkerställa att vi får bästa möjliga villkor, minskar onödiga kostnader och frigör resurser för andra prioriterade områden.

Budgetpost: Säkerhet och IT-satsningar

Tidigare budgetförslag: 7,8 miljoner kr

Justering: Minskning till 4 miljoner kr för ett kostnadseffektivt och fokuserat genomförande av säkerhetsinsatser.

Syfte: Denna budgetpost syftar till att stärka regionens digitala säkerhet och skydda känslig data och digital infrastruktur mot växande säkerhetshot. Genom att minska budgeten och fokusera på de mest kritiska områdena, säkerställs att resurser används effektivt och riktas mot områden med störst säkerhetsbehov.

Delposter inom den justerade budgeten:

1. **Grundläggande IT-säkerhetsåtgärder:** Uppdateringar av befintliga system för att täppa till säkerhetsluckor, inklusive programvaruuppdateringar, antivirus och brandväggsuppdateringar, med en uppskattad kostnad på ca **1,5 miljoner kr**.
2. **Datahantering och kryptering:** Genomförande av datakryptering och säker lagring för att skydda känslig information, särskilt i kritiska system. Denna insats tilldelas ca **1 miljon kr**.
3. **Personalutbildning och incidenthantering:** Utbildningar för anställda om IT-säkerhet och hantering av säkerhetsincidenter för att minska mänskliga fel och höja säkerhetsmedvetandet i organisationen. Kostnad: ca **500 000 kr**.
4. **Backup och återhämtningslösningar:** Utveckling av robusta backup- och återställningsprocesser för att skydda mot dataintrång och snabbt återställa funktioner vid en säkerhetsincident. Denna post uppskattas till ca **1 miljon kr**.

Förväntad effekt:

- En minskad men fokuserad budget på 4 miljoner kr möjliggör genomförandet av de mest avgörande säkerhetsåtgärderna och skyddar Gotlands digitala infrastruktur mot de vanligaste hoten.
- Ger en hållbar grund för IT-säkerheten inom regionen utan att överbelasta budgeten för ett enskilt år.

Motivering till budgetjusteringen: Genom att fokusera på de mest kritiska säkerhetsbehoven och samtidigt utnyttja befintliga system för vissa funktioner kan regionen säkerställa en tillräckligt hög säkerhetsnivå med en lägre kostnad. Det ger utrymme för framtida investeringar inom andra prioriterade områden och säkerställer att budgeten är långsiktigt hållbar.

3. Framtidens Gotland: Förnyelse, Tillväxt och Gemenskap

Sverigedemokraterna Gotlands budget för 2025 strävar efter att stärka Gotlands ekonomiska och sociala grund. Genom att göra ansvarsfulla prioriteringar och satsningar inom utbildning, omsorg, infrastruktur och kultur vill vi skapa en trygg och hållbar framtid för alla gotlänningar. Vårt fokus ligger på effektiv resursanvändning, bevarande av Gotlands unika karaktär och att säkerställa hög livskvalitet för öns invånare. Vi föreslår konkreta åtgärder för varje nämnd för att skapa en mer effektiv och hållbar verksamhet.

4. Barn- och utbildningsnämnden

För Sverigedemokraterna Gotland är barns utbildning grunden för Gotlands framtid. Genom att investera i mindre klasser, stärka stödet för elever med särskilda behov och skapa trygga skolmiljöer med fokus på hälsa och motverkan av mobbning vill vi ge varje elev bästa möjliga start i livet. Med dessa satsningar lägger vi grunden för en stark och sammanhållen gotländsk framtid.

Prioriteringar:

- Öka lärartätheten och minska klasstorlekarna för att ge varje elev de bästa förutsättningarna att lyckas i skolan. Vi vill se till att lärare har mer tid för varje elev och kan anpassa undervisningen efter deras individuella behov.
- Särskilt stöd till elever med särskilda behov ska prioriteras för att säkerställa att alla får rätt stöd och kan klara skolan, oavsett förutsättningar.
- Arbete mot mobbning och psykisk ohälsa: Vi vill införa skolövergripande strategier som inkluderar ökat samarbete mellan elevhälsan och lärarna för att tidigt identifiera problem och erbjuda snabb hjälp.

Uppdrag:

- **Utökning av skolpersonal inom specialpedagogik:** Barn- och utbildningsnämnden ska genomföra en analys av skolornas behov av specialpedagoger och skolpsykologer. Detta ska inkludera en behovskartläggning för att anställa ytterligare specialpedagogisk personal i de skolor där behovet är störst.
- **Förenkling av administrativa bördor för lärare:** Nämnden får i uppdrag att se över och effektivisera de administrativa uppgifterna som lärare idag belastas med, vilket ska resultera i konkreta förslag på minskad administration under året.

Besparingar:

- En omorganisering av administrationen för att minska byråkrati och säkerställa att resurser går direkt till undervisningen. Vi kan identifiera onödiga eller duplicerade administrativa tjänster och centralisera vissa funktioner.
- Granskning av IT- och digitala system för att identifiera kostsamma plattformar som kan ersättas med mer kostnadseffektiva lösningar.

Utökade resurser för särskilt stöd inom skola

Budgetpost: Särskilt stöd för elever med behov, inklusive fler specialpedagoger och skolpsykologer.

Summa: 1,2 miljoner kronor

Motivering: För att ge alla elever en rättvis chans att lyckas i skolan krävs förstärkta insatser för elever med särskilda behov. Denna satsning på särskilt stöd innebär både fler specialpedagoger och skolpsykologer som kan ge professionellt stöd där det behövs som mest. Med en starkt elevhälsa och närmare kontakt mellan pedagogisk personal och elever skapar vi en tryggare skolmiljö och bättre förutsättningar för inläring och utveckling.

5. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN)

En koppling mellan utbildning och arbetsliv är avgörande för Gotlands utveckling. Sverigedemokraterna Gotland vill stärka yrkesutbildningar, skapa fler praktikmöjligheter och anpassa utbildningarna till näringslivets behov. Med rätt utbildningar som svarar mot efterfrågan på arbetsmarknaden rustar vi Gotlands invånare för framtidens jobb och bygger en starkare regional ekonomi.

Prioriteringar:

- **Stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad:** Gymnasie- och vuxenutbildningen måste förbereda Gotlands unga och vuxna för de krav som finns på arbetsmarknaden. Vi vill se ett ökat samarbete mellan utbildningsanordnare och näringslivet för att säkerställa att utbildningarna leder till anställningsbara kunskaper och färdigheter.
- **Fokus på yrkesutbildningar och vidareutbildning:** Det är avgörande att erbjuda ett brett spektrum av yrkesutbildningar och vidareutbildningar som möter de behov som finns inom Gotlands näringsliv, så att vi får fler kvalificerade arbetare inom områden som bygg, vård och teknik.
- **Flexibla lösningar för vuxenutbildning:** Genom att erbjuda flexibla studiemöjligheter, som distansutbildning och deltidsstudier, kan vi hjälpa fler vuxna att ta steget till vidareutbildning eller omskolning, vilket stärker både individens och Gotlands konkurrenskraft.

Uppdrag:

- **Förbättrad koppling mellan utbildning och arbetsmarknad:** Regiondirektören får i uppdrag att, i samverkan med lokala företag och utbildningsanordnare, utveckla en strategi för att stärka kopplingen mellan gymnasie- och vuxenutbildning och Gotlands arbetsmarknad. Fokus ska ligga på att utbildningarna svarar mot de lokala branschernas behov, med särskild prioritet för yrkesutbildningar.
- **Utökning av arbetsmarknadsförberedande program:** GVN ska ta initiativ till att inleda ett samarbete med lokala företag för att utöka antalet praktikplatser och lärlingsprogram för gymnasieelever, i syfte att skapa en starkare koppling mellan skola och arbetsliv.

Motivering: För att Gotland ska ha en stark och konkurrenskraftig arbetsmarknad behöver vi utbilda framtidens arbetskraft på ett sätt som bättre möter näringslivets behov. Genom samarbete med lokala företag kan vi förbättra övergången från utbildning till arbete och minska ungdomsarbetslösheten.

Besparingar:

- Effektivisera administrationen inom vuxenutbildningen genom att centralisera administrativa funktioner och minska duplicerade arbetsuppgifter.
- Optimera användningen av lokaler genom att se över hur skolor och utbildningscentrum kan användas mer effektivt för att minska kostnaderna för outnyttjade utrymmen.

Arbetsliv och Etablering

Sverigedemokraterna Gotland prioriterar insatser som stärker unga människors möjlighet att snabbt och effektivt etablera sig i arbetslivet. Genom att investera 0,8 miljoner kronor i GVN

arbete med "Arbetsliv och etablering" vill vi säkerställa att ungdomar, oavsett bakgrund, får stöd att hitta sin väg till arbete eller vidare studier. För oss är det särskilt viktigt att minska antalet unga som hamnar utanför både utbildning och arbetsliv – detta är ett växande problem som kräver både förebyggande och konkreta insatser.

Med denna satsning vill vi ge stöd till samordnade insatser mellan skola, arbetsliv och andra viktiga aktörer för att underlätta ungdomars övergång från skolan till arbetsmarknaden. Vi anser också att det är avgörande att skapa en kvalitativ gymnasievalsprocess som utgår från elevernas bästa intresse och arbetsmarknadens behov. Genom projekt som "Matcha kompetensen", där arbetsgivare får hjälp att bredda sin rekrytering i samarbete med Arbetsförmedlingen, kan vi på Gotland skapa en inkluderande och hållbar arbetsmarknad för framtiden.

6. Socialnämnden

Vi i Sverigedemokraterna Gotland vill att alla ska känna trygghet genom livet, oavsett ålder eller livssituation. Genom att investera i äldreomsorgen, stärka insatser för psykisk hälsa och arbeta förebyggande med ungdomar skapar vi ett Gotland där alla får möjlighet att leva ett värdigt och tryggt liv. Sociala insatser ska vara kostnadseffektiva och resultatorienterade för att hjälpa de som verkligen behöver det.

Prioriteringar:

- **Förbättra äldreomsorgen:** Vi vill säkerställa att Gotlands äldre får högkvalitativ vård, där individens behov står i centrum. Detta kräver fler utbildade vårdpersonal och bättre arbetsvillkor.
- **Stärka insatserna för psykisk ohälsa:** Med ökade resurser till missbruksvården och psykiatrien kan vi bättre möta behoven hos personer med beroendeproblematik och psykisk ohälsa.
- **Förebyggande arbete bland unga:** Vi måste öka resurserna till fritidsverksamheter och skolan för att tidigt fånga upp ungdomar som riskerar att hamna i utanförskap eller psykisk ohälsa.

Uppdrag:

- **Utveckling av äldreomsorgen genom mobila team:** Socialnämnden får i uppdrag att inrätta fler mobila team inom äldreomsorgen som kan erbjuda vård i hemmet, vilket minskar trycket på vårdboenden och ökar tryggheten för äldre som bor hemma.
- **Utökade behandlingsplatser för psykisk ohälsa:** Nämnden ska prioritera att utöka antalet platser för behandling av psykisk ohälsa och missbruksproblem, med särskilt fokus på tidiga insatser och individanpassade vårdprogram.

Besparingar:

- Effektivisering av integrationsprojekt med fokus på resultat: Projekt som inte leder till arbete och självförsörjning ska avslutas.
- Minskade kostnader för sociala insatser genom effektivare administration och minskat beroende av konsulter.

7. Hälso- och sjukvårdsnämnden

För oss i Sverigedemokraterna Gotland är tillgången till god vård en grundläggande rättighet. Vi prioriterar kortare väntetider, fler specialistläkare på ön och utökade satsningar på psykisk hälsa. Med dessa åtgärder och genom effektivare vårdprocesser säkerställer vi att vården på Gotland håller hög kvalitet och är tillgänglig för alla.

Prioriteringar:

- **Kortare väntetider och bättre tillgång till specialistvård på Gotland:** Genom att investera i primärvården och rekrytera fler specialistläkare vill vi minska behovet av vårdresor till fastlandet.
- **Stärkta resurser för psykisk hälsa och förebyggande vård:** Vi ser behovet av att öka resurserna till mentalvården, både för vuxna och barn, och att stärka det förebyggande arbetet inom vården.
- **Patientnära vård i slutenvården:** Vården ska ha patienten i fokus och arbeta aktivt med att skapa en trygg miljö, där det friska värnas och inte enbart det sjuka behandlas. Genom att prioritera patientnära insatser, såsom VAK (vård av enskild patient), extra stödinsatser och frigöring av tid för personal att ge ett individuellt bemötande, säkerställer vi en vård som inte bara är säker utan även främjar patientens välbefinnande. Målet är att personalen ska kunna ge både medicinskt och mänskligt stöd till varje individ och stärka den friska sidan hos patienten.

Uppdrag:

- **Öka antalet specialistläkare och förbättra arbetsvillkor:** Nämnden får i uppdrag att rekrytera fler specialistläkare och sjuksköterskor till Gotland genom konkurrenskraftiga löner och bättre arbetsvillkor.
- **Digitalisering av vård:** Öka satsningar på telemedicin och digitala vårdtjänster för att tillgängliggöra specialistvård även för landsbygdsområden.
- **Patientnära insatser i slutenvården:** Nämnden får i uppdrag att utveckla rutiner och arbetsmodeller för att stödja patientnära insatser som VAK och andra individanpassade stödinsatser. Genom att frigöra tid för personalen att inte bara möta det sjuka utan även stödja det friska hos patienterna, stärker vi patientsäkerheten och höjer kvaliteten på vården.

Besparingar:

- **Effektivisera upphandling av medicinsk utrustning och läkemedel:** Minska kostnader genom bättre avtalsvillkor.
- **Färre konsulttjänster:** Omprioritera resurser till vårdpersonal och patientnära insatser, för att säkerställa att budgeten går till direkta vårdinsatser där de gör störst nytta.

Ökat antal behandlingsplatser för psykisk ohälsa

Budgetpost: Utökning av behandlingsplatser och förebyggande stöd för psykisk hälsa.

Summa: 1,5 miljoner kronor

Motivering: Behovet av behandlingsplatser för psykisk ohälsa har ökat markant, och genom att utöka antalet platser kan vi minska köer och ge snabbare hjälp till dem som behöver det. Tidiga insatser och individanpassade vårdprogram bidrar till bättre livskvalitet för patienterna och minskar trycket på andra vårdinstanser. Denna satsning hjälper också till att förebygga mer omfattande vårdbehov i framtiden, vilket gör det till en hållbar investering för Gotland.

Utveckling av digitala vårdtjänster

Budgetpost: Utveckling och utbyggnad av digitala vårdtjänster för att öka tillgängligheten till vård.

Summa: 1 miljon kronor

Motivering: För att möta behovet av en mer flexibel och tillgänglig vård satsar vi på att utöka digitala vårdtjänster. Med telemedicinska lösningar kan Gotlands invånare få snabbare och enklare tillgång till rådgivning och specialistvård, särskilt de som bor på landsbygden eller har begränsade möjligheter att resa. Digitala tjänster förbättrar tillgängligheten och avlastar de fysiska vårdinrättningarna, vilket gör att resurserna kan riktas dit de behövs som mest.

Patientnära vård i slutenvården

Budgetpost: Patientnära insatser och förstärkning av personalstöd i slutenvården

Syfte:

- För att öka patientsäkerheten och säkerställa att varje patient får ett individuellt bemötande utifrån sina behov, skapas en budgetpost för satsningar på patientnära vårdinsatser i slutenvården. Detta inkluderar resurser för VAK-tjänster (vård av enskild patient), extra insatser vid särskilda behov och ett frigörande av tid för personal att bemöta både det sjuka och det friska hos patienten.

Delposter inom budgeten:

1. **VAK-tjänster:** Resurser avsätts för att täcka VAK-tjänster för patienter med behov av ständig tillsyn, särskilt vid psykisk ohälsa eller postoperativa tillstånd.
2. **Extra insatser och stödpersonal:** Utökat stöd för personalens arbete nära patienterna, där extra insatser kan sättas in för patienter med särskilda behov.
3. **Utbildningsinsatser för personal:** Kompetensutveckling för vårdpersonal inom områden som patientsäkerhet, individanpassat bemötande och arbete med att stötta patientens friskfaktorer.

Förväntad effekt:

- Ökad patientsäkerhet och ett mer personcentrerat vårdförhållningssätt.
- Förbättrad personalnöjdhet och minskad arbetsbelastning genom att öka tid för direkt patientbemötande.
- Mätbara förbättringar i patienternas upplevelse av vården, särskilt för de som vistas längre tid inom slutenvården.

8. Tekniska nämnden

Gotlands framtid kräver stabil tillgång till vatten och energi. Sverigedemokraterna Gotland vill bygga en hållbar och pålitlig infrastruktur som kan stödja regionens tillväxt utan att belasta våra naturresurser. Genom effektiva driftprocesser och innovativa lösningar säkerställer vi att Gotlands vatten- och energiförsörjning möter både dagens och framtidens behov.

Prioriteringar:

- **Säkerställa stabil tillgång till vatten och energi:** Gotland måste kunna möta både dagens och framtidens behov av vatten och energi. Det handlar om att säkra en tillförlitlig och kostnadseffektiv försörjning som klarar av tillväxt och samhällsutveckling. Vatten och energi är två av de viktigaste resurserna för Gotlands framtida utveckling.

Uppdrag:

- **Vattenbesparande åtgärder:** Tekniska nämnden får i uppdrag att se över vattenanvändningen i hela regionen, inklusive en analys för modernisering av vattennätet och möjligheter till regnvatteninsamling, särskilt i icke-dricksvattentillämpningar som bevattning.
- **Granskning av externa och interna avtal:** Regiondirektören ges i uppdrag att genomföra en genomgång av externa och interna avtal, särskilt inom teknik, fastighet och leverantörsavtal, för att identifiera potentiella kostnadsbesparingar och effektiviseringar.

Motivering: Externa och interna avtal är en betydande kostnadspost för regionen. Genom en granskning och optimering av dessa avtal kan vi säkerställa att vi får bästa möjliga villkor, minskar onödiga kostnader och frigör resurser för andra prioriterade områden.

Besparingar:

- **Effektiv drift och underhåll:** Genom att optimera drift och underhåll av vatten- och energisystemen kan vi minska kostnader utan att kompromissa med servicen. Smarta upphandlingar och konkurrensutsatta entreprenörer säkerställer bättre pris och kvalitet.

Visby Ishall: Ett Ansvarsfullt Beslut för Framtiden

Sverigedemokraterna på Gotland anser att en ishall i Visby är en viktig resurs för både idrott och gemenskap. Vi ser dock med oro på det ekonomiska läget och de investeringar som krävs för att förverkliga en ny ishall. Att äga och förvalta en sådan byggnad innebär betydande kostnader, och det är vår övertygelse att regionen långsiktigt bör behålla ägarskapet för att säkerställa kontroll över både drift och framtida utveckling.

I nuläget är det emellertid inte ekonomiskt försvarbart att påbörja en investering av denna storlek. Med ett uppskattat pris på över 300 miljoner kronor för en ny ishall ser vi en stor risk för att andra viktiga verksamheter påverkas negativt. Istället för att äventyra regionens ekonomi och åta oss stora lånekostnader väljer vi att prioritera hållbar ekonomisk planering och att säkra nödvändiga kärnverksamheter.

Vidare anser vi att det inte är aktuellt att låna ut pengar till en förening för att uppföra ishallen. En sådan konstruktion innebär risker för regionens ekonomi och kan skapa långsiktiga åtaganden som är svåra att kontrollera. Vi menar att om en ny ishall ska byggas i framtiden bör detta ske under regionens ägande, för att säkerställa långsiktig kontroll och ansvarstagande gentemot skattebetalarna.

Vi föreslår att regionen skjuter upp investeringen tills vi har en stabilare ekonomisk situation. Under tiden bör befintliga resurser användas för att underhålla den nuvarande hallen och säkerställa att verksamheten kan fortsätta på ett tryggt sätt. Vi anser att det är bättre att vänta än att förhastat ett beslut som kan få långvariga ekonomiska konsekvenser för Gotlands invånare.

Sverigedemokraterna på Gotland står fast vid att en ny ishall kan vara aktuell i framtiden när ekonomin tillåter, men att det i nuläget är bäst för regionens ekonomi att avvakta och planera för en hållbar lösning.

PM10 – Mätning och Provtagning för Luftkvalitet

Sverigedemokraterna Gotland anser att god luftkvalitet är en viktig fråga för gotlänningarnas hälsa och välbefinnande. Vi förespråkar därför att 0,9 miljoner kronor avsätts för kontinuerlig provtagning och mätning av PM10-partiklar, vilka påverkar luftkvaliteten och kan ha hälsoeffekter för invånarna. Genom regelbunden övervakning får vi en tydlig bild av luftkvaliteten och en stabil grund för beslut.

När det gäller halkbekämpning anser vi att regionen bör hålla fast vid nuvarande metoder tills ett fullgott alternativ till dagens grusning kan tas fram. Att byta till nya metoder utan noggrant utvärderade fördelar skulle innebära onödiga kostnader och potentiellt försämra effektiviteten i halkbekämpningen. Vi vill därför avvakta med nya insatser tills en väl fungerande och säker lösning kan säkerställas.

9. Miljö- och byggnämnden (MBN)

För att Gotland ska vara en plats där människor både vill och kan bo och arbeta, behöver vi en genomtänkt och flexibel planprocess. Sverigedemokraterna Gotland prioriterar hållbara byggprojekt och säkerhet i tillsynen för att skapa långsiktigt hållbara förutsättningar för såväl boende som näringsliv. Vi vill att Gotland utvecklas i en trygg och kontrollerad takt som bevarar vår unika miljö.

Prioriteringar:

- **Förstärkt planprocess med breddat fokus:** Utöver bostadsutveckling vill vi prioritera en mer omfattande planering som även skapar förutsättningar för inflyttning av arbetsplatser och lokaler. Det är viktigt att Gotland inte bara erbjuder boendemöjligheter, utan också attraktiva förutsättningar för näringslivet och arbetsplatser att etablera sig här.
- **Avgiftsfinansierad tillsyn med fokus på säkerhet:** Vi vill stärka tillsynen av bygg- och miljöfrågor, särskilt i de områden där säkerheten står på spel. Genom att prioritera tillsynen av byggnader och verksamheter som finansieras genom avgifter, kan vi säkerställa en hög nivå av säkerhet för både arbetsplatser och bostäder.

Uppdrag:

- **Utveckling av planprocessen för ekonomisk tillväxt:** MBN får i uppdrag att skapa bättre förutsättningar för arbetsplatser och lokaler att etableras, särskilt i områden där det finns potential för ekonomisk tillväxt och samhällsnytta.
- **Stärkta tillsynsinsatser inom bygg och miljö:** Nämnden ska genomföra en översyn för att säkerställa att tillsynen fokuserar på säkerhet och efterlevnad av lagar i byggsektorn och miljö känsliga verksamheter, särskilt med avgiftsfinansiering för att garantera hög säkerhetsstandard.

Besparingar:

- Effektivisera tillstånds- och byggprocesserna för att minska byråkratin och säkerställa att projekten hanteras snabbare, vilket sparar både tid och pengar för kommunen och byggsektorn.
- Reducera onödiga projekt och fokusera resurserna på initiativ som bidrar till långsiktig hållbarhet och ekonomisk nytta för Gotland.

10. Kultur- och fritidsberedningen

Ett rikt kultur- och fritidsliv skapar gemenskap och stärker folkhälsan. Sverigedemokraterna Gotland vill att alla, oavsett var på ön man bor, ska ha tillgång till meningsfulla fritidsaktiviteter. Genom att satsa på ungdomsidrott, stödja lokala kulturprojekt och bevara Gotlands kulturarv bygger vi en social och kulturell grund för framtida generationer.

Prioriteringar:

- Stöd till ungdomsidrott och kulturverksamheter: Vi vill öka tillgängligheten till fritidsaktiviteter för ungdomar, särskilt i glesbygden, för att stärka gemenskapen och främja hälsa.
- Bevarande och utveckling av Gotlands kulturarv: Vi vill fortsätta att stödja Gotlands unika historiska platser, men också främja nutida kulturprojekt som engagerar både gotlänningar och besökare.

Uppdrag:

- **Utökat stöd för ungdomsidrott i glesbygden:** Kultur- och fritidsberedningen får i uppdrag att utforma ett stödprogram specifikt riktat mot ungdomsidrott i Gotlands glesbygdsområden. Målet är att skapa möjligheter för ungdomar att delta i organiserade aktiviteter nära sina hem.
- **Effektiviserad drift av badhuset:** Då badhusprojektet redan är beslutat, ska beredningen fokusera på att säkerställa en kostnadseffektiv drift, inklusive att undersöka möjliga externa finansieringsalternativ för att minska den långsiktiga belastningen på regionens budget.

Besparingar:

- Granskning av alla kulturprojekt för att säkerställa att de har bred nytta och är ekonomiskt hållbara. Projekt som inte når upp till dessa kriterier kommer att omprövas eller avslutas.

11. Sammanfattning

Sverigedemokraterna Gotlands budget för 2025 bygger på principen om hållbarhet och ansvar. Vi fokuserar på att stärka Gotlands välfärd och infrastruktur samtidigt som vi genomför strategiska besparingar för att säkerställa att skattepengarna används effektivt. Genom att investera i utbildning, vård, kultur och infrastruktur vill vi skapa en hållbar framtid för Gotland, där varje invånare får tillgång till de tjänster de behöver och där våra gemensamma resurser används på ett ansvarsfullt sätt.

12. Driftbudget 2025 för Sverigedemokraterna Gotland

Ramtillskott (mnkr)

Personalkostnadskompensering

Avser	Belopp, mnkr
Generell personalkostnadskompensering 3,35 %	140,0

Resursfördelningsmodeller

Avser	Belopp, mnkr
Resursfördelningsmodell BUN	-9,8
Resursfördelningsmodell GVN	11,8
Resursfördelningsmodell SON	27,2
Resursfördelningsmodell HSN	54,0
Summa resursfördelningsmodell	83,2

Externa avtal och interna prisjusteringar

Avser	Belopp, mnkr
Externa avtal	59,7
Interna priser regionstyrelseförvaltningen	9,5
Interna priser teknisk förvaltning	7,0
Förändring internhyra	23,4
Summa externa avtal och interna priser	99,6

Riktade tillskott

Avser	Belopp, mnkr
Samordning och utveckling bemanningsfrågor (RS/HR)	1,5
Säkerhet och IT-satsningar (RS)	4,0
IOP och permanentande av Fritidsbanken (RS)	1,5
Luftkvalitet PM10 (TN)	0,9
Exploateringsprojekt (MBN/TN)	7,7
Nya Alléskolan och Väskinde förskola, drift (BUN)	3,9

Anpassad skola, förstärkning (BUN)	4,9
Ökade resurser små skolor (BUN)	5,7
Utökade resurser för särskilt stöd inom skola (BUN)	1,2
Arbetsliv och Etablering (GVN)	0,8
Ungdomssatsning i samverkan (GVN)	2,5
Behandlingsplatser för psykisk ohälsa (HSN)	1,5
Patientnära insatser och förstärkning av personalstöd i slutenvården (HSN)	3,0
Digitala vårdtjänster och telemedicin (HSN)	1,0
Förebyggande program för ungas psykiska hälsa (SON)	0,8
Skyddat boende (SON)	2,0
Social insatsgrupp (SON)	2,0
LSS (SON)	46,0

Effektiviseringar och justeringar

Avser	Belopp, mnkr
1,0 % effektivisering	-70,0
Reavinster	-20,0

Sammanfattning

Avser	Belopp, mnkr
Summa ramtillskott	0,9
Resultat före beredning enl. skatteprognos oktober	59
Avsatt för ramtillskott i resultatplanen	22
Budgeterat resultat 2025	80

Budget för Region Gotland 2025

Vänsterpartiets budgetförslag i ord

- ✓ **Staten måste finansiera ökostnaderna i sjukvården**
- ✓ **Satsa på barn och unga**
- ✓ **Välfärden, klimatet, kulturen**

– *Gotlänningarna kan inte själva bära de stora extrakostnaderna för att vi är en ö och den absolut minsta sjukvårdshuvudmannen. Vi har kommit till vägs ände. Det går inte att fortsätta ta pengar från skola och förskola och omsorg för att betala för sjukvården. Regeringen och SD måste ta sitt ansvar. Staten måste agera för en likvärdig vård i hela landet – även på Gotland, säger Saga Carlgren Vänsterpartiets gruppledare och oppositionsråd.*

Vänsterpartiet Gotland
Österväg 5, 621 45 VISBY
Telefon: 0498-26 99 08
saga.carlgren@gotland.se
gotland.vansterpartiet.se

Inledning

Region Gotlands ekonomi är mycket sårbar. De senaste åren har underskotten i verksamheterna ökat och prognosen för helåret 2024 visar på alarmerande -264 miljoner. Under många år har besparingsprogrammen avlöst varandra och många miljoner kronor har genom åren flyttats från skola, förskola, omsorg om personer med funktionshinder, äldreomsorg, kultur och fritid för att finansiera den sjukvård vi så väl behöver på Gotland. Vi måste ha långt mycket mer vård på Gotland för att vi är en ö utan fast förbindelse med fastlandet än vi skulle ha haft om Gotland var en region/kommun på fastlandet. Det kostar pengar. Flera hundra miljoner varje år. Det är orimligt att gotlänningarna själva ska stå för den merkostnaden. Staten måste ta ansvar för att det även fortsättningsvis ska gå att bo och leva på Gotland med likvärdig och god vård. Det kan inte vara barnen i förskolan och skolan som ska betala genom sämre verksamhet. Om gotlänningarna själva ska betala för sjukvårdens merkostnader på grund av öläget så krävs det stora kommunala skattehöjningar de kommande åren. För att täcka underskottet för i år skulle det krävas att skatten höjdes med runt 1 krona (1 kronas skattehöjning innebär ungefär 150 miljoner i intäkt för Region Gotland) och det skulle inte täcka behoven i längden utan nya skattehöjningar i samma skala skulle krävas varje år. Det blir inte rimligt och mycket ojämnt för gotlänningarna i förhållande till andra. Idag ligger kommunal/regional skatt för gotlänningarna på 33,60kr per intjänad hundralapp. Det är inte högst i landet men skulle vi höja skatten tillräckligt för att betala merkostnaderna för sjukvården skulle vi snabbt klättra om och förbi de kommuner som har högst kommunalskatt. Medelinkomsterna på Gotland är relativt låga och skattehöjningar i den skalan skulle bli svåra att klara för många gotlänningar. Om staten inte kliver in och tar ansvar för merkostnaderna för den gotländska sjukvården och istället fortsätter sänka skatter för de med mycket höga löner, blir effekten en direkt omfördelning av pengar från gotlänningar med relativt låga löner till de allra rikaste i landet. Det är oacceptabelt.

En välfärd att lita på kräver mer statlig finansiering

Politiken i ett land behöver hänga ihop, från det statliga till det regionala och kommunala. I den ekonomiska kris vi fortfarande befinner oss i hade staten behövt ta ett större ansvar för att undvika en välfärdskris. Enligt SKR saknas 28 miljarder i regioner och kommuner 2024. Vänsterpartiet är det enda parti som i sin budgetmotion i riksdagen faktiskt tar höjd för det och dessutom avsätter medel för att utveckla välfärden. Vänsterpartiets riksdagsbudget skulle gett runt 200 miljoner mer än regeringen till gotländsk välfärd 2025.

Sluta spara på personalen

I styrets budget finns ett besparingsbeting på 70 miljoner. De är tänkta att sparas genom effektiviseringar inom personal, inköp, IT och lokaler. Vänsterpartiet anser att det är helt orealistiskt och riskerar dessutom att slå hårt mot vår viktigaste resurs, medarbetarna. Vår bild är att det går att göra effektiviseringar när det gäller lokaler, IT och inköp. Att snabbt göra stora förändringar inom personalområdet som sparar en stor andel av 70 miljoner tror vi däremot skulle kräva uppsägningar eller väsentligt sämre personalpolitik. Det riskerar att få motsatt effekt och istället bli dyrt. När Region Gotland är en god arbetsgivare som tar vara på medarbetarnas kompetens och engagemang och främjar hälsa så blir verksamheterna bättre, medarbetarna friskare och det blir lättare att både rekrytera och behålla personal. Det är långsiktigt mycket bättre för verksamheterna och även mer ekonomiskt. För att trivas på jobbet så behöver man känna sig delaktig i utvecklingen av verksamheten. När man får vara med och skapa blir man engagerad och är man engagerad så trivs man. Det är också viktigt att man som anställd i Region Gotland kan få ihop livspusslet. Det ska fungera att jobba i Region Gotland även om du är ensamstående förälder exempelvis. Därför är det viktigt att man har hållbara scheman både för verksamheten och personalen. Det måste exempelvis finnas ordentligt med tid för återhämtning i schemat när man jobbar på scheman med både kvällar, nätter och dagar så kallade rotationsscheman. Lyckas man med detta så minskar korttidsfrånvaron. Det är bra för ekonomin också. I praktiken är risken stor att en så stor besparing som styret föreslår måste genomföras som rena försämringar för gotlänningarna. Barn och elever i förskola och skola, omsorgstagare, äldre, patienter får betala genom sämre verksamhet.

Vänsterpartiets förslag:

- Stryk majoritetens besparing på 70 miljoner
- Spara 20 miljoner på lokaler, IT och inköp

Det finns inte pengar till en ny ishall

Det behövs en ny ishall i Visby. Den gamla är sliten och dålig. Tyvärr är den ekonomiska situationen för Region Gotland i ett allvarligt läge och pengarna som krävs för investeringen och senare för driften finns inte just nu. Det krävs en regeringspolitik som faktiskt ger regioner och kommuner rimliga ekonomiska förutsättningar och ett särskilt ötillägg till Gotland för att komma tillrätta med ekonomin. Först då går det att genomföra ett bygge av en ny ishall. Tyvärr riskerar majoritetens beslut att gå vidare med planerna ändå att underminera hela det

arbete som pågår med att få regering och riksdag att förstå Gotlands ekonomiska och strukturella situation.

Det vore även mer rimligt att skattebetalarnas pengar används till att bygga en ishall som Region Gotland sedan också äger.

Vänsterpartiets förslag:

– arbetet med en ny ishall i Visby pausas med hänvisning till den ekonomiska situationen.

Satsa på barn och unga

Gotland har alla möjligheter att vara en bra och trygg plats för barn och unga. Men det kräver att vi lägger resurser på det som bygger trygga barn. En bra förskola med lagom stora barngrupper där barn kan leka, växa och lära tillsammans och med stöd av kompetenta vuxna. En bra skola för alla barn på Gotland med god tillgång till elevhälsa och stöd för de olika behov barn har. Vi behöver fler trygga vuxna i skolan och större möjlighet att anpassa skolan exempelvis för elever med olika typer av NPF-diagnoser. Det kräver mer resurser. Just nu minskar elevantalet. Det är en utmaning att anpassa skolorganisationen på ett klokt sätt utifrån det. Det kräver också resurser. Med en annan politik på nationell nivå för att välkomna människor till Sverige och Gotland istället för att stänga gränserna kan ändra på vår befolkningsutveckling och elevantalet kan vända upp igen. Att kunna möta de olika behov som barn och unga har på ett sätt som blir utvecklande för varje barn kräver, förutom fler vuxna i skolan, även ständig kunskapspåfyllnad. Därför är det viktigt att också möjliggöra för mer kompetensutveckling för medarbetare inom utbildningssektorn. Förebyggande verksamheter som ger stöd till föräldrar i sitt föräldraskap ger tryggare barn.

Vänsterpartiets förslag:

- 10 miljoner mer till grundskola inklusive anpassad skola
- 4 miljoner mer till förskolan för mindre barngrupper
- 4,9 miljoner till anpassad skola
- 3,9 miljoner till driften av nya Alléskolan och förskolan i Väskinde
- 5,7 miljoner till ökade resurser för små skolor
- 1 miljon kompetensförsörjning och vidareutbildning inom BUN/GVN
- 2 miljoner till Wisbygymnasiet
- 1,5 miljoner till mobila familjecentraler på landsbygden

Satsa på meningsfull fritid, kultur och folkbildning

Ett samhälle där människor känner mening, samhörighet och där man är fri att utvecklas och göra det man tycker om är ett bättre samhälle. Det är när vi har något vi brinner för och får chansen att utvecklas tillsammans med andra som det verkligen kan hända saker. Ett samhälle utan konst och ett rikt kulturliv skulle vara ett fattigare samhälle. Tyvärr har regeringen inlett ett omfattande nedskärningsprojekt inom stöden till kultur och folkbildning. Det måste Region Gotland orka motverka. Vi behöver en stark och stabil folkhögskola i både Hemse och Fårösund. Vi behöver se till att de gotländska studieförbunden kan utvecklas och fortsätta samla människor. Idrotten behöver rimliga förutsättningar att utvecklas även på landsbygden.

Vänsterpartiets förslag:

- 1,5 miljoner för att permanenta Fritidsbanken
- 0,5 miljoner för ökat stöd till studieförbunden
- 2,5 miljoner för ny ungdomsverksamhet i norra Visby
- 1,5 miljoner till Gotlands folkhögskola
- 1,3 miljoner till ökad stödgivning inom kultur och fritid

Satsa på social hållbarhet

Som samhälle har vi ett ansvar att fånga upp människor när de faller och som medborgare ska vi kunna lita på att samhället finns där som stöd i våra svåraste stunder. Det bästa är förstås när det går att förebygga att de värsta sakerna händer. Valfärden är i sig förebyggande men också omhändertagande. Samtidigt finns det saker som det offentliga inte klarar på egen hand. Ett exempel på det är kvinnojourverksamhet. Våld är ett omfattande samhällsproblem och en stor del av våldet utförs av en man mot en kvinna som har eller har haft en nära relation med förövaren. I stödet för utsatta kvinnor och barn är ideella kvinnojouurer ovärderliga. Därför vill vi att man går vidare och tecknar en IOP (ideellt offentligt partnerskap) mellan Region Gotland och kvinnojouren Amanda. Region Gotland har länge arbetat i en IOP tillsammans med Röda korset när det gäller stöd till flyktingar, nya gotlänningar och papperslösa. Det arbetet vill vi fortsätta.

Vänsterpartiets förslag:

- 200 tusen för att teckna en IOP med kvinnojouren Amanda
- 1,3 miljoner för fortsatt IOP med Röda korset
- 2 miljoner för utveckling av skyddat boende
- 2 miljoner social insatsgrupp

Tandvård för gotlänningarna

Det är med stor oro vi följt utvecklingen av tandvårdskrisen på Gotland. Bristen på tandläkare är stor och detta har tvingat fram ett stopp för tandvård för vuxna på Gotland. Nästa steg i krisen är en paus av Folktandvården både i Roma och i Slite. Gotlänningar erbjuds tandvård i Nynäshamn som alternativ och frustrationen över dyra resor för att få tillgång till rätt tandvård är stor. Något måste göras åt detta. Vi föreslår insatser för att locka tandläkare till Gotland omgående samt möjlighet för ersättning för de som drabbas av stora merkostnader för att tandvård inte erbjuds på Gotland.

Vänsterpartiets förslag:

– 1 miljon för rekrytering av tandläkare samt ersättning för merkostnader för gotlänningar

LSS

LSS är en rättighetslag som syftar till att personer med vissa typer av funktionsnedsättningar ska kunna vara delaktiga i samhället på samma villkor som andra. Region Gotland har ett antal olika typer av stöd som ryms inom lagen; serviceboende, daglig verksamhet, personlig assistans med mera. Under de senaste åren har Region Gotlands LSS-verksamhet redovisat större och större underskott mot budget samtidigt visar kostnadsjämförelser att verksamheten är billigare än andra motsvarande i landet. Det visar att verksamheten är underfinansierad. Det blir en ohållbar situation i längden eftersom det dels utarmar en redan anorektisk verksamhet när man försöker minska kostnaderna ytterligare och dels belastar andra verksamheter inom socialnämndens område. Det riskerar att göra livet sämre för de som är i behov av det offentligas stöd och kan få stora konsekvenser för både samhälle och individ.

Vänsterpartiets förslag:

– 40 miljoner till LSS

Satsa på kollektivtrafik och minskade utsläpp

Klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Det är väsentligt att Region Gotlands arbete med att minska sina utsläpp fortsätter i rask takt. Ett avgörande område är våra resor. Förutom att färjetrafiken måste ställas om till fartyg med förnybara och rena drivmedel så måste vi också ändra våra resvanor när vi reser på Gotland. Vi måste byta ut många av de bilresor vi gör idag mot alternativ som inte släpper ut koldioxid. Gång och cykel behöver öka där det är möjligt. Det bör Region Gotland

främja. Vi är positiva till införandet av förmånscyklar. Det är bra politik att underlätta för medarbetarna i Region Gotland att välja bort bilen. Mer kollektivtrafikåkande är också helt avgörande. Det kräver att kollektivtrafiken blir bättre. Bättre turer exempelvis i Visby och tätare turer mellan våra större orter kommer att bli viktigt. Men en väldigt viktig fråga är också priserna för att åka. Vi i Vänsterpartiet vill återinföra bussiga kortet (fria resor för barn tom 19 år) i Visby och sänka priserna på månadskorten. Så att fler kan göra bussen till en del av sitt vardagsresande. Och så att alla unga kan ta bussen till sina aktiviteter. En bra kollektivtrafik och god tillgång till särskild kollektivtrafik (färdtjänst m.m.) är också en viktig tillgänglighetsfråga.

Vänsterpartiets förslag:

- 1,5 miljoner för sänkta priser i kollektivtrafiken och bussiga kortet i Visby.
- 5 miljoner för särskild kollektivtrafik
- 1 miljon för bättre luftkvalitet (PM10)

Driftbudget 2025, ramtillskott (mnkr)		
	Avser	Belopp, mnkr
	Personalkostnadskompensation	
	Generell personalkostnadskompensation 3,35 %	140,0
	Summa personalkostnadskompensation	140,0
	Resursfördelningsmodeller	
	Resursfördelningsmodell BUN	-9,8
	Resursfördelningsmodell GVN	11,8
	Resursfördelningsmodell SON	27,2
	Resursfördelningsmodell HSN	54,0
	Summa resursfördelningsmodell	83,2
	Externa avtal och interna prishöjningar	
	Externa avtal	59,7
	Interna priser regionstyrelseförvaltningen	9,5
	Interna priser teknikförvaltningen (försörjningsavdelningen)	7,0
	Förändring internhyra	23,4
	Summa externa avtal och interna priser	99,6
	Riktade tillskott	
	Nämnd	
RSF	IOP-avtal med Kvinnojouren Amanda	0,2
RS Samordnin	Mobila familjecentraler landsbygden	1,5
RSF	IOP-avtal med Röda Korset Gotland	1,3
RSF	Kultur och hälsa - ofrivillig ensamhet	0,7
RSF	Fritidsbanken	1,5
RSF	Studieförbunden	0,5
RS/RSF	Stödgivning kultur	1,0
RS/RSF	Stödgivning fritid	0,3
TN	Luftkvalitet PM10	1,0
TN	Sänkta biljettpriser kollektivtrafik	1,5
TN	Särskild kollektivtrafik	5,0
MBN/TN	Exploateringsprojekt	7,7
BUN	Nya Alléskolan och Väskinde förskola, drift	3,9
BUN	Anpassad skola, förstärkning	4,9
BUN	Ökade resurser små skolor	5,7
BUN	Grundskola och anpassad skola	10,0
BUN	Förskola mindre barngrupper	4,0
BUN/GVN	Kompetensförsörjning, vidareutbildning	1,0
GVN	Ungdomssatsning norra Visby	2,5
GVN	Wisbygymnasiet	2,0
GVN	Folkhögskolan	1,5
SON	Skyddat boende	2,0
SON	Social insatsgrupp	2,0
SON	LSS	40,0
HSN	Underlätta tandvård för gotlänningar	1,0
	Effektivisering lokaler och IT	-20,0
	Reavinster	-20,0
	Summa ramtillskott	62,7
	Resultat före beredning enl. skatteprognos oktober	59
	Avsatt för ramtillskott i resultatplanen	22
	Budgeterat resultat 2025	18

Gotland kan inte vänta

En grön budget för Region Gotland 2025

För klimatet, utbildningen och välfärden

En hållbar grön budget för 2025

Gotland har nu sedan två år styrts av en hittills oprövad koalition av vänster och höger, det vill säga Socialdemokrater och Moderater (S&M). Under den perioden har konjunkturen haft en nedgång och jordens temperatur en fortsatt farlig uppgång. Med en högerregering i riksdagen har effekterna av såväl konjunkturen som klimatkrisen förvärrats eftersom regeringen hellre ger skattesänkningar till de som har bäst ekonomi och samtidigt har genomfört åtgärder som förvärrar Sveriges utsläpp och klimatpåverkan. Regeringen har dessutom misslyckats med att stoppa överfisket i Östersjön och utlovar enorma stöd till kärnkraftsindustrin.

Majoriteten i regionen har tyvärr också misslyckats med att vidta kraftfulla åtgärder mot de ekonomiska och miljörelaterade utmaningarna. De stora ekonomiska utmaningarna inom sjukvården skyller man på regeringen för och vidtar inga åtgärder alls för att ge sjukvården en rimligare budget, trots att man har ansvaret för den. Inom den kommunala sektorn gör majoriteten besparingar som drabbar såväl klimatet, miljön och Gotlands landsbygd, bland annat genom stora minskningar av öppettider på landsbygdens återvinningscentraler. Och mitt i alla andra utmaningar som regionen står inför så vill nu majoriteten låna ut enorma belopp till en elitsatsning på ishockey, dessutom på tvivelaktig laggrund. Att majoriteten dessutom tar stora miljöpåverkande beslut om kalkbrytning och om budget med en bristfällig ärendehantering och förankring gör inte saken bättre.

Miljöpartiet ser i stora delar en annan verklighet än vad Socialdemokrater och Moderater gör. Vi ser ett Gotland där de små föreningarna kämpar med att få till bra verksamheter på landsbygden, vi ser en verklighet där gotlänningarna vill göra rätt i förhållande till miljön men hindras av politiska beslut, vi ser en verklighet där gotlänningarna behöver dricksvatten i god mängd och av bra kvalitet men där detta vatten utmanas av de stora kalkföretagen som vill göra Gotland till en än mer ihålig schweizerost. Vi ser stora klimatutmaningar som måste hanteras bättre och vi ser en vardag på Gotland där regionens verksamheter kämpar i motvind och inte får nödvändiga tillskott för att utvecklas på sätt som gagnar dem de är till för, dvs gotlänningarna.

Mot bakgrund av vår syn på Gotlands situation och verklighet så har vi komponerat en budget som ger de flesta verksamheter möjlighet till utveckling av vad vi ser som viktiga faktorer för att inge lite mod och möjlighet att lyfta blicken mot framtiden. Ett flertal av våra satsningar är att verksamheterna skall få full ersättning för de kostnader de bevisligen behöver medel till, som kapitalkostnader på investeringar. Om man som majoriteten underlåter att skjuta till budget för dessa så går det obönhörligen ut över verksamheten som då får göra neddragningar. Vi skjuter också till medel för lagstyrda verksamheter inom omsorg och samhällsbetalda resor som annars skulle behöva göra smärtsamma nedskärningar alternativt ständigt dra över sin budget.

Miljöpartiet satsar också, i motsats till majoriteten, på kultur och fritid vilket är två områden som särskilt har blivit drabbade av regeringens neddragningar. Vi tror att en effektivisering på 1% är orimlig för de flesta verksamheter att hantera men menar ändå att alla verksamheter ständigt behöver ha en morot att jobba med effektiviseringsprojekt, därför har vi ett lägre mål här.

För att finansiera våra satsningar och ändå ha ett positivt ekonomiskt resultat på 35 miljoner kronor att avsätta till regionens reserver så vill Miljöpartiet höja skatten med 25 öre. Gotland ligger idag i mitten av skattelistan vilket är orimligt för att klara välfärden på ön. Miljöpartiet menar att vi som politiskt parti måste ta ansvar för Gotlands välfärd idag, vi kan inte fromt hoppas på att staten skall hjälpa oss. På detta sätt vill Miljöpartiet se till att Region Gotland har en budget som är hållbar både ekonomiskt, socialt och ekologiskt.

Klimat och miljö

För miljöpartiet är det en självklarhet att Region Gotland ska ta ansvar både för att minska utsläpp och arbeta aktivt för att rusta det gotländska samhället inför klimatförändringarnas konsekvenser. Inom region Gotland har framför allt Regionstyrelseförvaltningen och Tekniska förvaltningen begärt medel för att kunna arbeta mer kraftfullt med dessa frågor.

Kollektivtrafiken

Som ett led i att minska klimatutsläppen behöver fler gotlänningar ha rimliga möjligheter att resa kollektivt. Vi ser därför till att tekniska nämnden kan täcka kapitalkostnaderna för utbyggnad av stadslinjenätet och investeringar i nya hållplatser.

Cementindustrin

Under året som gått har Region Gotland hanterat ansökningar om tillstånd för utökad täktverksamhet i Klinthagen och täkterna runt File Hajdar. Under lång tid har handläggningen av dessa ärenden varit mycket bristfällig. De har behandlats slumpartat, för snävt i perspektiven och utan tillräcklig kvalitet. Det behöver ske en förändring. Region Gotland ansvarar för den regionala utvecklingen enligt lag. Cementindustrin är vår enskilt största industri som har stor påverkan på samhället. Region Gotland behöver arbeta med cementindustrins konsekvenser ur ett mycket bredare perspektiv än vad som gjorts hittills.

Kalkindustrin har stor påverkan på vårt grund- och dricksvatten. Region Gotland behöver bli bättre på att bevaka dessa frågor särskilt. Vatten är vårt viktigaste livsmedel och avgörande för livsbetingelserna för djur och växter.

Vi vill satsa 1 miljon kronor på att förbättra arbetet med täkt- och vattenfrågor.

Den 27 september 2023 gav regionstyrelsen Regiondirektören i uppdrag att säkerställa att det finns en organisation för samt tas fram analys kring vad 30-årig brytning kan innebära för Gotland utifrån samtliga mål i vår Regionala Utvecklingsstrategi (RS § 302). Någon sådan organisation är uppenbart ännu inte på plats, och det senaste beskedet från förvaltningen var att detta uppdrag fått stå tillbaka till förmån för andra. Vi vill därför ge regiondirektören i uppdrag

att senast januari 2025 presentera för regionstyrelsen hur uppdraget från den 27 september 2023 fullföljts.

att förbättra och säkra politisk förankring i ärendehanteringen kring kalktäktsansökningarna, så att regionen kan avge mer heltäckande svar på myndigheters begäran om regionens synpunkter.

Klimatanpassning

Region Gotland antog en Klimatanpassningsplan 23 oktober 2023 (RF § 174). Det är bra, men planen behöver revideras och omfatta hela Gotland och klimatkonsekvenserna av värmebölja och torka - som inte innefattas av planen idag. Regionfullmäktige har gett ett sådant uppdrag, men av någon anledning har arbetet försenats. Vi har efter att planen antogs också sett att längre perioder av ihållande regn har orsakat problem för dricksvattenförsörjningen.

Vi menar att det är en absolut nödvändighet att Region Gotland prioriterar revideringen av Klimatanpassningsplanen så att vi säkerställer att de klimatanpassningsåtgärder som görs sker på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt. Vi vill därför ge Regiondirektören i uppdrag

att snarast påbörja arbetet med att revidera Klimatanpassningsplanen så att den omfattar hela Gotland, konsekvenserna av värmebölja och torka samt konsekvenserna av ihållande regn under längre perioder.

Ren luft

Längs Norra Hansegatan i Visby är luften sedan länge smutsigast i landet. Det är oacceptabelt och innebär allvarliga hälsorisker. Åtgärder har börjat vidtas och det är nu viktigt att det inte slås av på takten. Åtgärdsprogram har tagits fram, men det krävs resurser för att genomföra det. Vi skjuter till de medel som teknikförvaltningen bedömt behövs för detta arbete. Hittills har mätningar endast gjorts i Visby, men luftkvaliteten behöver mätas även i andra tätorter.

Luftkvaliteten i Slite är inte godtagbar vilket boende rapporterat om under året. Det saknas regelbundna mätningar av PM10-halter i luften där. Regiondirektören får därför i uppdrag

att säkerställa regelbundna mätningar av luftkvaliteten (PM10) i Slite och andra tätorter.

Miljöpartiet vill därför bevilja följande tillskott

Regionstyrelseförvaltningen:

- 1,0 mnkr till arbetet med täkt och vattenfrågor
- 0,3 mnkr för länsplanen för transportinfrastruktur
- 0,2 mnkr för systematisering av klimatomställningsarbetet

Tekniska förvaltningen:

- 0,8 mnkr för att klara kapitalkostnaderna för satsningen på nytt stadsbusslinjenät som startar under 2025
- 1,5 mnkr för mätning och provtagning av luftkvaliteten i Visby och utökat till Slite (PM10)

Satsningar på skolan

Elevantalet har under 2023 och 2024 minskat mer än prognostiserat, vilket förstås innebära minskade resurser. Gotland har idag en skolorganisation med många små skolor, det är en viktig del i att skapa förutsättningar för att bo och leva på hela Gotland. Vi vill därför satsa särskilt på skolan och skjuta till medel som krävs för att alla gotländska barn så långt möjligt ska få en likvärdig skolgång.

Barn har olika behov och behöver olika förutsättningar för sitt lärande. Vi anser att det är viktigt att varje elev får en så bra lärmiljö som möjligt. Antalet elever med behov av anpassad skola ökar. Vi ser att det är viktigt för varje elev och för hela det gotländska samhället att möta dem behoven.

Psykisk ohälsa bland unga ökar i hela landet, Gotland är inget undantag. Enligt forskning är fysiskt aktivitet gynnsamt för såväl den fysiska som psykiska hälsan. Elevhälsan har under 2022–2023 drivit ett projekt med fysioterapeut för att arbeta hälsofrämjande. Detta har gett goda resultat och vi ser att det är viktigt att denna funktion blir en permanent del av elevhälsan.

Det har under året skett en del förändringar av skolans lokaler vilket inneburit oväntade driftskostnader som inte kan undvikas. Vi ser att det är viktigt att skolan kompenseras för detta, i annat fall kommer pengarna att i stället behöva tas från verksamheten. Det är inte rimligt.

Totalt vill vi skjuta till 32,9 miljoner kronor till skola och förskola, vilket är mer än dubbelt så mycket som S&M. Det gör vi för att en fungerande förskola och skola är viktigt för varje barn och hela samhället, idag och i framtiden.

Vuxenutbildning

Lärande sker genom hela livet. Genom utbildning och bildning stärker vi hela samhället och ser till att fler kan bidra mer till vår gemensamma välfärd. Inom det här området spelar vuxenutbildningen en viktig roll, bland annat i sitt arbete att matcha utbildning med arbetsmarknadens behov. Vi skjuter därför till 2,9 miljoner till Folkhögskola och vuxenutbildning. S&M har valt att inte skjuta till några medel alls till dessa verksamheter.

Miljöpartiet vill därför bevilja följande tillskott

Barn och utbildningsförvaltningen:

- 4 mnkr till Förskola, höjning grundbelopp o ledningsstöd
- 13,7 mnkr till Grundskola inkl anpassad skola, särskild insatsgrupp mm
- 0,7 mnkr till barn- och elevhälsan, fysioterapeut
- 3,9 mnkr för Driftkonsekvenser för nya lokaler (vilket annars går ut över verksamheten)
- 4,9 mnkr för anpassad skola
- 5,7 mnkr i ökade resurser små skolor

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen:

- 2 mnkr i förstärkning till vuxenutbildningen
- 0,9 mnkr i förstärkning till Folkhögskolan
- 2,5 mnkr till ungdomssatsning i samverkan

Kultur och fritid

Miljöpartiet vill se en extra satsning på kultur- och fritidsområdet för hela Gotland. En stark kulturell och kreativ näring är av avgörande betydelse inte bara för gotlänningars eget välbefinnande utan även för öns varumärke. Att satsa på kultur och fritid är särskilt viktigt i ekonomiskt tuffa tider, inte minst när regeringen minskar sitt stöd på ett katastrofalt sätt.

Vi ser det därför som väsentligt, att redan under 2025, påbörja projekteringen av den Kultur- och Fritidsnämnd som regionstyrelsen den 26 oktober 2022 (RS §345) uppdrog Regionstyrelseförvaltningen att förbereda införandet av – från den 1 januari 2024.

Miljöpartiet vill därför bevilja Regionstyrelseförvaltningen följande tillskott:

- 1,5 mnkr till extra kulturstöd
- 0,8 mnkr till extra fritidsstöd
- 1,5 mnkr till IOP och permanentande av Fritidsbanken
- 0,7 mnkr till samordnare av kultur & hälsa

Landsbygden

Landsbygden på Gotland får proportionellt sett en för liten del av regionens budget, såväl vad gäller investeringar som driftsbudget. De mindre tätorterna får mindre del av olika satsningar, återvinningscentraler som stängs, tandläkarmottagningar som stängs är bara några av många exempel. Miljöpartiet vill ändra på detta och förutom att återställa öppettiderna på återvinningscentralerna på landsbygden, ge strukturbidrag till landsbygdsskolorna och öka stödet till Slite ishall så vill vi även bevilja följande äskande av Tekniska förvaltningen:

- 1 mnkr till ökat stöd för enskilda vägar på landsbygden
- 8 mnkr till särskild kollektivtrafik

Vi ger också ett uppdrag till regiondirektören att ta fram en landsbygdsstrategi, vilken bland annat ska ge svar på hur Gotlands olika utvecklingsbolag kan stödjas och exempelvis på hur belysningen i mindre orter kan bevaras om de hotas av borttagning.

Vården

Sjuk- och hälsovården på Gotland brottas med stora utmaningar och det blir allt svårare för många gotlänningar att få sjukvård och tandvård när man behöver det. Det behövs egentligen mycket stora tillskott från staten till den gotländska sjukvården och sådana diskussioner pågår om än med klena resultat hittills. Miljöpartiet menar att vi som politiska partier inte kan låta bli att ge sjukvården medel för utveckling och kostnadsökningar i väntan på att regeringen kommer till insikt (vilket kan dröja länge, om ens någonsin).

För att ge förvaltningen åtminstone ett minimum av medel till viktig utveckling vill vi säkerställa att regionen snarast får ett ändamålsenligt journalsystem för att bättre än idag säkerställa patientsäkerhet samt kvalitet och effektivitet i vårdarbetet. Vi vill även här skjuta till de medel som behövs för att förvaltningen skall klara sina kapitalkostnader för de

satsningar som gjorts och pågår, i annat fall riskerar dessa tillkommande kostnader gå ut över en redan hårt ansträngd vård.

Under tiden vill Miljöpartiet därför bevilja medel till följande satsningar som har begärts av Hälso- och sjukvårdsförvaltningen:

- 8,9 mnkr till nytt journalsystem för att förbättra kvalitet, effektivitet och säkerhet i sjukvården
- 15 mnkr för att klara kapitalkostnaderna för den utbyggnad av lasarettet och olika system som pågår.

Social- och äldreomsorg

Inom omsorgen på Gotland finns stora behov, inte minst inom LSS-verksamheten som ju är lagstyrd och inte kan effektiviseras i någon större utsträckning. Dessa kostnader kan alltså inte undvikas. LSS-verksamheten har varit underfinansierad under flera år. Det innebär att andra delar av socialnämndens verksamhet finansierat den. Det är inte rimligt. En stark välfärd är centralt för ett hållbart samhälle. Vi skjuter därför till 50 miljoner kronor till LSS-verksamheten, vilket är 10 miljoner mer än S&M.

Även om vi inte ser riktigt det allvarliga läge som andra delar av landet med ökad och allvarlig brottslighet bland unga, finns en illavarslande trend även på Gotland. Enligt den samlade forskningen är det förebyggande arbetet den enskilt viktigaste faktorn för att bryta denna utveckling. Vi vill därför ge socialnämnden ökade resurser för att motverka normbrytande beteenden och inrätta sociala insatsgrupper (SIG). Vi vill också stärka gymnasie- och vuxennämndens ungdomsverksamhet i Norra Visby som vi ser kan spela en viktig roll i det brottsförebyggande arbetet.

Kvinnojourerna är en viktig aktör i arbetet mot mäns våld mot kvinnor. Vi vill därför teckna ett IOP-avtal med kvinnojouren Amanda.

Vi ser också att det arbete som Röda Korset gör är en stor tillgång för Gotland. Vi vill därför teckna IOP-avtal med dem.

Totalt skjuter vi till 10 miljoner mer än S&M till socialnämndens viktiga arbete.

Miljöpartiet vill därför bevilja följande tillskott:

Socialförvaltningen:

- 2 mnkr till skyddade boenden
- 2 mnkr till satsning på att motverka normbrytande beteenden och inrätta social insatsgrupp (SIG)
- 50 mnkr till LSS-verksamheten för att ge verksamheten en realistisk budget

Regionstyrelseförvaltningen:

- 0,2 mnkr till IOP-avtal med Kvinnojouren Amanda
- 1,3 mnkr till IOP-avtal med Röda Korset Gotland

Långsiktiga satsningar kräver en skattehöjning

Ovanstående satsningar blir totalt per förvaltning:

11,3 mnkr till Tekniska förvaltningen

32,9 mnkr till Barn- och utbildningsförvaltningen

11 mnkr till Regionstyrelseförvaltningen

5,4 mnkr till Gymnasie och vuxenutbildningsförvaltningen

54 mnkr till Socialförvaltningen

23,9 mnkr till Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Sveriges Kommuner och Regioner har återkommande varnat för de effekter som regeringens och Sverigedemokraternas budgetar innebär för välfärden. I årets statliga budget används åtskilliga miljarder till skattesänkningar på fossila utsläpp, kapitalinkomster och på de med högst inkomster. Samtidigt verkställer inte regeringen och Sverigedemokraterna några höjningar av generella statsbidrag till kommunerna. Simultant höjs statens krav på kommunerna genom ny lagstiftning. Kommunerna ges mer ansvar och uppgifter utan att utifrån detta justera statsbidragen, vilket urholkar kommunernas ekonomi.

Men trots bistra tider vill vi nu tillföra ett ramtillskott på 83,5 mnkr för ökade satsningar på klimat, utbildning och välfärd på Gotland. Detta föreslår vi finansieras, dels genom en skattehöjning på 25 öre, vilket skulle innebära en skattesats på 33,85 per skattekrona¹ och dels genom en riktad effektivisering.

På budgetfullmäktige i juni 2024 föreslogs inga ytterligare effektiviseringar. Nu föreslår styret fram en effektivisering på 1%, motsvarande 70 mnkr. Vi anser att en effektivisering på 0,5% vara både rimlig och hanterbar för verksamheterna.

Efter realisationsvinster landar vårt budgetförslag för 2025 på ett resultat på 35 mnkr, vilket innebär att Region Gotland nu åter har tillgång till en resultatreserv (RER) för att något mer flexibelt kunna reservera och använda medel för att uppnå en god ekonomisk hushållning.

Med tanke på regionens ansträngda ekonomi och behovet av utveckling i kärnverksamheterna så är Miljöpartiet helt emot majoritetens förslag att låna ut investeringsmedel och från 2026 ge stora driftsbidrag för en ny ishall, vilken ska ägas och drivas av externa parter.

Skattesats

Miljöpartiet föreslår:

att en kommunal inkomstskatt utdebiteras år 2025 med kronor 33:85 per skattekrona.

¹ Skattesatsen på Gotland har varit oförändrad i ett decennium. Den höjdes år 2014 med 50 öre från 33,10 kr.

Sammanfattning av samtliga riktade uppdrag 2025

Utöver budgeten vill Miljöpartiet ge följande uppdrag till regionstyrelseförvaltningen:

- Det är uppenbart att den politiska oppositionens roll håller på att försvåras av det nuvarande styret eftersom årets budgetprocess varit helt orimlig. Regionstyrelseförvaltningen får därför i uppdrag:
att ta fram en öppen och transparent budgetprocess vilken säkerställer såväl oppositionens som medias möjlighet att granska majoritetens budget i god tid innan beslut skall fattas på regionstyrelsens möte.

- I samband med att Klimatanpassningsplanen antogs gav regionfullmäktige regionstyrelsen i uppdrag att revidera planen för att omfatta hela Gotland och även konsekvenserna av värmebölja och torka. Vi har efter det sett att längre perioder av ihållande regn har orsakat problem för dricksvattenförsörjningen. Förslag om detta var planerat att behandlas under budgetavstämningen, men drogs ur i sista stund. Vi menar att det är en absolut nödvändighet att Region Gotland prioriterar detta viktiga arbete.

Regionstyrelsedirektören får därför i uppdrag:

att snarast påbörja arbetet med att revidera Klimatanpassningsplanen så att den omfattar hela Gotland, konsekvenserna av värmebölja och torka samt konsekvenserna av ihållande regn under längre perioder.

- Luftkvaliteten i Slite är inte godtagbar och det saknas regelbundna mätningar av densamma. Regionstyrelseförvaltningen får således i uppdrag
att säkerställa att initiera regelbundna mätningar av luftkvaliteten i Slite.
- Ärendehantering kring kalktäktsansökningarna runt om på ön har behandlats slumpartat, för snävt i perspektiven och utan tillräcklig kvalitet.

Vi vill därför ge regiondirektören i uppdrag

att senast januari 2025 presentera för regionstyrelsen hur uppdraget från den 27 september 2023 fullföljts.

att förbättra och säkra politisk förankring i ärendehantering kring kalktäktsansökningarna, så att regionen kan avge mer heltäckande svar på myndigheters begäran om regionens synpunkter.

- Gotlands landsbygd får i proportion till sin folkmängd en för liten del av regionens satsningar, och en för stor del av nedskärningarna (exempelvis öppettider på lokala ÅVC). Regionstyrelseförvaltningen får därför i uppdrag:
att ta fram en landsbygdsstrategi, vilken bland annat ska ge svar på hur Gotlands olika utvecklingsbolag kan stödjas och exempelvis på hur belysningen i mindre orter kan bevaras om de hotas av borttagning.

	Driftbudget 2025, ramtillskott (mnkr)	
	Avser	Belopp, mnkr
	Personalkostnadskompensation	
	Generell personalkostnadskompensation 3,35 %	140,0
	Summa personalkostnadskompensation	140,0
	Resursfördelningsmodeller	
	Resursfördelningsmodell BUN	-9,8
	Resursfördelningsmodell GVN	11,8
	Resursfördelningsmodell SON	27,2
	Resursfördelningsmodell HSN	54,0
	Summa resursfördelningsmodell	83,2
	Externa avtal och interna prishöjningar	
	Externa avtal	59,7
	Interna priser regionstyrelseförvaltningen	9,5
	Interna priser teknikförvaltningen (försörjningsavdelningen)	7,0
	Förändring internhyra	23,4
	Summa externa avtal och interna priser	99,6
Riktade tillskott		
Nämnd		
RSF/HR	Effektiv bemanning	1,0
RS/RSF	Stödgivning kultur	1,5
RS/RSF	Stödgivning fritid	0,8
RS/RSF	Täkt- och vattenärenden	1,0
RS/RSF	Länsplan transportinfrastrukt (MKB)	0,3
RS/RSF	System för klimatomställning	0,2
RSF	IOP-avtal med Kvinnojouren Amanda	0,2
RSF	IOP-avtal med Röda Korset Gotland	1,3
RSF	Kultur och hälsa - samordnare + verksamhetsmedel	0,7
RSF	Slite ishall	1,0
RSF	Fritidsbanken	1,5
RS Samordning	Mobila familjecentraler landsbygden	1,5
TN	Särskild kollektivtrafik	8,0
TN	Luftkvalitet PM10 (mätning, provtagning inkl. Slite & andra tätorter)	1,5
TN	Kapitalkostnader allmän kollektivtrafik - investeringar hållplatser	0,4
TN	Kapitalkostnader allmän kollektivtrafik - investeringar pga stadslinjenät	0,4
TN	Beläggningsarbeten på enskilda vägar med statsbidrag	1,0
BUN	Förskola, höjning grundbelopp o ledningsstöd	4,0

BUN	Grundskola inkl anpassad skola, höjning grundbelopp & särskild insatsgrupp	13,7
BUN	Barn- och elevhälsan, fysioterapeut	0,7
BUN	Driftkonsekvenser lokaler, Alléskolan o Väskindeskolan	3,9
BUN	Anpassad skola	4,9
BUN	Ökade resurser små skolor	5,7
GVN	Vuxenutbildning	2,0
GVN	Folkhögskolan	0,9
GVN	Ungdomssatsning i samverkan	2,5
SON	Skyddat boende, tillskott från generellt statsbidrag	2,0
SON	Motverka normbrytande beteende o inrätta social insatsgrupp (SIG)	2,0
SON	LSS-verksamheten	50,0
HSN	Nytt journalsystem	8,9
HSN	Ökade kapitalkostnader	15,0
	Effektivisering - 0,5 %	-35,0
	Reavinster	-20,0
	Summa ramtillskott	83,5
	Skattehöjning med 25 öre per skattekrone till 33,85	-37,5
	Resultat före beredning enl. skatteprognos oktober	59,0
	Avsatt för ramtillskott i resultatplanen	22,0
	Budgeterat resultat 2025	35,0

Bilaga § 170

Åtterrapportering av uppdrag. Ideell kvinnojoursverksamhet på Gotland genom idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Rösta Ja för att avslå Saga Carlgrens (V) yrkande, Nej för att bifalla.

Resultat

Ja 56

Nej 12

Avstår 1

Ej röstat 2

1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
9	Niklas Carlberg (M)	Ja
10	Rolf Öström (M)	Ja
11	Michaela Challnius (M)	Ja
12	Mikael Blad (M)	Ja
13	Kjell Broander (M)	Ja
14	Eva Nypelius (C)	Ja
15	Lars Thomsson (C)	Ja
16	Fredrik Gradelius (C)	Ja
17	Eva Ahlin (C)	Ja
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Ja
19	Stefan Nypelius (C)	Ja
20	Bibbi Olsson (C)	Ja
21	Karl-Johan Boberg (C)	Ja
22	Gunnel Lindby (C)	Ja
23	Johan Malmros (C)	Ja
26	Björn Dahlström (C)	Ja
27	Anna Hrdlicka (L)	Ja
28	Frans Brozén (L)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja

38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
51	Kjell Wahlström (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
65	Björn Hansson (SD)	Ja
66	Wolge Ståhl (SD)	Ja
69	Jimmy Nilsson (SD)	Ja
201	Berit Cedergrén-Onsjö (M)	Ja
208	Abdulalim Alkatea (C)	Ja
209	Eva Gahnström (C)	Ja
220	Maria Alstäde (S)	Ja
221	Magnus Ekström (S)	Ja
223	Bertil Virgin (S)	Ja
239	Anita Ljustell (SD)	Ja
29	Sara Lidqvist (KD)	Nej
54	Saga Carlgren (V)	Nej
55	Jörgen Benzler (V)	Nej
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Nej
57	Per Edman (V)	Nej
58	Peter Barnard (V)	Nej
61	Micke Seid (MP)	Nej
62	Maya Arfvidson (MP)	Nej
217	Sara Westberger (KD)	Nej
231	Peter Jankert (V)	Nej
234	Lena Lind (MP)	Nej
235	Ola Matthing (MP)	Nej
236	Per Vretling (SD)	Avstår
70	Michael Stenberg (--)	Ej röstat

Bilaga § 172

Återrapportering av uppdrag. Förstudie ishall

Rösta Ja för att ärendet ska avgöras idag, Nej för återremiss.

Resultat

Ja 42

Nej 28

Ej röstat 1

1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
9	Niklas Carlberg (M)	Ja
10	Rolf Öström (M)	Ja
11	Michaela Challnius (M)	Ja
12	Mikael Blad (M)	Ja
13	Kjell Broander (M)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
51	Kjell Wahlström (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
54	Saga Carlgren (V)	Ja

55	Jörgen Benzler (V)	Ja
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Ja
57	Per Edman (V)	Ja
58	Peter Barnard (V)	Ja
201	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
220	Maria Alstäde (S)	Ja
221	Magnus Ekström (S)	Ja
223	Bertil Virgin (S)	Ja
231	Peter Jankert (V)	Ja
14	Eva Nypelius (C)	Nej
15	Lars Thomsson (C)	Nej
16	Fredrik Gradelius (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
21	Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
23	Johan Malmros (C)	Nej
26	Björn Dahlström (C)	Nej
27	Anna Hrdlicka (L)	Nej
28	Frans Brozén (L)	Nej
29	Sara Lidqvist (KD)	Nej
61	Micke Seid (MP)	Nej
62	Maya Arfvidson (MP)	Nej
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Nej
65	Björn Hansson (SD)	Nej
66	Wolge Ståhl (SD)	Nej
69	Jimmy Nilsson (SD)	Nej
70	Michael Stenberg (--)	Nej
208	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
209	Eva Gahnström (C)	Nej
217	Sara Westberger (KD)	Nej
234	Lena Lind (MP)	Nej
235	Ola Matthing (MP)	Nej
236	Per Vretling (SD)	Nej
239	Anita Ljustell (SD)	Nej

Bilaga § 174

Budgetäskande revisionen

Rösta Ja för att bifalla Meit Fohlins (S) yrkande, Nej för presidiets förslag.

Resultat

Ja 56

Nej 14

Ej röstat 1

1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
9	Niklas Carlberg (M)	Ja
10	Rolf Öström (M)	Ja
11	Michaela Challnius (M)	Ja
12	Mikael Blad (M)	Ja
13	Kjell Broander (M)	Ja
14	Eva Nypelius (C)	Ja
15	Lars Thomsson (C)	Ja
16	Fredrik Gradelius (C)	Ja
17	Eva Ahlin (C)	Ja
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Ja
19	Stefan Nypelius (C)	Ja
20	Bibbi Olsson (C)	Ja
21	Karl-Johan Boberg (C)	Ja
22	Gunnel Lindby (C)	Ja
23	Johan Malmros (C)	Ja
26	Björn Dahlström (C)	Ja
29	Sara Lidqvist (KD)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja

41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
51	Kjell Wahlström (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
65	Björn Hansson (SD)	Ja
66	Wolge Ståhl (SD)	Ja
201	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
208	Abdulalim Alkatea (C)	Ja
209	Eva Gahnström (C)	Ja
217	Sara Westberger (KD)	Ja
220	Maria Alstäde (S)	Ja
221	Magnus Ekström (S)	Ja
223	Bertil Virgin (S)	Ja
236	Per Vretling (SD)	Ja
239	Anita Ljustell (SD)	Ja
27	Anna Hrdlicka (L)	Nej
28	Frans Brozén (L)	Nej
54	Saga Carlgren (V)	Nej
55	Jörgen Benzler (V)	Nej
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Nej
57	Per Edman (V)	Nej
58	Peter Barnard (V)	Nej
61	Micke Seid (MP)	Nej
62	Maya Arfvidson (MP)	Nej
69	Jimmy Nilsson (SD)	Nej
70	Michael Stenberg (--)	Nej
231	Peter Jankert (V)	Nej
234	Lena Lind (MP)	Nej
235	Ola Matthing (MP)	Nej

Bilaga 1 § 175
Mål och budget 2025 – 2027

Rösta Ja för att avslå Sara Lidqvists (KD) yrkande, Nej för att tillstyrka yrkandet.

Resultat

Ja 55

Nej 15

Ej röstat 1

1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
9	Niklas Carlberg (M)	Ja
10	Rolf Öström (M)	Ja
11	Michaela Challnius (M)	Ja
12	Mikael Blad (M)	Ja
13	Kjell Broander (M)	Ja
14	Eva Nypelius (C)	Ja
15	Lars Thomsson (C)	Ja
16	Fredrik Gradelius (C)	Ja
17	Eva Ahlin (C)	Ja
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Ja
19	Stefan Nypelius (C)	Ja
20	Bibbi Olsson (C)	Ja
21	Karl-Johan Boberg (C)	Ja
22	Gunnel Lindby (C)	Ja
23	Johan Malmros (C)	Ja
26	Björn Dahlström (C)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja

42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
51	Kjell Wahlström (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
65	Björn Hansson (SD)	Ja
66	Wolge Ståhl (SD)	Ja
69	Jimmy Nilsson (SD)	Ja
201	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
208	Abdulalim Alkatea (C)	Ja
209	Eva Gahnström (C)	Ja
220	Maria Alstäde (S)	Ja
221	Magnus Ekström (S)	Ja
223	Bertil Virgin (S)	Ja
236	Per Vretling (SD)	Ja
239	Anita Ljustell (SD)	Ja
27	Anna Hrdlicka (L)	Nej
28	Frans Brozén (L)	Nej
29	Sara Lidqvist (KD)	Nej
54	Saga Carlgren (V)	Nej
55	Jörgen Benzler (V)	Nej
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Nej
57	Per Edman (V)	Nej
58	Peter Barnard (V)	Nej
61	Micke Seid (MP)	Nej
62	Maya Arfvidson (MP)	Nej
70	Michael Stenberg (--)	Nej
217	Sara Westberger (KD)	Nej
231	Peter Jankert (V)	Nej
234	Lena Lind (MP)	Nej
235	Ola Matthing (MP)	Nej

Bilaga 2 § 175
Mål och budget 2025 – 2027

Rösta Ja för att bifalla styrelsens förslag till driftbudget enligt Socialdemokraterna och Moderaterna, Nej för att bifalla Centerpartiets budgetförslag.

Resultat

Ja 36

Nej 16

Avstår 18

Ej röstat 1

1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
9	Niklas Carlberg (M)	Ja
10	Rolf Öström (M)	Ja
11	Michaela Challnius (M)	Ja
12	Mikael Blad (M)	Ja
13	Kjell Broander (M)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
51	Kjell Wahlström (S)	Ja

52	Patrik Gardelin (S)	Ja
201	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
220	Maria Alstäde (S)	Ja
221	Magnus Ekström (S)	Ja
223	Bertil Virgin (S)	Ja
14	Eva Nypelius (C)	Nej
15	Lars Thomsson (C)	Nej
16	Fredrik Gradelius (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
21	Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
23	Johan Malmros (C)	Nej
26	Björn Dahlström (C)	Nej
27	Anna Hrdlicka (L)	Nej
28	Frans Brozén (L)	Nej
70	Michael Stenberg (--)	Nej
208	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
209	Eva Gahnström (C)	Nej
29	Sara Lidqvist (KD)	Avstår
54	Saga Carlgren (V)	Avstår
55	Jörgen Benzler (V)	Avstår
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Avstår
57	Per Edman (V)	Avstår
58	Peter Barnard (V)	Avstår
61	Micke Seid (MP)	Avstår
62	Maya Arfvidson (MP)	Avstår
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Avstår
65	Björn Hansson (SD)	Avstår
66	Wolge Ståhl (SD)	Avstår
69	Jimmy Nilsson (SD)	Avstår
217	Sara Westberger (KD)	Avstår
231	Peter Jankert (V)	Avstår
234	Lena Lind (MP)	Avstår
235	Ola Matthing (MP)	Avstår
236	Per Vretling (SD)	Avstår
239	Anita Ljustell (SD)	Avstår

Bilaga 3 § 175

Mål och budget 2025 – 2027

Rösta Ja för att avslå Eva Nypelius (C) ändringsyrkande gällande investeringsbudget, rösta nej för att bifalla.

Resultat

Ja 48

Nej 18

Avstår 4

Ej röstat 1

1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
9	Niklas Carlberg (M)	Ja
10	Rolf Öström (M)	Ja
11	Michaela Challnius (M)	Ja
12	Mikael Blad (M)	Ja
13	Kjell Broander (M)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
51	Kjell Wahlström (S)	Ja

52	Patrik Gardelin (S)	Ja
54	Saga Carlgren (V)	Ja
55	Jörgen Benzler (V)	Ja
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Ja
57	Per Edman (V)	Ja
58	Peter Barnard (V)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
65	Björn Hansson (SD)	Ja
66	Wolge Ståhl (SD)	Ja
69	Jimmy Nilsson (SD)	Ja
201	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
220	Maria Alstäde (S)	Ja
221	Magnus Ekström (S)	Ja
223	Bertil Virgin (S)	Ja
231	Peter Jankert (V)	Ja
236	Per Vretling (SD)	Ja
239	Anita Ljustell (SD)	Ja
14	Eva Nypelius (C)	Nej
15	Lars Thomsson (C)	Nej
16	Fredrik Gradelius (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
21	Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
23	Johan Malmros (C)	Nej
26	Björn Dahlström (C)	Nej
27	Anna Hrdlicka (L)	Nej
28	Frans Brozén (L)	Nej
29	Sara Lidqvist (KD)	Nej
70	Michael Stenberg (--)	Nej
208	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
209	Eva Gahnström (C)	Nej
217	Sara Westberger (KD)	Nej
61	Micke Seid (MP)	Avstår
62	Maya Arfvidson (MP)	Avstår
234	Lena Lind (MP)	Avstår
235	Ola Matthing (MP)	Avstår

Bilaga 4 § 175
Mål och budget 2025 – 2027

Rösta Ja för att avslå Eva Nypelius (C) yrkande gällande uppdrag nummer 2, Nej för att bifalla yrkandet.

Resultat

Ja 50

Nej 20

Ej röstat 1

1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
9	Niklas Carlberg (M)	Ja
10	Rolf Öström (M)	Ja
11	Michaela Challnius (M)	Ja
12	Mikael Blad (M)	Ja
13	Kjell Broander (M)	Ja
29	Sara Lidqvist (KD)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
51	Kjell Wahlström (S)	Ja

52	Patrik Gardelin (S)	Ja
54	Saga Carlgren (V)	Ja
55	Jörgen Benzler (V)	Ja
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Ja
57	Per Edman (V)	Ja
58	Peter Barnard (V)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
65	Björn Hansson (SD)	Ja
66	Wolge Ståhl (SD)	Ja
69	Jimmy Nilsson (SD)	Ja
201	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
217	Sara Westberger (KD)	Ja
220	Maria Alstäde (S)	Ja
221	Magnus Ekström (S)	Ja
223	Bertil Virgin (S)	Ja
231	Peter Jankert (V)	Ja
236	Per Vretling (SD)	Ja
239	Anita Ljustell (SD)	Ja
14	Eva Nypelius (C)	Nej
15	Lars Thomsson (C)	Nej
16	Fredrik Gradelius (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
18	Gabriella Hammarskjöld (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
21	Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
23	Johan Malmros (C)	Nej
26	Björn Dahlström (C)	Nej
27	Anna Hrdlicka (L)	Nej
28	Frans Brozén (L)	Nej
61	Micke Seid (MP)	Nej
62	Maya Arfvidson (MP)	Nej
70	Michael Stenberg (--)	Nej
208	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
209	Eva Gahnström (C)	Nej
234	Lena Lind (MP)	Nej
235	Ola Matthing (MP)	Nej

Bilaga § 185

Motion. Information, utbildning och skolning för nyanlända på Gotland inom demokrati och politik

Rösta Ja för att avslå motionen, Nej för att bifalla motionen.

Resultat

Ja 46

Nej 24

Ej röstat 1

1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
9	Niklas Carlberg (M)	Ja
10	Rolf Öström (M)	Ja
11	Michaela Challnius (M)	Ja
12	Mikael Blad (M)	Ja
27	Anna Hrdlicka (L)	Ja
29	Sara Lidqvist (KD)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
51	Kjell Wahlström (S)	Ja

52	Patrik Gardelin (S)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
65	Björn Hansson (SD)	Ja
66	Wolge Ståhl (SD)	Ja
69	Jimmy Nilsson (SD)	Ja
70	Michael Stenberg (--)	Ja
201	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
203	Elisabet Herlitz (M)	Ja
217	Sara Westberger (KD)	Ja
220	Maria Alstäde (S)	Ja
221	Magnus Ekström (S)	Ja
223	Bertil Virgin (S)	Ja
236	Per Vretling (SD)	Ja
239	Anita Ljustell (SD)	Ja
14	Eva Nypelius (C)	Nej
15	Lars Thomsson (C)	Nej
16	Fredrik Gradelius (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
21	Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
23	Johan Malmros (C)	Nej
26	Björn Dahlström (C)	Nej
28	Frans Brozén (L)	Nej
54	Saga Carlgren (V)	Nej
55	Jörgen Benzler (V)	Nej
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Nej
58	Peter Barnard (V)	Nej
61	Micke Seid (MP)	Nej
62	Maya Arfvidson (MP)	Nej
208	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
209	Eva Gahnström (C)	Nej
213	Ingrid Engström (C)	Nej
231	Peter Jankert (V)	Nej
232	Filippa Maurin (V)	Nej
234	Lena Lind (MP)	Nej
235	Ola Matthing (MP)	Nej

Bilaga 1 § 186**Motion. Återinför en kultur- och fritidsnämnd**

Rösta Ja för att utse bifall som motförslag, och nej för att utse avslag som motförslag.

Resultat

Ja 8

Nej 15

Avstår 46

Ej röstat 2

54	Saga Carlgren (V)	Ja
55	Jörgen Benzler (V)	Ja
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Ja
58	Peter Barnard (V)	Ja
61	Micke Seid (MP)	Ja
231	Peter Jankert (V)	Ja
232	Filippa Maurin (V)	Ja
235	Ola Matthing (MP)	Ja
14	Eva Nypelius (C)	Nej
15	Lars Thomsson (C)	Nej
16	Fredrik Gradelius (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
21	Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
23	Johan Malmros (C)	Nej
26	Björn Dahlström (C)	Nej
70	Michael Stenberg (--)	Nej
208	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
209	Eva Gahnström (C)	Nej
213	Ingrid Engström (C)	Nej
234	Lena Lind (MP)	Nej
1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Avstår
2	Andreas Unger (M)	Avstår
3	Sara Vilhelmsson (M)	Avstår
4	Mariette Nicander (M)	Avstår
5	Håkan Onsjö (M)	Avstår
7	Ayman Aboulaich (M)	Avstår
8	Lina Runander (M)	Avstår
9	Niklas Carlberg (M)	Avstår
10	Rolf Öström (M)	Avstår

11	Michaela Challnius (M)	Avstår
12	Mikael Blad (M)	Avstår
27	Anna Hrdlicka (L)	Avstår
28	Frans Brozén (L)	Avstår
29	Sara Lidqvist (KD)	Avstår
31	Meit Fohlin (S)	Avstår
32	Filip Reinhag (S)	Avstår
33	Jenny Larsson (S)	Avstår
34	Oscar Lindster (S)	Avstår
35	Kristiina Hansson (S)	Avstår
36	Thomas Karlström (S)	Avstår
38	Tommy Gardell (S)	Avstår
39	Hanna Westerén (S)	Avstår
40	Håkan Ericsson (S)	Avstår
41	Greger Eneqvist (S)	Avstår
42	Tony Johansson (S)	Avstår
43	Helena Bogsjö (S)	Avstår
44	Linus Gränsmark (S)	Avstår
46	Mikael Nilsson (S)	Avstår
47	Katrina Ansarfwe (S)	Avstår
48	Christer Engelhardt (S)	Avstår
49	Bo Björkman (S)	Avstår
50	Charlotte Andersson (S)	Avstår
51	Kjell Wahlström (S)	Avstår
52	Patrik Gardelin (S)	Avstår
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Avstår
65	Björn Hansson (SD)	Avstår
66	Wolge Ståhl (SD)	Avstår
69	Jimmy Nilsson (SD)	Avstår
201	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Avstår
203	Elisabet Herlitz (M)	Avstår
217	Sara Westberger (KD)	Avstår
220	Maria Alstäde (S)	Avstår
221	Magnus Ekström (S)	Avstår
223	Bertil Virgin (S)	Avstår
236	Per Vretling (SD)	Avstår
239	Anita Ljustell (SD)	Avstår

Bilaga 2 § 186

Motion. Återinför en kultur- och fritidsnämnd

Rösta Ja för att bifalla styrelsens förslag, Nej för att avslå motionen.

Resultat

Ja 50

Nej 13

Avstår 6

Ej röstat 2

1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
9	Niklas Carlberg (M)	Ja
10	Rolf Öström (M)	Ja
11	Michaela Challnius (M)	Ja
12	Mikael Blad (M)	Ja
27	Anna Hrdlicka (L)	Ja
28	Frans Brozén (L)	Ja
29	Sara Lidqvist (KD)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja
43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja

51	Kjell Wahlström (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
61	Micke Seid (MP)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
65	Björn Hansson (SD)	Ja
66	Wolge Ståhl (SD)	Ja
69	Jimmy Nilsson (SD)	Ja
70	Michael Stenberg (--)	Ja
201	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
203	Elisabet Herlitz (M)	Ja
217	Sara Westberger (KD)	Ja
220	Maria Alstäde (S)	Ja
221	Magnus Ekström (S)	Ja
223	Bertil Virgin (S)	Ja
234	Lena Lind (MP)	Ja
235	Ola Matthing (MP)	Ja
236	Per Vretling (SD)	Ja
239	Anita Ljustell (SD)	Ja
14	Eva Nypelius (C)	Nej
15	Lars Thomsson (C)	Nej
16	Fredrik Gradelius (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
21	Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
23	Johan Malmros (C)	Nej
26	Björn Dahlström (C)	Nej
208	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
209	Eva Gahnström (C)	Nej
213	Ingrid Engström (C)	Nej
54	Saga Carlgren (V)	Avstår
55	Jörgen Benzler (V)	Avstår
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Avstår
58	Peter Barnard (V)	Avstår
231	Peter Jankert (V)	Avstår
232	Filippa Maurin (V)	Avstår

Bilaga § 188

Motion. Skapa förutsättningar för delaktighet i kulturpolitiken på Gotland

Rösta Ja för att bifalla styrelsens förslag, Nej för att bifalla motionen.

Resultat

Ja 66

Nej 3

Ej röstat 2

1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
5	Håkan Onsjö (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
9	Niklas Carlberg (M)	Ja
10	Rolf Öström (M)	Ja
11	Michaela Challnius (M)	Ja
12	Mikael Blad (M)	Ja
14	Eva Nypelius (C)	Ja
15	Lars Thomsson (C)	Ja
16	Fredrik Gradelius (C)	Ja
17	Eva Ahlin (C)	Ja
19	Stefan Nypelius (C)	Ja
20	Bibbi Olsson (C)	Ja
21	Karl-Johan Boberg (C)	Ja
22	Gunnel Lindby (C)	Ja
23	Johan Malmros (C)	Ja
26	Björn Dahlström (C)	Ja
29	Sara Lidqvist (KD)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Greger Eneqvist (S)	Ja
42	Tony Johansson (S)	Ja

43	Helena Bogsjö (S)	Ja
44	Linus Gränsmark (S)	Ja
46	Mikael Nilsson (S)	Ja
47	Katrina Ansarfwe (S)	Ja
48	Christer Engelhardt (S)	Ja
49	Bo Björkman (S)	Ja
50	Charlotte Andersson (S)	Ja
51	Kjell Wahlström (S)	Ja
52	Patrik Gardelin (S)	Ja
54	Saga Carlgren (V)	Ja
55	Jörgen Benzler (V)	Ja
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Ja
58	Peter Barnard (V)	Ja
61	Micke Seid (MP)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
65	Björn Hansson (SD)	Ja
66	Wolge Ståhl (SD)	Ja
69	Jimmy Nilsson (SD)	Ja
201	Berit Cedergren-Onsjö (M)	Ja
203	Elisabet Herlitz (M)	Ja
208	Abdulalim Alkatea (C)	Ja
209	Eva Gahnström (C)	Ja
213	Ingrid Engström (C)	Ja
217	Sara Westberger (KD)	Ja
220	Maria Alstäde (S)	Ja
221	Magnus Ekström (S)	Ja
223	Bertil Virgin (S)	Ja
231	Peter Jankert (V)	Ja
232	Filippa Maurin (V)	Ja
234	Lena Lind (MP)	Ja
235	Ola Matthing (MP)	Ja
236	Per Vretling (SD)	Ja
239	Anita Ljustell (SD)	Ja
27	Anna Hrdlicka (L)	Nej
28	Frans Brozén (L)	Nej
70	Michael Stenberg (--)	Nej